

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพมหานคร



เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๕๒๕

พ.๒๕๒๕

๑๒

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพมหานคร



๑๔ ส.ค. ๒๕๔๐

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ตุลาคม ๒๕๔๗

พระมหาเสรี ยีพระบาง.(2547). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียน
วัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : คณะกรรมการควบคุม
รองศาสตราจารย์เวรณี กรีทองและอาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้น
ที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร 3 ด้าน คือ ตัวแปร
ด้านส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมใน
การเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ
เพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ปี
การศึกษา 2547 จำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัด
สระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ตัวแปร ได้แก่
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_2) บุคลิกภาพ (X_8) นิสัยทางการเรียน (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิก
ในครอบครัว (X_{10}) และลักษณะทางกายภาพ (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และสัมพันธ
ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13})
2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัด
สระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร ได้แก่
สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาหย่าร้างกัน (X_6)
3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร มี 5 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_1) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
(X_3) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_4) สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาอยู่ร่วมกัน (X_5) และสภาพครอบครัว
ด้านบิดามารดาถึงแก่กรรม (X_7)
4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อม
ปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัว

แปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และนิสัยทางการเรียน (X_9) ตัวแปรทั้ง 2 ตัวนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 39.8

5. สมการที่สามารถพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 1.253 + .398 X_{12} + .316 X_9$$

5.2 สมการพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .476 X_{12} + .306 X_9$$



VARIABLES RELATED TO DISCIPLINE OF THE THIRD LEVEL , SECONDARY GRADES 1-3
STUDENTS OF WATSAKET SCHOOL IN KHET POMPRABSATTRUPAI ,
BANGKOK.



Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

October 2004

Phramaha Seri Yeeprabang.(2004). *Variables Related to Discipline of the third level, secondary grades 1-3 Students of Watsaket School in Khet Pomprabsattupai, Bangkok*. Master Thesis, M.Ed.(Educational Psychology).Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc.Prof. Waythane Greethong and Inst. Dr. Pasana Chularut.

The purpose of this research was to study variables related to discipline of the third level, Secondary grades 1-3 Students of Watsaket School in Khet Pomprabsattupai, Bangkok. These variables were divided into 3 dimensions., first of them was personal variables; level of studying, personality, learning habits, second of them was family variables; status of family, income of family, interpersonal relationship between students and their family members and third of them was environmental variables; physical environment, interpersonal relationship between students and their teachers, and interpersonal relationship between students and their peer groups. The 265 samples were the third level, secondary grades 1-3 Students of Watsaket school in Khet Pomprabsattupai, Bangkok in the academic year 2004. The instrument was the variables related to discipline of the third level, Secondary grades 1-3 Students questionnaires. The data was analyzed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and The Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows ;

1. There were significantly positive correlation among 7 variables ; Mathayom Suksa II Level (X_2), personality (X_8); learning habits (X_9), interpersonal relationships between students and family members (X_{10}), interpersonal relationship between students and their teachers (X_{12}) and relationship between students and their peer groups (X_{13}) and discipline of the third level , Secondary grades 1-3 Students at .01 level.
2. There was significantly negative correlation between one variable : status of family ; separated parents (X_6) and discipline of the third level , Secondary grades 1-3 Students at .01 level.

3. There were significantly negative correlation among 5 variables ; Mathayom Suksa I Level (X_1), Mathayom Suksa III Level (X_3), income of family (X_4), alive parents (X_5), and died parents (X_7) and discipline of the third level , secondary grades 1-3 Students.

4. There were significantly affected on variables related to discipline of the third level, secondary grades 1-3 students of Watsaket School in khet Pomprabsattupai, Bangkok that ranking from the most to the least affecters were 2 variables ; interpersonal relationship between students and their teachers (X_{12}) and learning habits (X_9) at .01 level. These variables could predicted variables related to discipline of the third level, secondary grades 1-3 students of Watsaket school in Khet Pomprabsattupai, Bangkok about percentage of 39.8.

5. The significantly predicted equations of variables related to discipline of the third level, secondary grades 1-3 students of Watsaket school in Khet Pomprabsattupai, Bangkok at .01 level were as follows :

5.1 The predicted equation In term of raw score were :

$$\hat{Y} = 1.253 + .398 X_{12} + .316 X_9$$

5.2 The predicted equation In term of standard score were :

$$Z = .476 X_{12} + .306 X_9$$

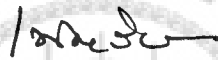
ปริญญาบัตร
เรื่อง

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพมหานคร

ของ

พระมหาเสวี ยีพระบาง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

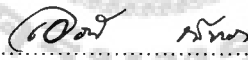


.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 21 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญาบัตร



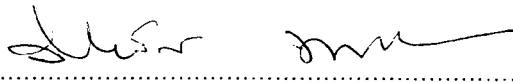
.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ เวชนี กรีทอง)



.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์)



.....กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)



.....กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์เวชณี กรีทอง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์และอาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติมเพื่อสอบปากเปล่า ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนวคิด และข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาและกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขออนุโมทนามา ณ ที่นี้

ขอเจริญพรอนุโมทนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่เมตตาและกรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอเจริญพรอนุโมทนา คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ เอาใจใส่ ห่วงใย และให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

ขอเจริญพรอนุโมทนา นายปกาศิต ยังกง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ อาจารย์และนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ที่ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out) เพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์

ขอเจริญพรอนุโมทนา นายสุรพล การบุญ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดสระเกศ อาจารย์และนักเรียน โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพมหานคร ที่ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นอย่างดี และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ พระเดชพระคุณเจ้าประคุณสมเด็จพะพุฒาจารย์ พระอุปัชฌาย์และขอขอบคุณ เพื่อนๆ สหธรรมิก พี่ๆ น้องๆ ทั้งที่วัดสระเกศ กรุงเทพมหานคร และสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษารุ่นที่ 16 ที่ให้คำแนะนำและกำลังใจมาโดยตลอด

ขอเจริญพรอนุโมทนา โยมพ่อยนต์ ยีพระบาง โยมแม่วันดี ยีพระบาง และญาติพี่น้องที่อยู่ทางบ้านที่ส่งกำลังใจมาให้ตลอด

พระมหาเสวี ยีพระบาง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	9
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย.....	18
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	19
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษา.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษา.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษา.....	19
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	24
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพของครอบครัว.....	30
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพของครอบครัว.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ)งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพของครอบครัว.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	34
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว36	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว37	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ.....	39
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ.....	42
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	43
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	45
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	47
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	48
3 วิธีการศึกษาค้นคว้า	
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
ประชากร.....	51
กลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	51
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	52
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
สังเขป ความมุ่งหมาย สมมติฐาน วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	76
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	78
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	90
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	90
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	90
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก.....	104
ภาคผนวก ข.....	122
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	130

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสระเกศ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ชั้นปีที่กำลังศึกษา สถานะทางเศรษฐกิจ และสภาพครอบครัว.....	70
2	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น.....	70
3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว สัมพันธภาพของนักเรียนกับผู้ปกครอง ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	71
4	แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน.....	73
5	แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของนักเรียนที่มีความมีระเบียบวินัยโดยใช้การ วิเคราะห์แบบ Stepwise.....	74
6	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความมีระเบียบวินัย โดยใช้วิธีการ วิเคราะห์แบบ Stepwise.....	75
7	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	123
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน.....	124
9	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ สมาชิกในครอบครัว.....	125
10	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของลักษณะทางกายภาพ.....	126
11	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับครู.....	127

12 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	128
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความมีระเบียบวินัย.....	129



บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษยชาติจะอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข ต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ความระเบียบวินัยก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ เพราะกฎระเบียบต่าง ๆ สร้างขึ้นก็เพื่อประโยชน์แก่สังคม เพื่อให้แต่ละคนมีชีวิตอยู่ร่วมกันด้วยดี มีโอกาสที่จะดำเนินไปได้อย่างสะดวกและคล่องตัว กฎ กติกาที่วางขึ้น จึงสัมพันธ์โดยตรงกับเสรีภาพ ฉะนั้นเมื่อเริ่มพัฒนาคน วินัยและกติกาก็จะค่อย ๆ พัฒนาไปด้วย คนที่พัฒนาแล้วคือคนที่มีวินัย วินัยหมายถึงระบบระเบียบทั้งหมดของชีวิตและสังคมมนุษย์ เช่น ระบบเศรษฐกิจ ระบบการบริหารการปกครอง ระบบกฎหมาย เป็นต้น คนที่มีวินัย จะปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยไม่รู้สึกรู้ว่าถูกบังคับ วินัยจะช่วยสร้างสรรค์อภิบาลโลก เพราะวินัยเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ พระพุทธเจ้าทรงสอนให้มีความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในหมู่มนุษย์กับความสัมพันธ์กับกฎธรรมชาติ ซึ่งถ้ารักษาไว้ให้พอดี สังคมจะสมดุล โลกมนุษย์จะมีสันติสุข (พระธรรมปิฎก.2539 : 20-29)

ประเทศไทยของเราสามารถรักษาความเป็นเอกราชมาได้เป็นเวลาช้านานอีกทั้งยังมีทรัพยากรธรรมชาติทุกอย่าง ที่พร้อมที่จะอำนวยให้การพัฒนาประเทศก้าวไปไกลกว่าอีกหลายชาติ แต่ก็ยังพัฒนาไปได้ช้ากว่าชาติอื่นอีกมาก ซึ่งอาจมีสาเหตุหลายประการที่เป็นอุปสรรค ซึ่งสาเหตุหนึ่งที่เรายังไม่ค่อยคำนึงกันว่าอุปสรรคที่กีดขวางความเจริญรุ่งเรืองของชาติ คือความมีระเบียบวินัยของพลเมือง (วริยพร แสงนภาบรร.2523 : 103) ดังนั้น ประเทศที่เจริญหรือพัฒนาแล้วมักจะฝึกฝนอบรมเยาวชนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยตั้งแต่เด็กและขยายต่อไปเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต ด้วยเหตุนี้ การที่จะให้ประชาชนคนไทยมีระเบียบวินัยย่อมต้องปลูกฝังอบรมมาตั้งแต่เยาว์วัย และในการปลูกฝังระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นเป็นเบื้องต้นนั้นจะส่งผลเชื่อมโยงให้ประชาชนเป็นผู้ที่เคารพกฎหมายบ้านเมืองติดตามมาในภายหลัง (นพพร พานิชสุข. 2525 : 13) โดยเฉพาะส่วนต่าง ๆ ของสังคมจะต้องช่วยกันปลูกฝังความมีวินัย โดยเริ่มตั้งแต่ครอบครัว สถานศึกษา รวมทั้งหน่วยงานอื่นๆ ที่อยู่นอกกรอบโรงเรียนอีกด้วย (ชม ภูมิภาค.2525 : 135)

ความมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะปลูกฝังและสร้างเริ่มแก่เยาวชนของชาติเพราะในสภาพปัจจุบัน ประชาชนส่วนใหญ่ขาดระเบียบวินัยและไม่เคารพกฎหมาย ดังที่ สุพัตตรา สุภาพ (2520 : 15) กล่าวว่า ค่านิยมทั่วไปของคนไทยประการหนึ่ง ได้แก่ การขาดระเบียบวินัย คือการไม่ชอบทำอะไรเพื่อส่วนรวม ชอบทำอะไรเพื่อตัวเอง เช่น ไปงานเลี้ยงแบบบุฟเฟต์ ต้องตักอาหารและขนมผลไม้จนเต็มจาน หรือการขับรถชอบแซงซ้ายแซงขวา หรือฝ่าไฟแดง หรือแย่งกันขึ้นรถประจำทาง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชม ภูมิภาค (2525 : 134) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมีระเบียบวินัยว่า ความมีวินัยเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับสังคมปัจจุบัน เพราะสังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่ซับซ้อน เป็นสังคมที่ผลการกระทำต่างๆ ของสมาชิกในสังคม ย่อมกระทบกระเทือนต่อบุคคลอื่นในสังคม ยกตัวอย่างง่ายๆ เช่น ความมีวินัยใน

การใช้รถใช้ถนน หากทุกคนได้ระลึกถึงกฎจราจรโดยเคร่งครัด ย่อมทำให้ทุกคนที่ใช้รถใช้ถนนมีความปลอดภัย ซึ่งจะทำให้อุบัติเหตุบนท้องถนนน้อยลง

ปัจจุบันบทบาทของโรงเรียนในการเสริมสร้างระเบียบวินัยให้แก่เยาวชนของชาติได้รับการคาดหวังจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งนักการเมือง นักการศึกษา และผู้ประกอบการโดยทั่วไปทั้งนี้เพราะทุกฝ่ายมุ่งหวังว่า โรงเรียนไม่เพียงมีบทบาทในการสร้างเสริมวิชาความรู้ให้แก่เยาวชนเท่านั้นแต่จะต้องมุ่งพัฒนาให้เยาวชนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยอันดีงามตามอุดมการณ์ของชาติ เพื่อที่จะเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดี และเป็นกำลังสำคัญที่มีคุณภาพของชาติต่อไป การที่จะทำให้เยาวชนเป็นผู้มีระเบียบวินัยนั้นต้องให้เยาวชนเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามกฎระเบียบและเยาวชนก็ต้องให้เห็นพ้องว่าความมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่ธำรงไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อย อันจะนำมาซึ่งความสุข ความเสมอภาคแก่สมาชิกทุกคนในสังคม ดังนั้นความมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่รักษาความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ทุกคน ในขณะที่เดียวกันก็จะเป็นเครื่องยืนยันสิทธิ์และเสรีภาพของเยาวชนแต่ละคน (พนัส หันนาคินทร์ . 2524 : 248)

จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์สอนวิชาพระพุทธศาสนาที่โรงเรียนวัดสระเกศได้สังเกตพบว่ามีนักเรียนมาเรียนไม่ตรงกับเวลา แต่งกายไม่ถูกระเบียบของโรงเรียน ไม่ค่อยยอมส่งการบ้าน เมื่อเวลาเข้าเรียนโดยอ้างว่าลืมบ้าง ช่วยแม่ทำงานบ้าง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำชั้น 2 คน และอาจารย์หัวหน้าฝ่ายปกครอง 1 คน โดยสอบถามว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อการเรียนอย่างไรบ้าง ได้รับคำตอบสรุปได้ว่า นักเรียนมีปัญหาไม่ส่งการบ้านตามกำหนด ชอบแกล้งเพื่อนในขณะที่เรียน ไม่ฟังครูสอน มาเรียนสาย แต่งกายไม่ถูกระเบียบไว้ผมยาวเกินที่กำหนดไว้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาเบื้องต้นกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสระเกศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 265 คน ได้คืน 197 คน คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 85 คน ได้คืน 52 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 71 คน ได้คืน 43 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 109 คน ได้คืน 102 คนโดยใช้คำถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่าปัจจุบันนี้นักเรียนคิดว่านักเรียนมีปัญหาทางด้านใดบ้าง ได้ผลสำรวจออกมาว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 52 ตอบว่า มีปัญหาด้านความมีระเบียบวินัย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 มีปัญหาด้านความไม่อดทน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 23.07 มีปัญหาด้านไม่เชื่อฟังครู จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.53 มีปัญหาด้านขาดความรับผิดชอบ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 มีปัญหาด้านความไม่ตั้งใจเรียน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 43 คน ตอบว่ามีปัญหาด้านความไม่มีระเบียบวินัย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 32.55 มีปัญหาด้านความไม่อดทน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 13.95 มีปัญหาด้านไม่เชื่อฟังครู จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 มีปัญหาด้านขาดความรับผิดชอบ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 มีปัญหาด้านความไม่ตั้งใจเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 16.27

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 102 คน ตอบว่ามีปัญหาด้านความมีระเบียบวินัย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 58.82 มีปัญหาด้านความไม่อดทน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82 มีปัญหาด้านไม่เชื่อฟังครู จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.74 มีปัญหาด้านขาดความรับผิดชอบ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 มีปัญหาด้านความไม่ตั้งใจเรียน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.84

คำถามข้อที่ 2 จากคำถามข้อที่ 1 นักเรียนคิดว่าเกิดจากสาเหตุใดบ้าง ได้ผลสำรวจออกมาว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 52 คน ตอบว่า ตามเพื่อน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 32.69 เกียจคร้าน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 ได้รับการยอมรับจากเพื่อน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 23.07 ไม่มีสมาธิ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.61 เครียด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.76 เบื่อเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.46

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 43 คน ตอบว่า ตามเพื่อน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 32.55 เกียจคร้าน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 13.95 ได้รับการยอมรับจากเพื่อน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 25.58 ไม่มีสมาธิ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 เครียด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11.62 เบื่อเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.97

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 102 คน ตอบว่า ตามเพื่อน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 23.52 เกียจคร้าน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.74 ได้รับการยอมรับจากเพื่อน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 41.17 ไม่มีสมาธิ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.72 เครียด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.92 เบื่อเรียน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.90

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความมีระเบียบวินัยมากที่สุด

ผู้วิจัยจึงทำการสำรวจอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้แบบสอบถามปลายปิดที่เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 52 คน มีปัญหาด้านความมีระเบียบวินัย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 43 คน มีปัญหาด้านความมีระเบียบวินัย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 32.56 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 102 คน มีปัญหาด้านความมีระเบียบวินัย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 25.49

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกษมีปัญหาด้านความมีระเบียบวินัย เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ไม่เชื่อฟังครู ขาดความรับผิดชอบ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับที่สุชา จันทน์เอม (2521 : 97 -98)กล่าวไว้ว่า นักเรียนที่ขาดระเบียบวินัย จะมีพฤติกรรม ไม่เชื่อฟังคำสั่งของครู ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ไม่สนใจการเรียน ขาดเรียน หรือหนีเรียน มาโรงเรียนสาย ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงข้ามกับนักเรียนที่มีระเบียบวินัย จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ตั้งใจเรียน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกษ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะทำให้ทราบตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ปกครองประกอบการวางแผนนโยบายในการพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัยมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและการดำเนินชีวิตมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชายล้วนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร จำนวน 265 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 85 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 71 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 109 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายล้วนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร จำนวน 265 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 85 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 71 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 109 คน

ตัวแปรที่ใช้ในศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

3.1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่

3.1.1.1 ชั้นปีที่ศึกษา

3.1.1.2 บุคลิกภาพ

3.1.1.3 นิสัยทางการเรียน

3.1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่

3.1.2.1 สภาพครอบครัว

3.1.2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

3.1.2.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

3.1.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

3.1.3.1 ลักษณะทางกายภาพ

3.1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

3.1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความมีระเบียบวินัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การที่นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ทางโรงเรียนวางไว้เพื่อควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อให้เกิดความมีระเบียบเรียบร้อยในโรงเรียนและควบคุมการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่แสดงพฤติกรรมใดๆที่เข้าไปขัดขวางขบวนการเรียนการสอนทำให้ไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1.1 ความมีระเบียบวินัยในห้องเรียน หมายถึง การที่นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบวางไว้เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในห้องเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมใดๆที่เข้าไปขัดขวางขบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย การแต่งกาย นิสัยทางการเรียน การมีสัมมาคารวะ การเคารพกฎกติกาในห้องเรียน

1.2 ความมีระเบียบวินัยนอกห้องเรียน หมายถึง การที่นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ทางโรงเรียนวางไว้เพื่อควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อให้เกิดความมีระเบียบเรียบร้อยในโรงเรียน ได้แก่ การเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน การไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย หมายถึง สิ่งส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสระเกศซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้านได้แก่ ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว หมายถึง ลักษณะเฉพาะและลักษณะโดยทั่วไปของนักเรียนได้แก่ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 ชั้นปีที่ศึกษา หมายถึง ชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ขณะนี้ คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.1.2 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะรวมของนักเรียนที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรม การแสดงออกเพื่อตอบสนองความต้องการสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

2.1.2.1 บุคลิกภาพเก็บตัว หมายถึง นักเรียนที่มีลักษณะเงียบขรึม ชอบอ่านหนังสือมากกว่าเข้าสังคม ไม่ชอบพบปะพูดคุยกับคนอื่น ยกเว้นคนใกล้ชิดหรือเพื่อนสนิท ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบความตื่นเต้น ใช้ชีวิตอย่างเคร่งเครียด มีระเบียบแบบแผนควบคุมอารมณ์และความรู้สึกได้ดี โดยปกติไม่มีความประพฤตินทางก้าวร้าว ค่อนข้างมองโลกในแง่ร้าย

2.1.2.2 บุคลิกภาพแสดงตัว หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถในการเข้าสังคม ชอบงานสร้างสรรค์รื่นเริง มีเพื่อนมาก ช่างพูดช่างคุย ไม่ชอบการเรียนหรือทำงานตามลำพัง ชอบความสนุกสนาน ตลกขบขัน ค่อนข้างมองโลกในแง่ดี แต่ก้าวร้าว อารมณ์เสียได้ง่าย

2.1.3 นิสัยทางการเรียน หมายถึง การกระทำของนักเรียนที่ทำอยู่เป็นประจำเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การทบทวนบทเรียน การเข้าชั้นเรียนตามเวลา การทำงานที่ได้รับมอบหมายและการตั้งใจเรียน

2.2 ตัวแปรด้านครอบครัว หมายถึง สภาพการณ์ต่างๆที่เกี่ยวกับผู้ปกครองและนักเรียน ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้ปกครอง ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 สภาพครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา รวมทั้งการมีชีวิตอยู่ของบิดามารดาของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

2.2.1.1 บิดามารดาอยู่ด้วยกัน

2.2.1.2 บิดามารดาหย่าร้างกัน

2.2.1.3 บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม

2.2.2 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ได้ันับรวมกันเป็นรายเดือน

2.2.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว หมายถึงการปฏิบัติตนของบิดามารดา หรือผู้ปกครองต่อบุตรด้านการเรียน และการปฏิบัติตนของบุตรต่อบิดามารดาบิดา หรือผู้ปกครองด้านการเรียน เพื่อทำให้มีสัมพันธที่ดีต่อกัน แบ่งได้ดังนี้

2.2.3.1 การปฏิบัติตนของบิดามารดา หรือผู้ปกครองต่อบุตร ได้แก่ การเอาใจใส่ต่อการเรียนของบุตร ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทางการเรียนที่โรงเรียนจัดขึ้น ให้ความสนใจในการทำกิจกรรมของบุตรกับเพื่อน ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเรียน การให้กำลังใจของบิดามารดา หรือผู้ปกครองเพื่อกระตุ้นให้บุตรประสบความสำเร็จด้านการเรียน ให้ความรักความห่วงใยใกล้ชิดต่อบุตร และความคาดหวังของบิดามารดา หรือผู้ปกครองในด้านการเรียนของบุตรให้มีความรู้ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตร

2.2.3.2 การปฏิบัติตนของบุตรต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครองด้านการเรียน ได้แก่ การขอคำแนะนำและซักถามเมื่อมีความสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การขอให้บิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่างๆ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น การแสดงความรักและเคารพที่บุตรมีต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครอง การเชื่อฟัง ไม่ทำให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองเสียใจ

2.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง สภาพการณ์ทางการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่

2.3.1.1 สถานที่เรียน ได้แก่ การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนเมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ เช่น เสียง กลิ่น เป็นต้น

2.3.1.2 สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ปริมาณของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน ความทันสมัย คุณภาพการใช้งาน

2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง การปฏิบัติตนของครูที่มีต่อนักเรียน และการปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อครูทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.2.1 การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ ให้ความรัก ความเป็นห่วง ใจใส่ต่อนักเรียน ยอมรับความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเอง และดูแลให้คำปรึกษากับนักเรียนเมื่อมีปัญหาอย่างใกล้ชิด

2.3.2.2 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ได้แก่ การตั้งใจเรียน ขอคำแนะนำซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน ให้ความเคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู

2.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึงพฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนที่ปฏิบัติต่อกันด้านการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาส่งกันและกัน

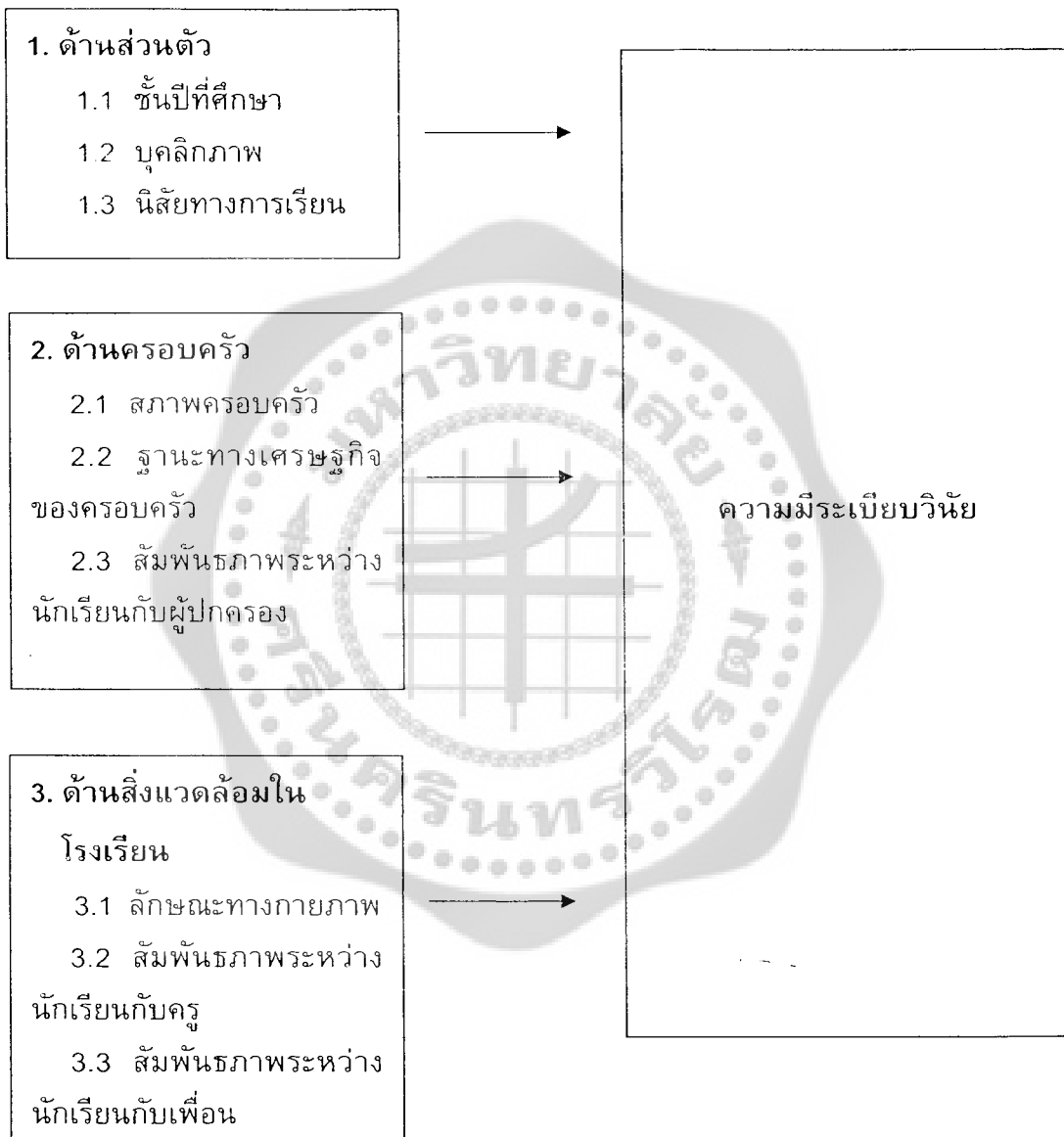
ด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันด้านการเรียน การห้วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน



กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม



สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
 - 2.1 ชั้นปีที่ศึกษา
 - 2.2 บุคลิกภาพ
 - 2.3 นิสัยทางการเรียน
 - 2.4 สภาพของครอบครัว
 - 2.5 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
 - 2.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
 - 2.7 ลักษณะทางกายภาพ
 - 2.8 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - 2.9 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย

1.1.1 ความหมายของความมีระเบียบวินัย

ภิญโญ สาทร (2523 : 402) กล่าวว่าความมีระเบียบวินัย หมายถึง ระเบียบข้อบังคับต่างๆที่โรงเรียนกำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 248) ให้ความหมายว่า ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การรู้จักปกครองตนเอง การกระทำตามระเบียบวินัยหรือข้อบังคับต่างๆ เกิดขึ้นโดยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2526 : 186) ได้กำหนดไว้ว่า ความมีระเบียบวินัยหมายถึง การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตน และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

เอกสารการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2525 : 215) ให้ความหมายของความมีระเบียบวินัยไว้ 2 ลักษณะ ว่า หมายถึงการทำงานที่มีขั้นตอน ได้ผลออกมาเรียบร้อย ปรากฏให้เห็นได้ทางตา คือ ความเป็นระเบียบและหมายถึงความสามารถควบคุมตนเอง ไม่ทำอะไรตามใจชอบ ไม่ละเมิดกฎของหมู่คณะ สามารถร่วมกิจกรรมกับหมู่คณะได้

ชม ภูมิภาค (2525 : 134) กล่าวว่า วินัย เป็นความสามารถในการบังคับตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ โดยที่ตนเองเห็นความสำคัญ และมีความเข้าใจในระเบียบกฎเกณฑ์นั้นๆ เห็นว่า การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆ นั้น มีประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมโดยรวมมิใช่ปฏิบัติตามระเบียบและกฎเกณฑ์เพราะกลัวถูกลงโทษ กลัวถูกตำหนิติเตียน กลัวถูกคนมองกลัวถูกตำ แต่สิ่งที่บังคับให้ทำตามกฎเกณฑ์และระเบียบคือจิตใจผู้กระทำเอง ไม่ว่าจะอยู่ต่อหน้าหรือลับหลังผู้อื่น ซึ่งเรียกว่า เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง

จากความหมายตามที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การรู้จักควบคุมตนเองไม่ให้ทำตามความพอใจโดยไม่มีขอบเขต รู้จักทำอะไรเพื่อส่วนรวม และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับด้วยความเต็มใจ

1.1.2 ความสำคัญของระเบียบวินัย

ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของระเบียบวินัยไว้มากมายพอสรุปได้ดังนี้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2539 : 759) ได้กล่าวถึงความสำคัญของระเบียบวินัยว่า การมีระเบียบวินัย เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญทางบุคลิกภาพของเด็ก ทั้งนี้เพราะผู้มีวินัยจะเป็นผู้ที่รู้จักกาลเทศะสนใจและเอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และเมื่อโตก็ตามที่เด็กได้พัฒนาหลักการดังกล่าวแล้ว เด็กก็จะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้ใหญ่ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537 : 56) ได้อธิบายถึงความสำคัญของวินัยต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านครอบครัว การที่สมาชิกในครอบครัวมีวินัยไม่ว่าจะเป็นวินัยภายนอกหรือวินัยในตนเองย่อมก่อให้เกิดความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นระหว่างสมาชิก ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครอบครัว โดยเฉพาะสมาชิกผู้เยาว์ของครอบครัว เมื่อเติบโตขึ้นจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีย่อมเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีความมั่นคงทางจิตใจ กล่าวที่จะเรียนรู้และปรับตัวในสิ่งใหม่ๆ อันจะเป็นกำลังคนที่สำคัญในการช่วยพัฒนาประเทศสืบไป

2. ด้านสังคม เมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการรักษาระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของสังคมร่วมกัน เช่น การช่วยกันรักษาสาธารณะสมบัติ การเคารพ ไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น การปฏิบัติตามประเพณีแบบแผนของสังคม ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของบุคคลเป็นไปอย่างสงบสุข

3. ด้านเศรษฐกิจ ในสภาพสังคมไทยปัจจุบัน มีการดำเนินงานของภาคธุรกิจอย่างรวดเร็วโดยใช้เทคโนโลยีสื่อสารเป็นเครื่องมือ เวลาจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งซึ่งผู้ดำเนินการทาง

ธุรกิจจะต้องรักษาและใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ดังนั้นการมีวินัยตรงต่อเวลา และวินัยในตนเองเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ

4. ด้านการเมือง การที่ประชาชนในสังคมไทยมีความเคารพยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่แตกต่างไปจากตน และตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในฐานะประชาชน จะช่วยให้การพัฒนาทางการเมืองของประเทศเป็นไปได้อย่างง่าย

จะเห็นได้ว่า ความมีระเบียบวินัย เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการทำให้บุคคลอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

1.1.3 สาเหตุของการเกิดวินัย

สมควร อภัยพันธุ์ (2507 : 292 – 312) กล่าวว่า วินัยอาจเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ

1. เกิดจากการมีอำนาจภายนอกบังคับ เช่น นักเรียนไม่ทุจริตเพราะกลัวครูจับได้ หรือผู้ร้ายไม่กล้าขโมยเพราะเห็นตำรวจยืนอยู่ เป็นต้น

2. เกิดจากการมาจิตใจรู้สึกผิดชอบชั่วดี ไม่กระทำความผิดวินัย เพราะบังคับใจตนเองได้ อาจกล่าวได้ว่า วินัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 วินัยในตนเอง หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการควบคุมพฤติกรรมตนเอง โดยตนเป็นผู้แนะนำตนเองให้ประพฤติไปตามแนวทางที่เลือกที่ดี

2.2 วินัยในหมู่คณะ หมายถึง การใช้ระเบียบข้อบังคับเป็นเครื่องมือรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

การรักษาวินัยทั้ง 2 ประเภท มีความจำเป็นอย่างยิ่ง มิฉะนั้นแล้วการปฏิบัติงานต่างๆ จะบรรลุผลดีสมความมุ่งหมายไม่ได้

1.1.4 จุดมุ่งหมายในการฝึกวินัย

โคร และโคร (Crow and Crow.1956 : 106)กล่าวว่า ไม่ได้มุ่งแต่เพียงให้เด็กปฏิบัติตามระเบียบต่างๆ เท่านั้น แต่มุ่งให้เด็กได้มีการพัฒนาการควบคุมตนเองด้วย เพราะการฝึกวินัยดังกล่าวจะเป็นการช่วยให้เด็กได้กระทำการต่างๆ โดยคำนึงถึงตนเองและผู้อื่น นอกจากนั้น ยังก่อประโยชน์แก่เด็กดังนี้ คือ

1. ช่วยให้เกิดมีความประพฤติเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ช่วยให้เกิดมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน
3. ช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองกันให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ
4. ช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของตนเอง

5. ช่วยให้คุณและเด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน

6. ช่วยส่งเสริมหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

จะเห็นได้ว่า การฝึกความมีระเบียบวินัย จะช่วยให้เด็กหรือเยาวชนได้มีระเบียบตลอดจนรู้จักใช้ชีวิตให้ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองและครู ควรจะได้มีหลักเกณฑ์ในการสร้างควมมีวินัยให้กับเด็ก โดยครูจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็กไม่เคร่งครัดต่อระเบียบเกินไปหรือคงแก่เรียนเกินไป ครูต้องรู้วิธีตอบสนองความต้องการทางสังคมและอารมณ์ของเด็ก การส่งเสริมวินัยจึงจะบังเกิดผลดี ซึ่งครูอาจจะสร้างวินัยที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวเด็กได้

1.1.4 ลักษณะวินัยที่ดี

เซเวียคอฟ (Sheviakov.1955 : 4) ได้แนะลักษณะวินัยที่ดีไว้ดังนี้

1. ตั้งอยู่บนรากฐานของการเสียสละเพื่อมนุษยธรรม เช่น มีอิสรภาพ ความเป็นคุณธรรม และความเสมอภาคในหมู่ของคนที่หม่อม
2. ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งการยอมรับนับถือศักดิ์ศรีและสิทธิของทุกคน
3. มีผลให้งานที่ทำอยู่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ส่งเสริมให้เด็กมีลักษณะเป็นผู้นำ คือ พร้อมที่จะบริการและปฏิบัติงานร่วมกับหมู่คณะเป็นอย่างดี
5. วินัยซึ่งกำหนดขึ้นมาจากความเข้าใจว่าต้องทำหรือไม่ทำ เพราะอะไรมากกว่าเป็นไปตามคำสั่ง

การส่งเสริมวินัยโดยยึดหลักดังกล่าวจะช่วยให้เด็กมีวินัยที่ดีเกิดขึ้นในตัวเอง แต่ในปัจจุบันยังมีปัญหาทางวินัยเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียน ซึ่งสุชา จันทน์เอม (2521: 97-98) ได้รวบรวมปัญหาทางวินัยพบมากในขณะเด็กอยู่ในโรงเรียนดังนี้

1. เด็กมีความเชื่องช้าและเฉื่อยช้าในการทำกิจกรรมต่างๆ
2. การขาดโรงเรียนหรือหนีโรงเรียน
3. การอยู่ไม่สุข ชอบคุยหรือเล่นกันในห้องเรียนเป็นการรบกวนผู้อื่น
4. การมาโรงเรียนสาย
5. การฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
6. ไม่เชื่อฟังคำสั่งของครู
7. การข่มเหงรังแกผู้อื่น
8. การสูบบุหรี่หรือยาเสพติด
9. การผิวปากหรือร้องเพลงในชั้น

10. การดื่มสุรา เล่นการพนันและอื่นๆ
11. การพูดเท็จและพูดจาหยาบคายน
12. ไม่สนใจการเรียน
13. ชอบลักขโมย
14. ทุจริตในการสอบ
15. เองงานอื่นๆ มาทำในขณะที่เรียน
16. แสดงอารมณ์ฉุนเฉียว โมโหง่าย
17. ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่
18. ชอบทิ้งของสกปรกลงบนพื้น และทิ้งไม่เลือกที่
19. ชอบทำลายสิ่งสวยงาม

ฯลฯ

ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน ดังเช่น อากา เสถียร สวัสดิ์ (ม.ม.ป.2524 : 142-143) ได้กล่าวถึงต้นเหตุการเกิดปัญหาทางวินัยว่า ปัญหาทางวินัยอาจเกิดจาก

1. ความบกพร่องของกิจการภายในโรงเรียน เช่น โรงเรียนส่งเสริมความสามารถ แต่เพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว
2. ความบกพร่องอันเกิดจากการสอนของครู ครูสอนโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย
3. ความบกพร่องอันเกิดจากระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน เช่น โรงเรียนมีกฎระเบียบขมขื่นเกินไป
4. ความบกพร่องอันเกิดจากการปกครองของครู ครูมีอารมณ์ไม่มั่นคง ขาดความยุติธรรม ทำให้เด็กมักก่อปัญหาทางวินัย

ซึ่งแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางวินัยได้ สำหรับวิธีป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางวินัยนั้น อากา เสถียรสวัสดิ์ (ม.ม.ป.2524 : 144) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. ครูควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเด็ก
 2. ครูควรส่งเสริมให้เด็กหัดปกครองตนเอง
 3. ครูควรส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำประโยชน์ให้แก่หมู่คณะ
 4. ครูควรจัดให้มีกิจกรรมที่กว้างขวางเพื่อให้ทุกคนได้แสดงความสามารถ
- ในทางใดทางหนึ่ง
5. ครูควรทำบทเรียนให้น่าสนใจแก่เด็ก

6. ครูควรรับฟังความคิดเห็นของเด็ก

7. ครูควรใช้การประชาธิปไตยในการปกครอง

1.1.5 การเสริมสร้างความมีระเบียบวินัย

ออซูลเบล (Ausubel.1968 : 59-60) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้แก่เด็กว่า วินัยเป็นวัฒนธรรมของสังคมซึ่งช่วยให้เด็กมีลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. เรียนรู้มาตรฐานการกระทำหรือความประพฤติที่สังคมยอมรับ
2. มีวุฒิภาวะทางด้านต่างๆ เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพดี เช่นเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสามารถในการพึ่งตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเอง เป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ และอดทนต่อความคับข้องใจ

3. มีมโนธรรมที่ดี มีศีลธรรม

4. มีความปลอดภัยทางอารมณ์

สำหรับการสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก เปรียบเสมือนการเตรียมให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต (EtZioni.1982 : 184 -189) มีพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นที่ยอมรับของสังคม ความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม การเสริมสร้างวินัยให้บังเกิดขึ้นกับเด็กมีหลักดังนี้

1. สร้างสัญลักษณ์และคำขวัญ
2. สนับสนุนความเป็นผู้นำ เพื่อสร้างคุณค่าทางบวกให้แก่โรงเรียน
3. ต้องทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ และเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน
4. เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการตั้งกฎเกณฑ์ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
5. สร้างกฎเกณฑ์ที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการให้ชัดเจน (Wayson and Lasley.1984 : 419-421)

1.1.6 หลักการเสริมสร้างความมีระเบียบวินัย

หลักการเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่เด็ก ดังนี้

1. สนับสนุนให้มีกิจกรรมส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เช่น สนับสนุนความเป็นผู้นำ และวิธีการของประชาธิปไตย เพื่อสร้างคุณค่าทางบวกให้แก่โรงเรียนเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการสร้างกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Wash.1980 : 43) การให้แสดงบทบาทสมมติ การใช้กลุ่มเพื่อให้เกิดความคล้อยตามและการให้การเลียนแบบจากตัวแบบ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน.2524 : 33-37) ซึ่งการฝึกระเบียบวินัยสามารถสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมต่างๆได้

2. การอบรมสั่งสอน เพื่อฝึกความมีระเบียบวินัยให้เด็กนั้นควรใช้วิธีสอนดัดเตือนและแก้ไข ซึ่งเป็นวิธีที่จำเป็นเพราะเด็ก ๆ ต้องได้รับการชี้แนะว่าจะต้องทำอะไรและต้องได้รับ

ความช่วยเหลือโดยเดือน และย้ำสิ่งที่สอนไปแล้วรวมทั้งแก้ไขเมื่อทำไม่ถูกต้อง (โสภภาพรรณ รัตนัย. 2526 : 89) ขั้นตอนการสอนควรทำดังนี้

2.1 เริ่มเสนอกฎและระเบียบเฉพาะเรื่องที่สำคัญทีละน้อยๆแล้วค่อยๆสอนเพิ่มภายหลัง ส่วนวิธีสอนนั้นควรพูดในสิ่งที่เป็นรูปธรรม เด็กมองเห็นได้ชัดในขณะนี้ ไม่ควรพูดถึงอนาคตที่ไกลเกินไป ไม่ควรพูดห้ามล่วงหน้าทั้งๆที่เด็กยังไม่ได้ทำ และไม่ควรถูกใช้คำว่า อย่า อย่างฟุ่มเฟือยเกินไป แต่ควรพูดว่า ช่วยเก็บของเล่นด้วยเมื่อเล่นเสร็จ

2.2 ควรสอนเด็กเมื่อเด็กอารมณ์ดี ไม่โกรธ หรือไม่เหนื่อยเกินไป ในทำนองเดียวกัน ขณะสอนผู้สอนต้องอารมณ์ดีด้วย ถ้าสอนด้วยความโมโหจะไม่เป็นผลดีต่อตัวเด็ก

2.3 ควรชมเชยและให้กำลังใจเด็ก ซึ่งจะมีผลดีกว่าการอยู่เฉยๆ เมื่อเด็กทำดี หรือเมื่อเด็กไม่ทำหรือทำผิด ควรชมเชยเฉพาะสิ่งที่เด็กทำได้ ไม่ควรพูดชมเกินความสามารถของเด็ก มิฉะนั้นเด็กจะรู้สึกว่าคุณใหญ่ไม่จริงใจ หากให้รางวัลเด็กไม่ควรให้พร้าเพื่อ มิฉะนั้นเด็กจะทำงานเพื่อรางวัล

2.4 ในระยะแรกควรเตือนให้เด็กปฏิบัติบ้างในกรณีที่เด็กอาจจะลืมปฏิบัติ ควรแก้ไขในทันทีหรือในเวลาใกล้ ๆกัน มิฉะนั้น เด็กจะลืม และต้องมีการอบรมสั่งสอนในทุกโอกาส (ชม ภูมิภาค.2525 : 136-137)

3. การฝึกความมีระเบียบวินัยต้องฝึกอย่างสม่ำเสมอ มีความอดทน และความพยายาม ไม่ใจร้อน และต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน ให้เด็กมาความเข้าใจระเบียบวินัยแต่ละเรื่องที่ทำให้ปฏิบัติ โดยอธิบายให้เข้าใจเหตุผลชี้ให้เห็นผลดีของการปฏิบัติและผลเสียที่เกิดขึ้นหากไม่ปฏิบัติ เมื่อเด็กมีความเข้าใจเด็กจะปฏิบัติด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความมีระเบียบวินัยไม่ว่าอยู่ต่อหน้า หรือลับหลังผู้ใหญ่ ก็จะไม่ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยดี (สุโขทัยธรรมมาธิราช.2527 : 482-483)

4. การสร้างคำขวัญและสัญลักษณ์ (Wayson and Lasley.1984 : 419-421) โดยทางโรงเรียนสามารถจัดคำขวัญและสัญลักษณ์เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยสั้นๆ และเข้าใจง่ายขึ้นเพื่อติดบอร์ดหรือประชาสัมพันธ์ให้เด็กได้ทราบและให้เห็นเป็นประจำจะทำให้เด็กจำได้ง่าย และปฏิบัติตามได้

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2539 : 759 – 760) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการเสริมสร้างความมีระเบียบวินัย ดังนี้

1. ให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆ ตามเวลา เช่น การตื่นนอน การอาบน้ำ การรับประทานอาหาร การนอน การไปโรงเรียน เป็นต้น
2. ให้เด็กเก็บสิ่งของเครื่องใช้เข้าที่ให้เป็นระเบียบ เช่น การเก็บสิ่งของและวางบนชั้น ในที่ที่พ่อแม่หรือครูกำหนดไว้ การเก็บเสื้อผ้าที่ใส่แล้วใส่ในตระกร้าใส่ผ้าใช้แล้ว เป็นต้น

3. การให้เด็กช่วยเหลืองานบ้าน หรือที่โรงเรียนเล็กๆ น้อยๆ ตามความสามารถของเด็ก
4. การให้เข้าแถวเพื่อรอทำกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติพร้อมกัน เช่น เข้าแถวรับอาหาร
5. การให้การยอมรับข้อตกลงและทำตามข้อตกลง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเสริมสร้างความมีระเบียบวินัย ควรเปิดโอกาสให้เด็กลงมือกระทำด้วยตนเอง รู้จักช่วยเหลือตนเองตามความสามารถด้วยการทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง นอกจากนี้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ในเรื่องความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กด้วย

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

นอแมนน์ (Naumann.1983 : 354 – A) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของระเบียบวินัยในโรงเรียนมัธยมที่มีต่อบรรยากาศในโรงเรียน ซึ่งผลวิจัย สรุปว่า

1. วิธีการใช้ระเบียบวินัยไม่ใช่เป็นข้อกำหนดบรรยากาศของโรงเรียน
2. บุคลิกภาพและความแตกต่างในวิธีการของผู้รักษาวินัยเป็นตัวกำหนดแบบอย่างที่ดีของระเบียบวินัย และบรรยากาศของโรงเรียน

เพค (Peck.1958 : 347-350) พบว่า การที่เด็กจะมีความรับผิดชอบสูงขึ้นอยู่กับความมีวินัย จากการสังเกตพฤติกรรมของพ่อแม่ พบว่า ความใส่ใจซึ่งกันและกันระหว่างพ่อแม่กับลูก การให้ความรักของพ่อแม่ การฝึกวินัยที่ได้ผล จะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านความรู้สึกผิดชอบสูง

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วิระวรรณ อามระดิษ (2522 : 68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนสาธิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมเรื่องความมีระเบียบวินัยอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ จะเห็นได้จากนักเรียนมีความเห็นด้วยตรงกันเป็นส่วนใหญ่ในเรื่องระเบียบวินัยที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัดว่า การออกนอกบริเวณโรงเรียนควรขออนุญาตครูทุกครั้ง และเห็นด้วยที่ว่าผู้ฝ่าฝืนระเบียบวินัยย่อมจะนำความเดือดร้อนมาสู่หมู่คณะ การแอบสูบบุหรี่ในโรงเรียนเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรประพฤติ การห้อยโหนบันไดรถโดยสารเป็นการทำผิดกฎจราจร

วิเชียร พงษ์ประเสริฐ (2526 : 71-72) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนมัธยมชั้นปีที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2525 ของโรงเรียนสังกัดกรม

สามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะทางจริยธรรมเรื่องการรักษาระเบียบวินัยนั้น โดยส่วนรวมนักเรียนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมในเรื่องการรักษาระเบียบวินัยอยู่ในระดับที่พึงประสงค์ นอกจากการรักษาระเบียบวินัยเกี่ยวกับการเคารพกฎหมาย นักเรียนมีความคิดรวบยอดอยู่ในระดับที่ไม่พึงประสงค์และนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมในเรื่องการรักษาระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนหญิงมีคะแนนเฉลี่ยความคิดรวบยอดสูงกว่านักเรียนชาย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคม การเรียนการสอนและการอยู่ร่วมกันในโรงเรียนของนักเรียน เป็นต้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษา

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษา

เออร์ลอค (Hurlock.1964 : 91) กล่าวว่า ปัญหาการปรับตัวนั้นเกิดขึ้นอย่างมากมาย เมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่น เมื่อเด็กโตขึ้นเข้าสู่ระยะวัยรุ่นตอนปลาย มักจะปรับตัวได้ดีเท่ากับสัมพันธภาพในครอบครัว ชั้นปีที่ศึกษามีความสำคัญกับการปรับตัว โดยการศึกษาช่วยให้บุคคลได้ตระหนักถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดี คนที่ได้รับการศึกษาสามารถรับรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ สามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผลได้ดีกว่าคนที่ไม่ได้รับการศึกษา

โฟรดี และพวก (สิริชัย ประทีปฉาย.2533 : 170 อ้างอิงจาก Frodi and other.1977) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามอายุหรือไปพร้อมๆกับอายุ

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษา ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีความสำคัญต่อการปรับตัวของนักเรียนในด้านการเรียน การอยู่ร่วมกันในสังคมและเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษา

2.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาร์ทเชอร์และเมย์ (Hartshorne and May.1928 : citing Thomson . 2952 : 515) ได้ศึกษาพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กในระดับชั้นที่แตกต่างกันพบว่าเด็กอายุมากจะมีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์มากกว่าเด็กอายุน้อย แม้ว่าเด็กทั้งสองกลุ่มจะได้ค่านิยมของความซื่อสัตย์สุจริตเหมือนกัน

อีตัน และพวก (Eaton and other.1965 : 350) ได้ศึกษา การฝ่าฝืนกฎระเบียบและพฤติกรรมที่ขัดต่อศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับเด็กระดับชั้นต่างๆ พบว่าเด็กชั้น 7-9 มีการฝ่าฝืนร้อยละ 77 ส่วนเด็กชั้นที่ 10-12 มีการฝ่าฝืนร้อยละ 23

โจนส์ (Jones.1970 : 42-48) ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกกับผิดชอบของเด็กตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 ปี มีความรู้สึกกับผิดชอบน้อยและมีช่วงความรับผิดชอบไม่แตกต่างกันเลย อายุ 13 ปี ขึ้นไปจะมีความรับผิดชอบสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงอายุ 16-17 ปี จะคงที่ครั้งหนึ่ง

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ศันสนีย์ ชีรเชียรประภา (2514 : 149-150) ได้ศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพในรูปคะแนนมาตรฐาน และเพื่อแสดงภาพตัดขวางของคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิงในโรงเรียนสาธิตฯ ในจังหวัดพระนคร ตามกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดพระนคร เครื่องที่ใช้ประกอบด้วยแบบสำรวจบุคลิกภาพทั่วไป (California Psychological Inventory) แบบสอบถามการยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่น (Acceptance of Self and Others) แบบสอบถามความวิตกกังวล การเก็บตัว การแสดงออก และแบบสำรวจความต้องการ (Edward Personal Preference Schedule) ซึ่งการวิจัยพบว่าลักษณะบุคลิกภาพของวัยรุ่นไทยทั้งชายและหญิงแต่ละช่วงอายุ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กวัยรุ่นเพศเดียวกันในช่วงอายุอื่นสรุปได้ดังนี้

1. เด็กวัยรุ่นชายและหญิง อายุ 13 ปี มีแนวโน้มที่จะต้องการขอความช่วยเหลือ มีความวิตกกังวล เก็บตัวสูง เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะไม่มีความมั่นคงปลอดภัยทางใจมีการยอมรับตนเองปานกลางและยอมรับคนอื่นต่ำ เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างสูง
2. เด็กวัยรุ่นชายและหญิง อายุ 14 ปี มีความต้องการความเป็นระเบียบ เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะมีความขัดแย้งกับปัญหาภายใน มีการยอมรับตนเองและผู้อื่นสูงสุด มีความวิตกกังวลสูง เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มที่จะซื่อสัตย์และอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้ใหญ่ ทั้งในด้านการกระทำและความคิด ค่อนข้างเก็บตัว มีการยอมรับตนเองและผู้อื่น
3. เด็กวัยรุ่น อายุ 15 ปี ทั้งสองเพศ มีแนวโน้มที่จะต้องการการเปลี่ยนแปลง แต่เด็กวัยรุ่นชายมีความสนใจกว้างขวาง มีความวิตกกังวลและเก็บตัวค่อนข้างต่ำ ยอมรับตนเองบ้างแต่ไม่ยอมรับผู้อื่น เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มเป็นตัวของตัวเอง ยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างต่ำ มีความวิตกกังวลและเก็บตัวค่อนข้างต่ำด้วย
4. เด็กวัยรุ่น อายุ 16 ปี ทั้งสองเพศ มีแนวโน้มต้องการสัมฤทธิ์ผลและปกครองตนเอง เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะตื่นตัวง่าย มีความรับผิดชอบและความวิตกกังวลค่อนข้างต่ำ และค่อนข้างเก็บตัว มีการยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างต่ำ เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มเข้าสังคม มีความวิตกกังวลค่อนข้างต่ำและมีการยอมรับตนเองและผู้อื่นสูง
5. เด็กวัยรุ่น อายุ 17 ปี ทั้งสองเพศ มีแนวโน้มที่มีความเชื่อมั่นในตนเองและการคบเพื่อนต่างเพศ เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะเข้าสังคม มีลักษณะของผู้นำ มีความวิตกกังวลและเก็บตัวค่อนข้างต่ำ และยอมรับผู้อื่นค่อนข้างสูง เด็กวัยรุ่นหญิงค่อนข้างตื่นตัวเสมอ ทำงานเพื่อนงาน มีความวิตกกังวลและเก็บตัวค่อนข้างต่ำ มีการยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างต่ำ

จิตริยา ไชยศรีพรหม (2527 : 84) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา แต่ละระดับชั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงคะแนนจากน้อยไปหามากตามระดับชั้นดังต่อไปนี้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยพบว่า เด็กทุกชั้นสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าทุกชั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการปรับตัวทางสังคม พบว่า คะแนนที่เรียงจากน้อยไปหามากตามลำดับ มีดังต่อไปนี้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยพบว่าคะแนนของเด็กนักเรียนทุกชั้นสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และคะแนนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนการปรับตัวทางสังคมต่ำ เช่นเดียวกับการปรับตัวเอง

ภุขงค์ เลาสหิรวงศ์ (2535 : 93) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ศึกษาในระบบโรงเรียนและระบบกึ่งโรงเรียน มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับครูกับเพื่อน และด้านการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาในทั้งสามด้านมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าชั้นปีที่ศึกษาหรือช่วงอายุที่ต่างกัน ทำให้บุคคลมีลักษณะหรือบุคลิกภาพบางประการแตกต่างกัน เช่น ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ยิ่งบุคคลที่มีอายุมากขึ้นจะมีแนวโน้มลักษณะดังกล่าวมากขึ้น จึงทำให้ผู้วิจัยคาดว่า ชั้นปีที่ศึกษาน่าจะเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.3.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

เบอร์นาร์ด (Bernard.1970 : 110) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นสภาพรวมทั้งหมดของลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม แนวโน้มการกระทำ ความสามารถซึ่งอยู่ภายในและที่แสดงออกให้เห็น

กู๊ด (Good.1793 : 417) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นภาพรวมของพันธุกรรมและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

รูช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.2530 : 26 ; อ้างอิงจาก Ruch.1953 : 29) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือตัวเราทั้งตัวหรืออัตตะที่แสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา และพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมานั้นเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลนั้นๆ

ดิงค์เมเยอร์ (นิภา นิธยาน.2530 : 26 อ้างอิงจาก Dinkmeyer.1965) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือสภาวะทุกอย่างอันประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล นับตั้งแต่สภาวะทางกาย อารมณ์ ทักษะ ความสนใจ ความคิด ลักษณะท่าทาง ความรู้สึก นิสัย ความสามารถทางปัญญา

สิริชัย ประทีปฉาย (2533 : 3) ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

ศรีธรรม ธนภูมิ (2535 : 14) ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกซ้าๆ เพื่อตอบสนองและปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม และสังเกตได้จาก ความสามารถ ความสนใจ ลักษณะเด่น ค่านิยม ทัศนคติ ภาพพจน์ที่เกี่ยวกับตนและความประพฤติ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกทั้งด้านความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยม ซึ่งรวมทั้งพฤติกรรมภายนอกและภายในด้วย

2.3.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ฉลอง ภิรมย์รัตน์ (2521 : 29-30) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมีอยู่ 2 ด้าน คือ ด้านพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ กันยา สุวรรณแสง (2533 : 9) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อมซึ่งผลจากพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพมักจะเป็นลักษณะของบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับรูปร่าง ลักษณะทางกาย และสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพอันเกิดจากการรับรู้และการเรียนรู้ทางสังคม

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194-195) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพนั้นมี 2 ลักษณะ คือ

1. ประสบการณ์ร่วมทางวัฒนธรรม เป็นประสบการณ์ที่มีผลให้บุคลิกภาพแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนทางสังคมนั้นๆ
2. ประสบการณ์เฉพาะตัว เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 41-44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพนั้นประกอบด้วยพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาของชีวิต แห่งบุคคลกล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากนั้นเน้นลักษณะทางกายภาพ เช่น ความสูง ต่ำ ลักษณะเส้นผม ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทาง

ร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศีรษะล้าน นิ้วเกิน นิ้วติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษย์ ทั้งพัฒนาการทางกาย จิตใจ และบุคลิกภาพ สำหรับสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อพัฒนาการของมนุษย์ ก็คือ บุคคลอื่น ๆ รอบ ๆ ตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์นั้นมีอิทธิพลอย่างมากต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ทศนคติและพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาแห่งชีวิตของบุคคล ซึ่งแสดงถึงระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของบุคคล

จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมต่าง ๆ และการอบรมเลี้ยงดู ส่งผลต่อบุคลิกภาพของบุคคล

2.3.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพเก็บตัว - แสดงตัว

ไอแซงค์ (Eysenck.1969 : 253) กล่าวว่า การพิจารณาบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว ได้จากการมีส่วนร่วมหรือไม่ร่วมมือ การเข้าสังคมหรือการแยกตัว การเข้าใกล้ หรือการถอยหนี การกระตือรือร้นหรือเฉื่อยชา ความมั่นคงทางอารมณ์

จุง (ทศพร ประเสริฐสุข.2508 : 67 ; อ้างอิงจาก Jung.1967) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพว่า โดยทั่วไปบุคลิกภาพของคนเรามีอยู่ 2 ลักษณะ คือ หันเข้าหาตัวเอง ซึ่งเป็นพวกที่เก็บตัว และอีกลักษณะหนึ่ง คือ หันออกจากตัวเอง หรือเรียกว่า พวกแสดงตัว ลักษณะของพวกแสดงตัวจะเป็นบุคคลที่สนใจโลกภายนอกและความเป็นจริงทางสังคมเป็นสำคัญ เป็นพวกปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ ไม่ค่อยวิจารณ์ตนเอง ทำอะไรขึ้นอยู่กับโลกภายนอกคือ ฝึกหัดปฏิบัติจริงเป็นหลัก ส่วนพวกเก็บตัวก็จะสนใจแต่เรื่องของตนเองเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ หรือการทำงาน จึงเป็นคนที่มักภูเกณท์ ดายตัว ไม่ยืดหยุ่น ชอบวิจารณ์ลงโทษตัวเอง แต่ก็มีความละเอียดอ่อน

จุง (Hall. And Lindzey.1975 : 89 – 91 ; อ้างอิงจาก Jung.1971) ให้ความเห็นว่า บุคลิกภาพแบ่งได้เป็น 2 มิติ (Dimension) คือ มิติที่มักแยกตัวเอง เมื่อเกิดความกดดันทางอารมณ์ หรือที่เรียกว่า การเก็บตัว (Introversion) และมิติที่ชอบเข้าสังคม และชอบมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่เรียกว่า การแสดงออก (Extroversion) นอกจากนี้ จุง (Jung.1971 : 68) ก็ได้พยายามแยกแยะรายละเอียดของบุคลิกภาพแสดงตัว และเก็บตัว เพื่อจะได้มองเห็นภาพความชัดเจนดังต่อไปนี้

บุคลิกภาพแสดงตัว (Extroversion)

บุคคลที่มีลักษณะเด่นดังนี้

1. มีความเชื่ออยู่บนรากฐานของความจริง ข้อมูลที่ได้นั้นต้องยุติธรรม
2. มีอุปนิสัยที่อาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ตามความเหมาะสม
3. พร้อมทั้งจะเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
4. ไม่เป็นผู้พะวงถึงตัวเองมากนัก
5. การปรับตัวมักเป็นในรูปการชดเชย
6. ถ้าจะเกิดวิปริตทางใจก็มักจะเป็นประเภท Hysteria

บุคลิกภาพเก็บตัว (Introversion)

บุคคลที่มีลักษณะเด่นดังนี้

1. การตัดสินใจมักขึ้นอยู่กับตนเองเป็นใหญ่
2. มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์แน่นอน ควบคุมอุปนิสัยของตน
3. ไม่มีการยืดหยุ่นอะลุ่มอล่วย
4. พะวงถึงตนเองมากเป็นพิเศษ
5. การปรับตัวมักจะเป็นในรูปการหลบหนี
6. ถ้าจะเกิดวิปริตทางใจก็มักจะเป็นประเภท Anxiety

2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องบุคลิกภาพเก็บตัว - แสดงตัว2.3.3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ลินน์ (Lynn.1961 : 213-216) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสองลักษณะ ได้แก่ ลักษณะเก็บตัว – แสดงตัว และลักษณะทางประสาท กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพเก็บตัว – แสดงตัว และลักษณะทางอารมณ์ไม่มีอารมณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าผู้ที่มีการเรียนดีได้คะแนนทางอารมณ์อ่อนไหวสูง และมีบุคลิกภาพแสดงตัวต่ำ

ชาวด์ (Child.1964 : 18 -195) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเก็บตัว – แสดงตัว ลักษณะทางอารมณ์ และอาการทางประสาทกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จากเด็กโรงเรียนมัธยมแบบประสมในเมือง 138 และเด็กในโรงเรียนชุมชน 40 น ผลปรากฏว่า บุคลิกภาพเก็บตัว – แสดงตัว ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับสติปัญญา และพบว่าบุคลิกภาพเก็บตัว – แสดงตัว มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไคลน์ (Kline.1966 : 92-93) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพเก็บตัว – แสดงตัว ลักษณะทางอารมณ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชาย หญิง ชั้นปีที่ 1 จำนวน 110 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ E.P.I.(Eysenck Personality Inventory) พบว่าบุคลิกภาพแสดงตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนลักษณะทางอารมณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

บรอดเบนต์ (Broadbent.1969 : 214–218) ได้ศึกษาการเก็บตัว – แสดงตัว ของนักศึกษาปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ซึ่งเป็นกลุ่มเรียนดีและเรียนไม่ดี ผลปรากฏว่า

นักศึกษาที่เรียนดีเก็บตัวมากกว่ากลุ่มที่เรียนไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญ การศึกษาครั้งนี้ยังแสดงด้วยว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีสติปัญญาไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การเก็บตัว – แสดงตัว ไม่ขึ้นอยู่กับสติปัญญา ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการเรียน

บานิสเตอร์ (Banister.1972 : 4327) ได้ทำการศึกษาโดยใช้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 247 คน และมีค่าระดับ ความถนัดทางคณิตศาสตร์สูงกว่าระดับกลาง ใช้แบบทดสอบ M.P.I. แบ่งนักเรียนออกตามประเภทของบุคลิกภาพ เป็นพวกเก็บตัว แสดงตัว และปกติ แล้วแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มย่อย โดยแต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว แสดงตัว และปกติ อย่างละ 7 คน ให้นักเรียนเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยใช้วิธีการสอน 2 วิธี กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มแรก สอนด้วยวิธีบรรยายแล้วให้นักเรียนทำงานเป็นรายบุคคล สัปดาห์ละ 5 ครั้ง กลุ่มตัวอย่างอีก 3 กลุ่ม สอนด้วยวิธีบรรยายเช่นเดียวกัน แต่ในตอนท้ายให้นักเรียนทำงานนั้น มีวิธีการให้ทำงานเป็นกลุ่มย่อยๆ ช่วยกันแก้ปัญหาและค้นคว้า แล้ววัดผลในครั้งสุดท้าย ปรากฏว่า ผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละกลุ่มบุคลิกภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และผลการเรียนจำแนกตามสภาพการทำงาน คือทำงานเป็นกลุ่มกับทำงานเป็นรายบุคคล ไม่มีความแตกต่างทางสถิติเช่นเดียวกัน แต่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพประเภทแสดงตัว เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม ได้ผลการเรียนที่มีค่าสูงกว่าที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวที่ทำงานเป็นรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่สำหรับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว ผลการเรียนในสภาพการเรียนเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.3.2 งานวิจัยในประเทศ

สมทรง สุวรรณเลิศ และคณะ (2512 : 17-29) ได้ทำการศึกษาศิลปะบุคลิกภาพแบบเก็บตัว – แสดงตัว โดยใช้แบบทดสอบ M.P.I. ศึกษาทั้งกลุ่มประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 300 คน นักศึกษาฝึกหัดครู 300 คน และนักศึกษาแพทย์ 300 คน จากการเปรียบเทียบผลที่ได้จากคนไทยทั้ง 3 กลุ่ม กับกลุ่มชาวอเมริกันและอังกฤษ พบว่าคนไทยมีบุคลิกภาพเก็บตัวมากกว่าชาวอเมริกันและคล้ายกับคนอังกฤษซึ่งมีลักษณะบุคลิกภาพเก็บตัวมากกว่าชาวอเมริกัน

วันเพ็ญ อายุการ (2512 : 101) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเก็บตัว – แสดงตัว การยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 3 และ 5 พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวและแสดงตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเก็บตัวและแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นยังพบว่า นักเรียนวัยรุ่นชายมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนหญิงวัยรุ่น นักเรียนหญิงวัยรุ่นมีบุคลิกภาพเก็บตัวมากกว่านักเรียนชายวัยรุ่น นักเรียนวัยรุ่นต่างๆ มีลักษณะมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้น และเด็กวัยรุ่นตอนต้น และเด็กวัยรุ่นตอนต้น มีลักษณะเก็บตัวมากกว่าวัยรุ่นตอนปลาย นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว มีการยอมรับตนเองมากกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว

ธงชัย ชิวปรีชา (2513 : 95) ได้ศึกษาการคิดของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตร การศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ในวิทยาลัยครูเพชรบุรี จำนวน 205 คน พบว่าบุคลิกภาพแบบเก็บตัว - แสดงตัว ไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อุไร สิงโต (2521 : จ) ได้ศึกษาบุคลิกภาพเก็บตัวและแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิง อายุระหว่าง 15 - 17 ปี ซึ่งกำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาล 2 แห่ง จำนวน 160 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว แต่นักเรียนชายที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพเก็บตัว - แสดงตัว ดังที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว - แสดง ส่งผลให้เด็กมีลักษณะแตกต่างกันทั้งการด้านการเรียนและทางอารมณ์ ดังนั้น บุคลิกภาพเก็บตัว - แสดงตัว คาดว่าน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

คำว่า "นิสัย" คือ แนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัย และเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ (Eysenck, Arnold and Meili.1972 : 40)

แมดดอกซ์ (Maddox.1963 : 2) กล่าวว่า นิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความพึงพอใจ กล่าวคือพฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมนั้น ๆ ก็จะถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป นิสัยในการเรียนจึงเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจ และปฏิบัติเป็นประจำ โดยที่พฤติกรรมนั้นอาจมาจากทักษะในการเรียน และเทคนิคในการเรียน (Wrenn.1968 : 1-4)

โฮล์ทซแมน (Holtzman.1965 : 17) ได้กล่าวเกี่ยวกับนิสัยในการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ

1. การใช้เวลาเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำอะไรก่อนหลัง ไม่ผัดผ่อน หลีกเลี้ยง รอเวลา ทำในเวลา กระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องที่ไม่เป็นสาระจนเกินควร ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันต่อเวลา

2. วิธีการเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้วิธีการเรียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผน เตรียมงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความมีระเบียบ

วเรนน และลาร์เซน (Wrenn and Larsen.1969 : 5-11) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียน นักศึกษา ประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย สมรรถิในการเรียน วิธีการอ่านและการจดคำบรรยาย การวางแผนการเรียนหรือการแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียน และเจตคติที่มีต่อการเรียน นอกจากนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 1) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ ประกอบด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนและจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ชยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

เพอร์ซิวัล (มัญญ เป้นเจริญ.2522 : 10 ; อ้างอิงจาก Percival.1956. Life Problems Interests of Adolescents.) ได้เปรียบเทียบเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินชีวิตและความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมคลุซา มลรัฐโอคลาโฮมา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายจำนวน 373 คน นักเรียนหญิงจำนวน 493 คน กับนักเรียนระดับเดียวกัน ในโรงเรียนมัธยมโกลด์เวคคิลฟแลนด์ ในมลรัฐนิวยอร์ก ซึ่งเป็นนักเรียนชายจำนวน 411 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 218 คน ปัญหาที่ศึกษา ได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพ การปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศ ความปลอดภัย นิสัยทางการเรียน พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตและความสนใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมคลุซาในระดับปานกลาง

จาค็อบวิทส์ (Jakobovits.1971:105) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีการเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบในตัวผู้เรียน นอกจากนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 1) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วยความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผน การเรียน และการจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ชยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า นิสัยทางการเรียน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพอใจในการเรียน ในทางปฏิบัติ เป็นวิธีการในการเรียนที่กระทำซ้ำ ๆ จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป จะเห็นได้ว่า นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมที่สืบเนื่องมาจากทักษะในการเรียนและเทคนิคในการเรียนในการสร้างกิจกรรมเชิงสื่อสารเสริมบทเรียน เพื่อการฝึกฝนการใช้ภาษาสำหรับนักเรียน อาจถือได้ว่าเป็นเทคนิคในการเรียนอย่างหนึ่ง ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมทางการเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำ ดังนั้น นิสัยในการเรียนจึงหมายถึงพฤติกรรมทางการเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำ โดยที่พฤติกรรมนี้ส่วนหนึ่งมาจากเทคนิคในการเรียนรวมถึงการทำงานและการใช้เวลาอย่างเหมาะสมของนักเรียนด้วย

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องนิสัยทางการเรียน

2.4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โพแพม และมัวร์ (Popham and Moore.1960 : 552-554) ศึกษา พบว่า นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดในการเรียน และการปรับตัวทางด้านการศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจนิสัยทางการเรียนและทักษะคิดในการเรียนและมีความสอดคล้องกับ มอร์ริส (Morris.1961 : 23) ซึ่งศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคะแนนนิสัยทางการเรียน และทักษะคิดในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

นอกจากนี้ คอยโว (Koivo.1983 : 2524-A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทักษะคิดในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษา พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทักษะคิดในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ชเนติ สวัสดิฤกษ์ (2527 : 68-76) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคมและนิสัยทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบสำรวจแรงจูงใจ แบบสำรวจภูมิหลังทางสังคม แบบสำรวจนิสัยในการเรียน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,100 คน พบว่า แรงจูงใจเชิงบูรณาการ และแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคมและนิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ (2529 : 95-98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้และความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทักษะคิด แรงจูงใจ และนิสัยทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็น นักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน พบว่า ทักษะคิด แรงจูงใจ นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละบุคคล

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2537 : 84) กล่าวถึงปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยไว้ว่า ระบบการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษานั้นแตกต่างกับระบบการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา อีกทั้งนักศึกษาขาดทักษะในการเรียน เช่น การจดคำบรรยาย การค้นคว้า และการศึกษาดูด้วยตนเอง ตลอดจนการแบ่งเวลาเพื่อการศึกษาเล่าเรียนที่ถูกต้อง จึงทำให้นักศึกษาเกิดปัญหาในการปรับตัว คำกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีนิสัยการเรียนที่ไม่เหมาะสมจะมีปัญหาการปรับตัวในด้านการเรียน นอกจากนี้ การที่นักศึกษาเปลี่ยนสถานภาพจากนักเรียนมัธยมศึกษาเป็นนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาย่อม

พบปัญหาในด้านต่าง ๆ มากมาย สำหรับปัญหาด้านการเรียนนั้น วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 22) กล่าวไว้ว่า เนื่องจากการเรียนระดับอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาพยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้า รู้จักใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกต ชักถาม จดจำ สืบค้น ปฏิบัติจริง และจากการอ่าน การเรียนระดับนี้นักศึกษาจึงต้องรู้จักขวนขวายฝึกตนเอง สร้างวินัยในตนเอง ไม่มีอาจารย์คอยดูแล ประกอบกับขณะที่เรียน จดคำบรรยายไม่ทัน ไม่รู้จักสาระสำคัญของเนื้อหา ไม่ทราบวิธีทำรายงานที่ถูกต้อง เวลาสอบก็เคยชินกับข้อสอบที่มีแต่ดวง ๆ ซิด ๆ เมื่อให้เขียนคำอธิบาย ยกตัวอย่าง ตีความ วิเคราะห์หรือให้เหตุผลก็ไม่อาจทำได้ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้คะแนนไม่ดีจะเกิดความท้อแท้ เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน เกิดความเบื่อในการฟังบรรยาย ไม่มีกำลังใจศึกษาค้นคว้าหรือแรงจูงใจให้อยากเรียน อาจนำมาซึ่งความคับข้องใจจนเป็นสาเหตุให้บางคนเป็นโรคจิตได้ คำกล่าวนี้สอดคล้องกับการศึกษาของอำไพวรรณ พุ่มศรีสวัสดิ์ (2529 : 13) ที่พบว่านักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการแบ่งเวลาเรียน การขาดทักษะในการดูหนังสือ ไม่มีสมาธิในการเรียน และขาดทักษะในการจดคำบรรยาย และกล่าวว่าการที่นักศึกษาส่วนมากมีปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเรียนในมหาวิทยาลัยนั้น ไม่มีการสอนหรือบอกให้นักศึกษารู้ว่าควรจะทำอย่างไร ปัญหาการเรียนที่เกิดจากนิสัยการเรียนด้านเทคนิคในการเรียนและทักษะในการเรียนนี้อาจก่อให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษาได้ เนื่องจากนักศึกษาลาออกกลางคันในขณะที่ศึกษา ดังที่เบญจมา สุทธิพิณฑุ (2536 : 66) ได้ศึกษาเรื่องสาเหตุของการสูญเปล่าทางการศึกษา พบว่า การสูญเปล่าทางการศึกษาเกิดจากการที่นักศึกษาปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนไม่ได้ ขาดการวางแผนการเรียนที่ดี ไม่มีวิธีแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนของตนเอง

พิไลวรรณ แดงขาว (2545 : 68-70) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า นิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นกล่าวได้ว่า นิสัยการเรียนของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนที่ไม่เหมาะสม เช่น ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน ขาดการวางแผนการเรียนที่ดี ขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้า ไม่มีสมาธิในการเรียนและขาดทักษะในการจดคำบรรยาย จะมีปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนเกิดผลกระทบต่อผลการลาออกกลางคันของนักเรียน และเกิดการสูญเปล่าทางการเรียนในที่สุดดังนั้น นิสัยทางการเรียน น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัว

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัว

วาสนา พิทักษ์สาส์ (2527 : 6) ได้จำแนกสภาพแวดล้อมทางบ้านออกเป็น 3 องค์ประกอบด้วยกันคือ

1. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา หรือผู้ปกครองกับเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดาเอง ความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้ใหญ่กับเด็ก ระหว่างพี่น้องกับเด็ก และสภาพทั่วไปของครอบครัว

2. องค์ประกอบด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ รายรับ รายจ่ายของครอบครัว ภาวะของผู้ปกครอง การเงินของนักเรียนที่จะใช้จ่ายเรื่องการศึกษาและส่วนตัว และความจำเป็นที่ต้องขอความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้อื่น

3. องค์ประกอบด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ สภาพของบ้าน ที่ตั้งของบ้าน สิ่งแวดล้อมในบริเวณบ้าน ตลอดจนอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นอยู่ของสังคมละแวกนั้น

เมื่อพิจารณาถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าด้านความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านสภาพที่ตั้งของบ้าน จะอำนวยความสะดวกช่วยเสริมการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น

ชบาภรณ์ ชื่อรุ่งโรจน์ (2529 : 122-132) ได้กล่าวถึง ผลกระทบของการที่ครอบครัวแตกแยกไว้ดังนี้

1. มีผลกระทบต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก

2. การปรับตัวและพฤติกรรมทางเพศของเด็ก มีมักมีปัญหาและขาดรูปแบบที่จะเลียนแบบ

3. เด็กเกิดปมด้อยเมื่อต้องไปติดต่อกับสังคมภายนอก

4. เด็กที่มาจากครอบครัวแยก เมื่อแต่งงานมีแนวโน้มที่มีครอบครัวแตกแยกด้วย

นอกจากนี้ ชบาภรณ์ ชื่อรุ่งโรจน์ (2529 : 31-34) ได้กล่าวถึงปัญหาครอบครัวแตกแยกว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กไว้ ดังนี้

1. ครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างกัน การหย่าร้างกันของพ่อแม่ นับว่าเป็นผลร้ายต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจของเด็กมาก เด็กจะเกิดความรู้สึกว่าเหว่ ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ไม่อยากอยู่บ้าน ชอบไปเล่นกับเพื่อนมากกว่า บางคนก็อาจเก็บตัว ซึมเศร้า บางรายอาจจะกลายเป็นเด็กก้าวร้าว ชอบรุกรานผู้อื่นก็มี นอกจากนี้ เด็กจะเป็นคนที่ไม่มั่นคง ไม่รักใคร่จริง และไม่คิดว่าใครจะรักเขาจริง ทั้งนี้ เพราะไม่เคยเห็นใครเป็นแบบอย่างที่ดีมาตั้งแต่เล็กนั่นเอง

2. ครอบครัวที่พ่อแม่ทะเลาะวิวาทกัน จะทำให้เด็กมีความวิตกกังวลสูง เด็กจะไม่เข้าใจว่าพ่อแม่ทะเลาะกันก็อาจจะดีกันได้ อาจจะพุดคุยกันเหมือนปกติ ในความเข้าใจของเด็ก โดยเฉพาะเด็กเล็กนั้น มักจะคิดว่านี่คือภาวะที่สุดจะทนทานได้ บ่อยครั้งที่เด็วเด็กเล็กมักจะคิดว่า

ตนเองเป็นสาเหตุของการทะเลาะวิวาทของผู้ใหญ่ เพราะเด็ก ๆ ไม่อาจจะทะเลาะตัวเป็นคนกลาง ในการทะเลาะเบาะแว้งของพ่อแม่ เพราะในใจของเด็กจะเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ผลของความรู้สึกอันนี้อาจจะเป็นอันตรายต่อการพัฒนานิสัยเป็นคนที่ชอบหาเรื่องผู้อื่น ชอบหาทางเล่นงานคู่สมรส ยกตนข่มท่าน ทำทุกวิถีทางเพื่อเอาชนะคู่ต่อสู้ ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความซื่อสัตย์ และมีแนวโน้มที่จะเป็นโรคประสาทได้

3. ครอบครัวที่มีพ่อ หรือแม่คนเดียว มีผลที่ทำให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นมาโดยไม่ได้รับความอบอุ่นเท่าที่ควร ความเศร้าโศกเสียใจของสามีภรรยา ความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจ ล้วนแล้วแต่มีผลต่อการที่จะต้องปรับตัวของคู่สมรส และส่งผลกระทบต่อเด็กได้ทั้งสิ้น

ปัญหาครอบครัวแตกแยกหรือการหย่าร้างกันถือว่าเป็นปัญหาที่ทำให้ร้ายจิตใจเด็กอย่างรุนแรง ของเด็กที่อยู่ในครอบครัวเช่นนี้ เพราะเด็กไม่มีส่วนรู้เห็นหรือเป็นต้นเหตุของปัญหาทะเลาะวิวาทแต่อย่างใด แต่กลับเป็นผู้ที่รับกรรมจากเหตุนี้มากที่สุด เด็กจะต้องมีความว่าเหว มีปมด้อย และรู้สึกตัวไร้ค่า เมื่อโตขึ้นย่างเข้าสู่วันรุ่นเด็กเริ่มรู้จักอาย เด็กจะไม่อยากตอบคำถามใครๆ เมื่อถูกถามถึงพ่อแม่ว่าอยู่ที่ไหน ทำงานอะไร อาจจะเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเริ่มโกหก สร้างคำกล่าวเท็จโดยใช้การเพ้อฝันเป็นสิ่งช่วยกลบเกลื่อนอารมณ์ที่ขาดความรัก ความอบอุ่นที่แท้จริงของครอบครัว นอกจากนี้ยังมีผลกระทบกระเทือนถึงการเล่าเรียนตลอดถึงบุคลิกภาพของเด็กด้วย บางคนอาจจะกลายเป็นคนเงี้ยวขริ่ม ไม่ชอบสมาคมกับใคร บางคนอาจกลายเป็นคนชอบแสดงตัวเอะอะ ก้าวร้าวมากเกินควร ทั้งก็เพื่อจะชดเชยความกดดันที่ตนได้รับจากที่บ้าน นอกจากนี้ ยังอาจกลายเป็นเด็กที่เป็นปัญหาของสังคม ในเมืองใหญ่ๆ เด็กจะไปอยู่ตามโรงภาพยนตร์ ชอบเล่นการพนัน ช้องสุ่มกันทำสิ่งที่ผิด อาจจะเป็นแก๊งรวมกันปล้นจี้ ซึ่งเด็กเหล่านี้ เมื่อมีการสอบประวัติแล้วมักจะพบว่ามาจากครอบครัวแตกแยกเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่รักใคร่ปรองดองกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ยอมรับว่าเป็นโชคดีของเด็กผู้นั้น เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีอารมณ์มั่นคง มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายดี เป็นผู้ที่กล้าเผชิญปัญหาต่างๆ ยอมรับสภาพที่แท้จริงของตนเอง เป็นผู้ที่มีอารมณ์แจ่มใส มองโลกในแง่ดี ในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กคนใดโชคร้าย ตกอยู่ในครอบครัวที่มีลักษณะแตกแยก หรือพ่อแม่ไม่ลงรอยกันอยู่เสมอ ก็จะต้องตกอยู่ในสภาพที่น่าสงสาร และน่าเห็นใจเป็นอย่างยิ่ง (ยูวดี เทียมประสิทธิ์.2536 : 20 - 22)

สภาพครอบครัวแตกแยก ไม่ว่าครอบครัวที่มีเฉพาะบิดาหรือมารดา เพียงคนเดียว หรือไม่มีทั้งมารดาและบิดา ก็ก่อให้เกิดความเจ็บปวดและปัญหาตามมา คือเด็กจะมีความเจ็บปวดทางอารมณ์ยาวนาน เด็กจะมีอารมณ์อ่อนไหวมากกว่าคนอื่น เมื่อต้องเผชิญกับความกดดันที่เท่ากัน (Mavis E .1979: 881) ยังมีผลกระทบต่อสุขภาพกายและปัญหาอื่นๆ เช่นปัญหาด้านการเรียน ความประพฤติ เป็นต้น

จากเอกสารดังกล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าสภาพครอบครัวมีส่วนสำคัญต่อความประพฤติของเด็ก เพราะเมื่อพ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่น ความเอาใจใส่ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็ก

อย่างใกล้ชิด ก็จะทำให้เด็กมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ของตนเองที่จะเป็นคนดีของครอบครัวและพลเมืองดีของประเทศไทย

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัว

2.5.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เคนเนอร์ และคนอื่นๆ (Kenner and Others.1957 : 167) ศึกษาผู้ป่วยในโรงพยาบาลจิตเวชพบว่า มีเด็กประมาณ 30 % ที่เข้ารับการรักษาด่วนในโรงพยาบาลโรคจิตมาจากครอบครัวที่ขาดพ่อแม่ หรือขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เด็กส่วนใหญ่มาจากครอบครัวแตกแยกต้องพลัดพรากจากครอบครัวอย่างกะทันหัน เช่น การตาย การเจ็บป่วย ถูกแยกจากบิดามารดา ปัญหาการหย่าร้าง ทำให้เด็กรู้สึกอ้างว้าง ว้าเหว่ ขาดสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว

โกลด์เนอร์ และโกลด์เน็ต (Gouldner and Gouldnet.1963 : 52) ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กจะอธิบายลักษณะของเด็กหลายๆลักษณะตามที่รับเอาลักษณะของสังคมไว้ และคาดหวังว่าเด็กจะประพฤติตัวตามลักษณะที่กำหนดให้ และจะประมาณค่าเด็กตามลักษณะที่กำหนดให้ด้วย บุคคลเหล่านั้นจะสอนเด็กให้รู้จักตัดสินใจตนเองตามค่านิยม เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความสะอาด และความสำเร็จในการเรียน สิ่งเหล่านี้ ต่อมาจะเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมบุคคล

มันโร (Munro.1966 : 433-457) ศึกษาผู้ป่วยจิตเวชผลที่ได้คือ ผู้ป่วยร้อยละ 19.5 ขาดบิดามารดาหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อนอายุ 16 ปี และเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ป่วยอารมณ์เศร้ากับคนปกติ พบว่า พวกที่มีอารมณ์เศร้าสูญเสียบิดามารดา ก่อนอายุ 16 ปีมากกว่าคนปกติ

ออกชูเบล (เปรมสุริย์ เข้มทอง.2526; อ้างอิงจาก Ausubel N.D.) ซึ่งศึกษาประวัติเด็กที่ทำคามผิดและเป็นอาชญากร พบว่า ส่วนมากมาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ พ่อแม่แยกทางกัน พ่อหรือแม่ตาย หรือทะเลาะเบาะแว้งไม่ลงรอยกัน ทำให้เด็กไม่ได้รับความรักความอบอุ่นเพียงพอก่อให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวได้ยาก จึงมีโอกาสกระทำความผิดได้หรือบุคลิกภาพแปรปรวนไปจนกระทั่งเป็นโรคประสาทได้

2.5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ประเทิน มหาจันทร์ (2521 : 65) สภาพครอบครัวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด และสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กอย่างใหญ่หลวงคือเมื่อเด็กขาดบิดามารดา เด็กจะถูกทอดทิ้งให้อยู่ในสภาพที่ด้อยเศรษฐกิจเกิดความคับข้องใจมีปัญหากการปรับตัวเมื่ออยู่ในสังคม เด็กที่ขาดทั้งบิดามารดาจะรู้สึกว่ตนขาดความรักความอบอุ่นในชีวิต

ปิยฉัตร เนนเลิศ (2524 : 55) ศึกษาปัญหาทางสังคมของผู้ที่พยายามกระทำอัตวินิบาตกรรมพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 30 เกิดความรู้สึกว่า ครอบครัวไม่มีความสุข ร้อยละ 32 เกิด

ความรู้สึกว่า ครอบครัวมีความสุขน้อย ส่วนด้านความสนิทสนม พบว่า คนเหล่านี้ไม่มีความสนิทสนมกันเลยระหว่างพี่น้อง

มาโนช สุขฤกษ์ (2528 : 65) ให้ความเห็นว่า เด็กที่เติบโตมาจากครอบครัวที่ขาดความสมบูรณ์ ซึ่งเป็นผลมาจากการตาย การหย่าร้าง พ่อแม่แยกกันอยู่และสภาวะอื่นๆ ที่ทำให้สูญเสียพ่อแม่จะทำให้เด็กขาดความรักและความอบอุ่นที่ควรจะได้รับ เป็นคนมีปมด้อยในตนเอง เมื่อโตขึ้นอาจประสบปัญหาในการปรับตัว และการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวมาแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่แตกแยก ครอบครัวที่ขาดพ่อแม่หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ส่งผลให้เด็กปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ยาก มีอารมณ์เศร้า รู้สึกอ้างว้าง มีปมด้อยในตนเอง ทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิต ดังนั้น สถานภาพของบิดามารดาจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

เกื้อกุล ทาสี (2513 : 15) ได้กล่าวเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กไว้ซึ่งมีพ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันไว้ว่า ในชั้นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างๆย่อมมีลักษณะบางอย่างที่แสดงถึงความเป็นสมาชิกในสังคมของตน มีการติดต่อสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน พ่อแม่จะสั่งสอนบุตรให้แสดงพฤติกรรมตอบสนองค่านิยม ความเชื่อที่เหมาะสมกับชั้นฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของตน จากการศึกษาต่างๆ จะเห็นว่าในกลุ่มชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมระดับสูงมักรู้สึกหยิ่งในศักดิ์ศรีของครอบครัวทั้งในเรื่องอาชีพ รายได้ มีความภาคภูมิใจ มีความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม มีลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นปัญหาน้อยกว่าชนชั้นอื่นๆ ชนชั้นฐานะระดับกลางมีความภาคภูมิใจในการทำงานของพ่อแม่ พ่อแม่มีความคาดหวังในตัวบุตรสูง ต้องการให้บุตรมีความรับผิดชอบเร็ว มีผลสัมฤทธิ์สูง ปรับตัวทางสังคมได้ดี ส่วนชนชั้นฐานะระดับต่ำ มีปมด้อยในอาชีพพ่อแม่ ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกด้อยทางสังคม ทำให้ไม่ยอมรับความเป็นอยู่ในครอบครัวและมีการปรับตัวทางสังคมที่ไม่ดี

สมทรง สุวรรณเลิศ (2514 : 46) กล่าวว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำหรือยากจนมักจะมีปัญหามากทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจและนำไปสู่ปัญหาความประพฤติซึ่งปัญหาเหล่านี้มีผลต่อการเรียน และต่อปัญหาทางอารมณ์

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2520 :19 ; อ้างอิงจาก Kay. 1975) ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว โดยเห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจจะเป็นตัวเพิ่มหรือลดความเร็วของพัฒนาการทางบุคลิกภาพทางจริยธรรมของบุคคลได้ และนักสังคมวิทยาพบว่า บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและปานกลางมีค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์แตกต่างกัน เช่น การเก็บของตกได้แล้วคืนให้เจ้าของนั้นเป็นความดีควร

สรรเสริญในสังคมของบุคคลฐานะปานกลางและสูง แต่เป็นสิ่งโง่เขลาและไม่ควรทำอย่างยิ่งในสังคมของคนระดับต่ำ

โสภา ชูพิชัยกุล (2529 : 108) กล่าวว่า สาเหตุที่ฐานะทางเศรษฐกิจมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตนี้อาจเป็นเพราะฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีย่อหมายถึงการมีความรู้สึกมั่นคงในตัวเอง จึงทำให้ความกดดันน้อย บุคคลไม่ต้องทนทุกข์อยู่กับภาวะตึงเครียดหรือมีข้อขัดแย้งในใจมากมายนัก

จากเอกสารดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงทำให้เด็กมีความรับผิดชอบเร็วขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี ส่วนเด็กที่มาจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำก็จะก่อให้เกิดความรู้สึกด้อยในสังคมทำให้ไม่ยอมรับสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว ต่อต้านกฎระเบียบของสังคม

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.6.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาร์ทชอร์น และเมย์ (วรพรรณ ศรีอุบล.2535 : 30 ; อ้างอิงจาก Hartshorne and May) ได้วิจัยพบว่า เด็กที่พ่อแม่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจะโง่งน้อยกว่าเด็กที่มีพ่อแม่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และคนที่อายุมากจะโง่งน้อยกว่าคนที่อายุน้อย ถึงแม้ว่าจะให้คำนิยามของความซื่อสัตย์สุจริตไว้เหมือนกัน

ซุนนิค (Zunich.1963 : 497-499) ได้ศึกษาถึงความรับผิดชอบกับสถานภาพของพ่อแม่ในเรื่องเศรษฐกิจพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีความรับผิดชอบต่ำกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง

แมคเดวิด (McDavid.1963 : 60) กล่าวว่า ยังมีหลักฐานยืนยันว่าผู้ที่เป็นชน กลุ่มน้อยและผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น

วอร์เนอร์ และคณะ (Ringness.1968 citing Warner and Others.1957: 270) ได้ใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ พบว่า พวกชนชั้นกลางจะเป็นคนที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นตัวของตัวเอง ขณะที่พวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีแนวโน้มขาดความอบอุ่น หงุดหงิดง่ายและมีอาการทางประสาท พวกนี้มีความลำบากในการควบคุมอารมณ์ มีความวิตกกังวล ปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ค่อยได้มากกว่าพวกชนชั้นกลางและชนชั้นสูง

เพียร์ลีน (Burton: citing Pearlin.1971 : 183) ศึกษาเกี่ยวกับการทุจริตในเด็กทั่วไปพบว่า มาตรฐานที่ครอบครัวมีรายได้น้อยจะโง่งน้อยกว่าเด็กที่ครอบครัวมีรายได้มากอย่างมีนัยสำคัญ

2.6.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ทิพวรรณ จันทรวินบูลย์ (2510 : 54-56) ได้ศึกษาถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดจันทบุรี จำนวน 120 คน ผล

การศึกษาพบว่าปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนนั้น ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในบ้านและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

จวี กาศยี่ (2513 : 32) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการปรับตัวในโรงเรียน และบุคลิกภาพของนักเรียนวัยรุ่นชาย และหญิงจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ จำนวน 400 คน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพของนักเรียนมัธยมแบบ A (HSPQ Form A The Mooney) และแบบสอบถามปัญหา (Problem Checklist) และแบบทดสอบสังคมมิติ ผลการศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำมีความสามารถในการปรับตัว และมีบุคลิกภาพต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือเด็กชายจากครอบครัวชนชั้นกลางมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กชายที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ เด็กหญิงที่มาจากครอบครัวชั้นกลางมีความร่าเริงมากกว่าเด็กหญิงที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำซึ่งมีความเงียบขรึม พูดช้า ไม่ค่อยพูด และมีความระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา

วิวรรธณ อามระดิษ (2522 : 26) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพฯ ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัด การออมทรัพย์ และการเคารพผู้อาวุโส พบว่านักเรียนที่มีบิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จิตตนา อินทรไทย (2525 : 48-49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมแตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำที่สุด ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงที่สุด

นริสา พัฒนรัฐ (2540 : 41) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครปฐม พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อมั่นในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับลักษณะบางประการ ได้แก่ เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงมีแนวโน้มมีลักษณะเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบหรือมีความมั่นคงทางอารมณ์สูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ดังนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

ฟรอยด์ (Freud.1969 : 26 - 29) เชื่อว่า ใน 5 ปีแรกของชีวิตเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาบุคลิกภาพ เด็กควรได้รับการอบรมเป็นอย่างดีเพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการถูกหลักพัฒนาการเมื่อโตขึ้นจะได้มีบุคลิกภาพที่พึงปรารถนา และการจะได้บุคลิกภาพเช่นนี้วัฒนธรรมจากสิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบสำคัญ ร่างกายซึ่งพัฒนามาจากพันธุกรรมเป็นเพียงเครื่องช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่บุคคลจะกระทำได้นั้น แต่ชาววัฒนธรรมจากสิ่งแวดล้อมแล้ว เด็กเหล่านี้จะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ไม่ได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว การอบรมเลี้ยงดูจึงมีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก การศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูนั้นมีการศึกษากันหลายแบบเป็นต้นว่า โดยการสัมภาษณ์ผู้เป็นแม่เด็ก โดยการสังเกตพฤติกรรมเด็ก โดยการทดสอบลักษณะที่เด็กรับรู้เอาจากการที่เด็กรับรู้เอาจากการปฏิบัติของพ่อแม่ ที่นิยมกันมักจะทำการศึกษาในลักษณะที่เด็กรับรู้พฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อตนไว้ได้มากน้อยเพียงใด ดังที่ ฮิลเลียดและรอธ (Hilliard and Roth .1969 : 42-44) กล่าวว่า การศึกษาค้นคว้าความจริงในปัจจุบันพิจารณาในแง่ที่ตนรับรู้มากกว่าเพราะว่าบุคคลจะแสดงพฤติกรรม ผองพันธ์ เกิดพิทักษ์ (2530 : 176; อ้างอิงจาก Coleman and Hammen.1974 : 321) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น การยอมรับ และการยกย่องเด็ก บรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวซึ่งประกอบด้วยความรัก ความอบอุ่น และการยอมรับบุตรธิดาด้วยความเหมาะสมสมเหตุสมผล และสอดคล้องกับสถานการณ์มีความสำคัญต่อการพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวนั้นๆ

สัมพันธภาพในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาที่หันหน้าเข้าปรึกษากัน บิดามารดา เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่เด็กรัก และเชื่อฟัง ดังนั้น ถ้าบิดามารดาได้อุทิศเวลา ในการอบรมขัดเกลานิสัยเด็ก ให้ความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอ เด็กจะประพฤติในทางที่ดี เป็นสมาชิกใหม่ที่สมบูรณ์ของครอบครัว ดังที่มีด (Kando. 1971 : 178; Citing Mead) กล่าวว่า จากการปฏิสัมพันธ์ เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่จะสวมบทบาทของบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด เริ่มด้วยการสวมบทบาทของบิดา มารดา โดยเด็กจะยอมเอาเอกลักษณ์ของบิดามารดายึดถือเป็นโลกของตัวเอง ขณะเดียวกันก็จะเรียนรู้บทบาทของตัวเองด้วยการสวมบทบาทที่บิดามารดา กำหนดให้ บิดามารดา จึงเป็นบุคคลที่ฝึกให้เด็กรู้จักประพฤติและปฏิบัติเหมาะสมกับบทบาทของตัวเองในสังคม

จรรยา สุวรรณทัต (2523 : 54-56) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวไว้ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวใดที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ไม่ขัดสน ย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขของครอบครัว เกิดความกลมเกลียวสมัคสมานกันในครอบครัว

2. การรู้จักบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวตลอดจนสามารถปฏิบัติให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ตลอดจนถึงตัวเด็กเอง

3. การรู้จักลักษณะธรรมชาติและความต้องการมูลฐานของเด็ก พ่อแม่ที่พยายามเข้าใจในลักษณะธรรมชาติการเจริญเติบโตและมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือเด็กเมื่อเกิดปัญหาย่อมมีส่วนช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดี

4. ความคงเส้นคงวาของพ่อแม่ในการวางระเบียบวินัยปัจจุบันนี้มีอิทธิพลมากต่อบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวโดยเฉพาะวัยรุ่นที่มีความอดทนต่อความไม่คงเส้นคงวาของพ่อแม่น้อย เป็นต้นเหตุก่อให้เกิดความคลอนแคลนในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างพ่อแม่กับเด็ก

นอกจากนี้ จรรยา สุวรรณหัต (2523 : 57) ยังกล่าวอีกว่า ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากทางบ้านเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาด้านบุคลิกภาพและการปรับตัวของเด็ก บรรยากาศความสัมพันธ์ของบ้านเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการ หากเด็กมาจากบ้านที่มีความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวจะมีความรู้สึกดีและสามารถปรับตัวได้ดีกับสังคมนอกบ้าน

จากเอกสารดังกล่าวแล้วข้างต้น สรุปได้ว่าสัมพันธ์ภาพในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาที่หันหน้าเข้าปรึกษากัน บิดามารดาเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่เด็กรักและเชื่อฟัง ทำให้เด็กรู้จักประพฤติและปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทของตัวเองในสังคม

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

2.7.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เบรคเคนริดจ์ (Breckenridge.1955 : 80-249) อ้างถึงผลการศึกษาของสโตรทเธอร์ (Strother) แจ็ค (Jack) และเพจ (Page) พบว่า เด็กที่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวจะเป็นสาเหตุอันหนึ่งทำให้เด็กพัฒนาความคิดเรื่องการนับถือตนเองและเชื่อมั่นในตนเอง เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความเชื่อมั่นในการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบ และสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย สาเหตุอื่นๆ ได้แก่ การฝึกฝน ระดับอายุ ระดับพัฒนาการ กลุ่มเพื่อนร่วมงานตลอดจนสถานการณ์ต่างๆที่กำลังเผชิญอยู่ เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คือเด็กที่ไม่บรรลุวุฒิภาวะการณทางอารมณ์ ไม่ต่อสู้กับสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นกับตนเอง

เฮอร์ลอค (Hurlock.1964 : 661) ศึกษาพบว่า ผลการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย คือ ให้ความรัก ความสนใจและเห็นความสำคัญของบุตร จะทำให้บุตรรู้จักรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นใน

ตนเองสูง มีเพื่อนมาก เป็นมิตร ซื่อสัตย์ ร่าเริง มีอารมณ์มั่นคง มีความคิดริเริ่ม ฟังตนเองได้ และสามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจ

ไซมอนด์ (Symond.1973 : 283-285) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ ที่เสด็จถึงการยอมรับบุตร เปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตร พบว่า บุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงยอมรับเป็นอย่างดี ชอบเข้าสังคม สนใจการทำงาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมโนคติเกี่ยวกับตนเอง คือรู้สึกว่ามีค่า มีความอบอุ่นและปลอดภัย

กลุค และกลุค (กระทรวงศึกษาธิการ.2509 : 102-104 อ้างอิงจาก Gleuck and Gleuck) ได้ศึกษาลักษณะร่างกาย จิตใจ และครอบครัวพื้นฐานของเด็กเกร จำนวน 500 คน และเด็กไม่เกร 500 คน พบว่าลักษณะชีวิตครอบครัวของเด็กแต่ละคน จะเป็นเครื่องชี้และทำให้สามารถตัดสินใจได้ว่าเด็กพวกนั้นๆ จะเป็นเด็กดีหรือเป็นเด็กเกรและสรุปว่า องค์ประกอบของครอบครัวที่มีผลต่อการพัฒนาการบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กมี 5 ประการ คือ ความรักของแม่ ความรักของพ่อ การเลี้ยงดูของแม่ วินัยของพ่อ หรือวิธีที่พ่อใช้เพื่อให้บุตรเชื่อฟัง คำสั่งสอน ความรักใคร่ปรองดองกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

2.7.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ทิพวรรณ จันทรพิบูลย์ (2510 : 54-56) ได้ศึกษาถึงปัญหาที่เป็น อุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดนนทบุรี จำนวน 120 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความขยันหมั่นเพียร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้าน เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่สัมพันธภาพระหว่างบุคคลในครอบครัว

วันเพ็ญ อายุการ (2512 : 89-90) ได้ทำการศึกษาเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิง ในจังหวัดนนทบุรี 307 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กมาก โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ถ้าเข้มงวดกวดขันในเรื่องระเบียบวินัยมากทำให้เด็กไม่กล้าแสดงความคิดเห็นคอยทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เท่านั้น ความริเริ่มและความเป็นผู้นำไม่มี

วิวรรธน์ อามระดิษ (2522 : 26) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทาง จริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพฯ ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและการออมทรัพย์ การเคารพผู้อาวุโส พบว่านักเรียนที่มีลักษณะการเลี้ยงดูของบิดามารดาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญในระดับสถิติที่ .05

พิไลวรรณ แดงขาว (2545 : 68-70) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นริสา พัฒนรัฐ (2540 : 41) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหิตลิวทยานุสรณ์ จังหวัดนครปฐม พบว่าสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อมั่นในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า เด็กที่มีความสัมพันธ์ดีกับผู้ปกครองจะมีแนวโน้มความ รับผิดชอบ ความมั่นคงทางอารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบ ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

2.8.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

เฟลแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb.1976 : 325-330) กล่าวว่า การศึกษาทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาและเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความรู้ทัศนคติ ค่านิยม ความพึงพอใจ เป้าหมายในชีวิตและบุคลิกภาพ

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2524 : 49-86) ได้กล่าวว่า วิธีสอน บทบาทของอาจารย์ และ บรรยากาศในการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาว่า การสอนของอาจารย์ควรเน้นการสร้างเสริม ให้นักศึกษามีความมีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ และบทบาทที่สำคัญของอาจารย์คือเป็น ผู้คอยชี้แนะแนวทาง และผู้เรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งบทบาทและวิธีการสอนของอาจารย์จะมี ประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเตรียมตัวของอาจารย์ อาจารย์ควรมีความเข้าใจใน บทบาทของตัวเองและได้ปฏิบัติตามลักษณะอาจารย์ที่ดี งานที่อาจารย์ปฏิบัตินั้นมี 2 ลักษณะคือ ลักษณะทางด้านความรู้หรือสติปัญญา กับทางมนุษยสัมพันธ์ หมายความว่า อาจารย์จะต้องรู้ เนื้อหาที่ตนสอนและจะต้องมีทักษะทางสัมพันธภาพที่ดีอีกด้วยจึงจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการ สอน นอกจากนี้อาจารย์ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้ให้สอดคล้องกัน ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้ดีขึ้น

เชอซิลด์ (วิจิตร วรุดบางกู.2524 :151 ; อ้างอิงจาก Churchill .N.D.) เราเป็นผู้ กำหนดรูปแบบของอาคารและอาคารก็กำหนดพฤติกรรมของเราเหมือนกัน อาคารสถานที่จัดเป็น สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้อง โสตทัศนอุปกรณ์ ห้องสารบรรณ โรงอาหาร สนามกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและบริเวณ ทั้งหมดของสถาบัน ในปัจจุบันนี้ ได้ตระหนักถึงความสำคัญทางด้านจิตใจมากขึ้นจึงหันมาสนใจใน การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทั้งทางด้านความสุขสบายทาง ร่างกาย และยกระดับจิตใจของผู้ใช้อาคารมากขึ้นมากกว่าแต่ก่อน สิ่งแวดล้อมยังมีผลต่อความรู้สึก ของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ประพนธ์ จำปาไทย (2524:52-53) กล่าวว่า อาคารเรียนจัดเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างด้านวิชาการ และเสริมสร้างด้านทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้เรียน เพราะประสบการณ์ในห้องเรียนเป็นองค์ประกอบในการรับรู้ของผู้เรียนต่อสถาบันและผู้เกี่ยวข้อง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2528 : 83-87) ได้กล่าวถึงพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนนั้น ได้แก่

1. การยอมรับผู้เรียนในฐานะบุคคล (respect as a person) คือการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความจริงใจระหว่างครูและศิษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ถ้าบรรยากาศในห้องเรียนมีความก้าวร้าว การแข่งขัน ความกดดัน อคติ เอาวัดเอาเปรียบ ย่อมไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

2. การสื่อสารแบบเปิด (Open communication) การสื่อสารแบบเปิดที่อยู่ในบรรยากาศของการยอมรับเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล อารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม และ พฤติกรรม แนวคิดของแต่ละบุคคลที่มีภูมิหลังต่างกัน รวมทั้งการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ตอบสนอง การปฏิบัติทางด้านความรู้สึก คุณลักษณะ ค่านิยม การเสาะแสวงหาความเป็นตัวของตัวเองอาจเกิดขึ้นจากเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า สามารถพัฒนาช่วยเหลือตนเองได้และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 297-298) อธิบายว่า อาคารสถานที่ของสถาบันการศึกษานี้รวมความตั้งแต่ตัวอาคาร สนาม ตลอดจนสิ่งก่อสร้างต่างๆ สถาบันการศึกษาจะต้องบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีใช้งานได้อยู่เสมอ นอกจากนี้ ต้องวางแผนในการใช้อาคารสถานที่ต่างๆให้ได้ประโยชน์สูงสุด การตกแต่งบรรยากาศให้สวยงามกลมกลืนกันก็จะสร้างบรรยากาศที่ดี ทำให้จิตใจและอารมณ์ของประชาชนในสถานศึกษานั้นสดชื่นขึ้น สิ่งที่จะขาดเสียไม่ได้สำหรับสถานศึกษาคือ ต้องมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจด้วย

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ (2523 : 45-46) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการมีสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียน สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมและโครงการต่างๆ ภายในโรงเรียนมีผลโดยตรงต่อชีวิตและสุขภาพของนักเรียนในแง่ต่างๆ กัน ในแง่บวกคือ การทำให้นักเรียนมีความสุข สดวกสบาย ร่าเริงมีความสุข รักสวยงาม หรือในแง่ป้องกันไม่ให้เกิดโรคและป้องกันภัยอันตรายจากการบาดเจ็บต่าง ๆ และในแง่การช่วยให้นักเรียนพัฒนาการทางการศึกษา กล่าวโดยสรุป สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนจะช่วยให้เกิดผลทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ผลทางบวก สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนจะทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่เรียนที่น่าไปเรียน การระบายอากาศที่ดีและการจัดแสงสว่างให้เหมาะสม จะช่วยให้ห้องเรียนน่าอยู่เรียนได้สบายยิ่งขึ้น อาคารเรียนที่สะอาดเรียบร้อยจะทำให้ครูและนักเรียนอยากเข้าไปอยู่มากกว่าอาคารเรียนที่สกปรก การมีน้ำดื่มอย่างเพียงพอ การจัดที่นั่งให้สบาย และโรงอาหารที่เรียบร้อยก็เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ สัมพันธภาพอันดีระหว่างครูกับนักเรียนจะช่วยส่งเสริม

สุขภาพจิตของทั้งสองฝ่าย การใช้วิธีสอนที่ดีจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จบ่อยครั้ง และช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในงานของตนได้นานทำให้นักเรียนอยากตอบสนองด้วยการร่วมกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนทำให้นักเรียนมีความสุขด้วย

2. การป้องกันโรคภัย หรืออันตรายต่างๆ โดยการร่วมมือกับแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคต่างๆ

3. พัฒนาด้านการเรียน สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียน กระบวนการทางด้านจิตวิทยาอันสลับซับซ้อนของการเรียนรู้เป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อม และบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากองค์ประกอบต่างๆ ทั้งทางกายและทางจิตใจ

วันชัย ช่องดารากุล (2538 : 11) กล่าวว่า อาคารสถานที่ของสถานศึกษานับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาบรรลุตามจุดประสงค์ เพราะถ้ามีอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้ว ย่อมทำให้เกิดบรรยากาศและแรงจูงใจในการเรียน ตลอดจนดำเนินกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

แอนเดอร์สัน (Anderson.1970 : 135-152) ได้ศึกษาผลของบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียน โดยได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนไว้ ดังนี้

1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้าและมีความสอดคล้องเหมาะสม
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุที่พร้อมจะใช้ได้อยู่ตลอดเวลา
6. การส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน
7. ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
8. สร้างความเป็นธรรมไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น
9. ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถอยู่เสมอ
10. สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยช้าอันเป็นสาเหตุของความเบื่อก่อนต่อการเรียนการสอน

11. การตัดสินใจในทำกิจกรรมต่างๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
 12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรค แบ่งพวกในหมู่นิสิต นักศึกษา
 13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
 14. เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบและขาดความรับผิดชอบ
- จากเอกสารดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะทางกายภาพที่ดี ย่อมทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีมีแรงจูงใจในการเรียน ตลอดจนดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

2.8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

2.8.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เลวินและคนอื่นๆ (Lewin and others.1968 : 271-279) ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียน พบว่า นักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนแบบอัตตาธิปไตยมีแนวโน้มเป็นเด็กก้าวร้าว หยาบกระด้าง ไม่มีความเห็นใจคนอื่น ส่วนชั้นเรียนที่มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตยนั้น กลับส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสามัคคีปรองดอง เป็นมิตรกัน การเรียนราบรื่น มีบรรยากาศที่สบายใจน่าเรียน เพราะครูรู้จักจัดความกดดัน ความเกรงกลัวต่างๆ ออกไปจากชั้นได้

เสี่ยว (Liu.1975 : 1411-A - 1412-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการเรียนการสอนโดยการจัดตั้งโครงการขึ้นเพื่อพัฒนาความต่อเนื่องของบทเรียนที่ใช้กับคอมพิวเตอร์เพื่อสอนวิชาความรู้เบื้องต้นในวิชาฟิสิกส์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถช่วยผู้เรียนได้ดังนี้
 - 1.1 ช่วยให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ขึ้น ด้วยวิธีการปฏิบัติ
 - 1.2 ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนในห้องเรียนไปแล้ว
 - 1.3 ทำให้เกิดความแม่นยำในวิชาที่เรียนอ่อน โดยปรับปรุงวิธีการเรียน
 - 1.4 ผู้เรียนสามารถสร้างความสำเร็จด้วยตนเอง
 - 1.5 ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาฟิสิกส์

2. คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สไตส์ และดอร์ซี (วิลลาต ทองขาว.2527 อ้างอิงจาก Stiles and Dorsey.1950 : 98 - 100) ได้ศึกษาการสอนแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบอัตตาธิปไตยนั้น ปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนเป็นแบบสั่งและฟังโดยไม่มีข้อโต้แย้ง นักเรียนจะสนใจบทเรียนเพื่อคะแนนของตนเองโดยไม่คำนึงถึงปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ครูไม่มีจุดหมายที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ เท่าที่ควร เพียงแต่ต้องการให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ตนสอนเท่านั้น ครูใช้กฎเกณฑ์ตามที่พอใจ

บังคับให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด โดยไม่มีคำหนึ่งถึงธรรมชาติจิตใจ หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนการสอนแบบนี้ นักเรียนจะมีบุคลิกภาพแบบตัวใครตัวมัน ไม่มีทักษะการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

2. การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตย ครูจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจเกี่ยวกับการสอน ครูยอมรับในเรื่องความแตกต่างของนักเรียนในด้านความสนใจ ความสามารถ ทักษะคิด นักเรียนต้องการได้ความรู้มากกว่าคะแนนสูงๆ และครูเป็นเพียงที่ปรึกษาของนักเรียนเท่านั้น การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตยจึงเป็นการเรียนการสอนแบบที่สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและมีผลให้นักเรียนมีความความคิดสร้างสรรค์

2.8.2.2. งานวิจัยในประเทศ

ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 64) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมือง ทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิไลวรรณ แดงขาว (2545 : 68-70) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านลักษณะทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิพัฒน์ เป้นอาทิตย์ (2545 : 75) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับด้านการเรียนของนักเรียนที่เป็นพระภิกษุสามเณรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ กรุงเทพมหานคร พบว่า สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านลักษณะทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ลักษณะทางกายภาพ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่ดี ทำให้บุคลิกลักษณะของผู้เรียนบางประการสูง ได้แก่ การรู้จักควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ และความมีระเบียบวินัย เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.9.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ในการดำเนินกิจกรรมใดๆก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้กิจการนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ในด้านการเรียนการสอนก็เช่นเดียวกันความสัมพันธ์

ที่ตีระหว่างครูกับนักเรียนจะช่วยส่งเสริมให้บรรยากาศการเรียนรู้อุดหนุน ทำให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ครูสามารถเข้าใจปัญหาและสภาพแวดล้อมของนักเรียนดีขึ้น มีผลให้เกิดความเห็นใจ ความห่วงใยและความผูกพันอันแน่นแฟ้น ดังที่ พรชูลี อาชวบำรุง (2525 : 232) ได้กล่าวว่า สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีนั้น ต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนเป็นสำคัญ

ประดินันท์ อูปรนัย (2523 : 123-137) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่ดีมีองค์ประกอบที่ช่วยสร้างเสริมหลายประการ คือ บุคลิกภาพที่ดีบางประการของครูมีผลต่อความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนในชั้นเรียน ได้แก่ สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด การมีอารมณ์ขัน การใช้บทบาทในฐานะผู้นำของครู พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ กล่าวคือถ้าครูมีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนและเป็นคนมองโลกในแง่ดี ย่อมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนได้มากกว่าครู ที่มีทัศนคติต่อเรื่องดังกล่าวตรงกันข้าม และการที่ครูใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียนจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจังเหมาะสมกับสภาพการณ์ไม่จำเป็นต้องใช้การเสริมแรงเฉพาะพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิมเท่านั้น โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือพฤติกรรมมีปัญหา เป็นต้น นอกจากนี้ ประดินันท์ อูปรนัย ยังได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ที่ตีระหว่างครูกับนักเรียนว่า เกิดขึ้นโดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียนจะมีความน่าสนใจ น่าสนุก อยากรู้ อยากเห็นและกระตือรือร้น เพราะนักเรียนมีโอกาสเคลื่อนไหว มีโอกาสได้ใช้ความคิดตนเองและมีโอกาสที่จะแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ นักเรียนเองก็มองครูเป็นมิตร เกิดความเป็นกันเอง

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2524 : 49) กล่าวว่าในการเรียนการสอนทุกระดับนอกจากผู้เรียนต้องการผู้สอนที่มีความรู้ดีมีประสบการณ์ดีแล้ว ยังต้องการผู้สอนที่มีวิธีการสอนที่เป็นกันเอง เข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้เรียน แต่ในขณะเดียวกันก็ควรชี้แนะให้เห็นถึงความถูกต้อง เหมาะสม ให้ข้อติชมตรงไปตรงมาซึ่งเติมไปด้วยความหวังดี จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้อุดหนุน

พรชูลี อาชวบำรุง (2525 : 232) กล่าวว่า สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีนั้น ต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสอนบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้ไม่ใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้น การพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้า และควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

จากเอกสารดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่าสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับครูย่อมจะทำให้บรรยากาศในการเรียนรู้อุดหนุน ทำให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ครูสามารถเข้าใจปัญหาและสภาพแวดล้อมของนักเรียนดี นำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง

2.9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.9.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไทด์เมน (Tiedmen.1942 : 657-664) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาจะไม่ชอบครูแบบเผด็จการที่ชอบข่มขู่ปราศจากความเห็นอกเห็นใจ และการสอนแบบใช้อำนาจทั้งหลายนั้นเด็กยิ่งโตขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งมีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์มากขึ้นเท่านั้น

บุธ (วิลาค ทองขาว.2527 : 16 ; อ้างอิงจาก Buth.1942 : 645-656) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายามทำความเข้าใจเด็ก ให้ความเห็นอกเห็นใจ เด็กรู้จักส่งเสริมการเรียนตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เด็กจะเรียนได้ดีและมีการปรับตัวได้สูง ต่างกับครูที่มุ่งสอนโดยวิธีที่กดดันให้เด็กยอมรับความต้องการของตน ผลที่สุดเด็กจะไม่พอใจในตัวครูและเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

สไตลส์ แอนด์ดอร์ซีย์ (วิลาค ทองขาว.2527 : 17; อ้างอิงจาก Stiles and Dorsey.1950. Democrator Teaching in Secondary School) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอน ดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบอิตาเลียปไตยนั้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นแบบสั่งและเชื่อฟัง โดยไม่มีข้อโต้แย้ง นักเรียนจะสนใจบทเรียนเพื่อคะแนนของตน โดยไม่คำนึงถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนกับผู้อื่น ส่วนครูไม่มีจุดหมายที่จะพัฒนานักเรียน ให้มีความเจริญในด้านต่างๆ เท่าที่ควร เพียงแต่ต้องการให้นักเรียนสนใจบทเรียนที่ตนกำลังสอนเท่านั้น ครูใช้กฎเกณฑ์ตามที่ตนพอใจ บังคับให้นักเรียนปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยไม่คำนึงถึงธรรมชาติจิตใจหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนการสอนแบบนี้ นักเรียนจะมีบุคลิกภาพแบบตัวใครตัวมัน ไม่มีทักษะการอยู่ร่วมเป็นกลุ่ม

2. การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตยนั้น ครูจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน ครูยอมรับในเรื่องความแตกต่างของนักเรียนทั้งด้านความสนใจ ความสามารถ ทักษะสติ ส่วนนักเรียนต้องการได้รับความรู้มากกว่าคะแนนสูงๆ และครูเป็นเพียงที่ปรึกษาของนักเรียนเท่านั้น การเรียนการสอนแบบอิตาเลียปไตย จึงเป็นการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งบรรยากาศแบบนี้ช่วยให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์

ไทเลอร์ (Tyler.1964 : 16) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในอุดมคติ พบว่า สัมพันธภาพที่ดีในอุดมคติ ครูต้องมีการสื่อความเข้าใจที่ดีกับนักเรียน เป็นมิตรที่ดี ให้ความรักความเอาใจใส่ มีความเข้าใจและยอมรับนักเรียน

พรณี ชูทัยเจนจิต (2532 : 316) กล่าวว่าการศึกษาที่ครูมีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ไม่มีความลำเอียง หรือเลือกที่รักมักที่ชัง

ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

2.9.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สีลม ไชยศรี (2510 : 57-59) ศึกษาลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนไตรมิตรวิทยา ปีการศึกษา 2510 พบว่า ร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมดชอบครูที่พูดสุภาพ และเห็นว่าครูควรทำตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน เช่น เรื่องความสะอาด เรียบร้อย ความประพฤติ ความมีระเบียบวินัย และพบว่า ลักษณะของครูที่นักเรียนชอบน้อยที่สุดประการหนึ่ง คือ กิริยา วาจาไม่สุภาพ ชอบขู่บังคับ

บุษกร เพชรวิวรรณ์ (2519 : 65) ศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีต่อครูในโรงเรียนภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะครูที่มีการสอนที่ดี คือ ครูมีความรู้ดี เตรียมการสอนดี ตั้งใจสอน ใช้อุปกรณ์การสอนในการอธิบายนักเรียนให้เกิดความเข้าใจและวิธีการสอนแตกต่างกันตามความสามารถของเด็ก

สมศักดิ์ ชินพันธ์ (2522 : 53-55) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียน ในชั้นเรียนกับความรับผิดชอบ และมโนคติของตนของนักเรียนมัธยมชั้นปีที่ 4-5 จำนวน 263 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตยมีความรับผิดชอบสูงที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบปล่อยปละละเลยมีความรับผิดชอบต่ำที่สุด และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแบบประชาธิปไตยสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบของนักเรียนแบบอัตตาริปไตยกับแบบปล่อยปละละเลยสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในทางลบ

ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 64) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมือง ทหารอากาศบำรุงกรุงเทพมหานคร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พีไลวรรณ แดงขาว (2545 : 68-70) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิพัฒน์ แป้นอาทิตย์ (2545 : 75) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับด้านการเรียนของนักเรียนที่เป็นพระภิกษุสามเณรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ กรุงเทพมหานคร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างนักเรียนกับครูที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูที่ดี มีความเป็นกันเอง หรือเป็นแบบประชาธิปไตยมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีของนักเรียน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อผู้อื่น ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.10 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.10.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

อัลแมน (เมตดา จินดารักษ์.2525 : 48 อ้างอิงจาก Ulman.1957) กล่าวว่า วัยรุ่นที่มีปัญหาสัมพันธภาพกับเพื่อนจะมีปัญหาด้านการเรียนและมีปัญหาทางด้านอารมณ์ตามมาด้วย

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 61) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอย่างเห็นเด่นชัด ทั้งนี้ เพราะสังคมในสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มกันของนักเรียน ลักษณะของกลุ่มเหล่านี้มีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย

ศุภวดี บุญวงศ์ (2539 : 19) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิต ถ้านิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อน นิสิตจะสามารถเรียนรู้บทบาทของตนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ช่วยให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นคง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพจิตที่ดี สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุบัญญัติ กิตติสาร (ดารณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ.2533 : 3 ; อ้างอิงจาก สุบัญญัติ กิตติสาร.2529) กล่าวว่า การที่เราจะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียน โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถให้มากที่สุด มีความสัมพันธ์และความไว้วางใจกันและกัน ระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน

ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ได้สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับเพื่อนสัมพันธภาพอันดีไว้ ดังนี้ แสดงกิริยายิ้มแย้ม แจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกิริยา รับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดผู้อื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักระงับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสม ไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลและจดจำข้อมูลเล็กๆ น้อยๆ ของเพื่อนไว้เพื่อนแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

จากเอกสารดังกล่าวแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การที่นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ย่อมทำให้เกิดการยอมรับนับถือจากเพื่อน นักเรียนจะสามารถเรียนรู้บทบาทของตนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ช่วยให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นคง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพจิตที่ดี สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.10.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.10.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดวิด (David.1971 : 5789-A) พบว่า นักศึกษามีความพร้อมใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นมากมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นน้อย สำหรับกลุ่มที่มีบรรยากาศก้าวร้าว มีความซับซ้อนใจและมีการขัดแย้ง สมาชิกจะมีพฤติกรรมไม่พึงปรารถนาทำให้การเรียนการสอนไม่ค่อยได้ผล เดวิด (David) ยังศึกษาผลของความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน การปรับตัวและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของมหาวิทยาลัยเฟรชแมน ผลการศึกษาว่า นักศึกษาที่มีความพอใจความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมากและมีการปรับตัวที่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนน้อยและมีการปรับตัวไม่ดี

เฮิร์ด (Hurd.1971 : 3793-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยจูเนียร์ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาเป็นตัวของตัวเอง ได้รับอิทธิพลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัย

เลย์แมน (Layman.1975 : 7210-A) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอกลาโฮมา ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีความสัมพันธ์กับนักศึกษาที่ตั้งใจเรียนมากกว่านักศึกษาที่ไม่ตั้งใจเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษา ทั้งด้านความเป็นเลิศทางวิชาการและความมีระเบียบวินัย

เดอคอสเตอร์ (ชมนุช บุญสิทธิ์.2541 : 28 ; อ้างอิงจาก Decoster.1981. Management Accounting : a Decision Emphasis.) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับนักเรียนในโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในการสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

อาห์มาดและฮูด (Ahmad and Hood.1984 : 498 – 502) ได้ศึกษาการพัฒนาของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของมหาวิทยาลัยไอโอวา ปีการศึกษา 1977-1981 ผลปรากฏว่า นักศึกษามีการพัฒนาของสัมพันธภาพเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร

2.10.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมบัติ วัจนะสาริกุล (2525 : 117) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้บริหารอาจารย์ และนักศึกษา ที่ต่อสภาพแวดล้อมและสถาบันการศึกษาเอกชน ทางด้านสภาพแวดล้อม กลุ่มเพื่อน

พบว่า นักศึกษาใช้เวลาว่างไม่ถูกต้องอาจเป็นเพราะอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนชักจูงไปในแนวทางที่ไม่ถูกต้องและไม่เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา

รัตนา ศิริพาณิชย์ (2530 : 60) ได้ศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาไทย ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียนการสอนมากที่สุด คือมีความรู้สึกว่ามีภาระแข่งขันในการเรียน วิตกกังวลมากเกี่ยวกับการเรียน แบ่งเวลาเรียนไม่ถูก และรู้สึกว่าตัวเองไม่อบอุ่นมั่นคง รองลงมาคือ ปัญหาด้านการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันกับเพื่อน คือรู้สึกว่า ตนเองว่าเหวเมื่อขาดเพื่อน รู้สึกเกรงใจเพื่อน เมื่อไปขอความช่วยเหลือ รู้สึกว่าเพื่อนไม่จริงใจต่อกัน

วัชรินทร์ แก้วลา (2531 : 85) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสังคมในกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครู นครราชสีมา พบว่าการพัฒนาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนให้เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษานั้น วิทยาลัยครู ควรส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของเพื่อนกลุ่ม จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมนักศึกษา และการจัดให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสังคมในสังคมในกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมสังคมในกลุ่มเพื่อน 6 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของเพื่อนที่เลือกคบ อุดมคติในการเลือกคู่ครอง กิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อนที่ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ การใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน เทคนิคในการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนและสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ในแต่ละด้านโดยรวมหกด้าน เห็นด้วยปานกลาง

ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 64) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิไลวรรณ แดงขาว (2545 : 68-70) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิพัฒน์ แป้นอาทิตย์ (2545 : 75) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับด้านการเรียนของนักเรียนที่เป็นพระภิกษุสามเณรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ กรุงเทพมหานคร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่ดีมีผลทำให้นักเรียนมีการพัฒนาบุคลิกภาพในหลายด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความมั่นคงในตนเอง การเข้าสังคม

ความมีระเบียบวินัยเป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3



บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชายล้วนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร จำนวน 265 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 85 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 71 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 109 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายล้วนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร จำนวน 265 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 85 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 71 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 109 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และสภาพครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 34 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8727

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 26 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8627

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8730

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8400

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 19 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8712

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8261

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความมีระเบียบวินัย จำนวน 34 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7703

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพครอบครัว

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ชั้นปีที่ศึกษา

- () มัธยมศึกษาปีที่ 1
 () มัธยมศึกษาปีที่ 2
 () มัธยมศึกษาปีที่ 3

2. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวมกัน.....บาท / เดือน

3. สภาพครอบครัว

- () บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
 () บิดามารดาหย่าร้างกัน
 () บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้าง

ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพของบงกช สุขจิระ (2538 : 125-127)
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพ ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามถึงคุณลักษณะ และความรู้สึกนึกคิดทั่วไป เกี่ยวกับตัวนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาว่าคำตอบตรงกับความเป็นจริงที่ท่านรู้สึกนึกคิด

หรือที่กระทำอยู่แล้วโปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนเพียงข้อเดียว ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าจะเข้าไปทักทายทันทีเมื่อพบเจอคน					
00	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ชอบคิดไตร่ตรองก่อนลงมือ ทำสิ่งต่างๆ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน

จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายบุคลิกภาพ (อัจฉรา วัฒนามงคล .2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 5.00	หมายถึง	มีบุคลิกภาพแสดงตัว
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.50	หมายถึง	มีบุคลิกภาพเก็บตัว

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

- 1.ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 2.ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของ อติเทพ ศรีสุอารักษ์ (2537 : 204-250)
- 3.ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ชึ่งบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	<u>การแบ่งเวลาในการเรียน</u> ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการทำการบ้าน					
00	<u>การทบทวนบทเรียน</u> ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนหลังจากเลิกเรียน สม่ำเสมอ					
0	<u>ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน</u> ข้าพเจ้าเข้าเรียนสม่ำเสมอ					
00	<u>การเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา</u> ข้าพเจ้าการเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา					
0	<u>การทำงานที่ได้รับมอบหมาย</u> ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยตนเอง					
00	<u>ความตั้งใจเรียน</u> เวลาเข้าเรียนข้าพเจ้าตั้งใจฟังครูสอน					
0	<u>การซักถามข้อสงสัยทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียน</u> ข้าพเจ้าขอคำอธิบายเพิ่มเติมจากครูนอกเวลา เรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน

จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
2.ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนน ดังนี้			
จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายนัยัยทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์.2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	นัยัยทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	นัยัยทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	นัยัยทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ของอรทิพา ส่องสิริ (2537 : 150-155)
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likirt) มี 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับการกระทำที่นักเรียนมากที่สุด

จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนต่อนักเรียนของผู้ปกครอง</u> ผู้ปกครองคอยตักเตือนเรื่องการเรียนรู้					
00	<u>การปฏิบัติตนต่อผู้ปกครองของนักเรียน</u> ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองตักเตือนเรื่อง การเรียนรู้					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
(วิเชียร เกตุสิงห์.2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพในครอบครัวดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพในครอบครัวดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1.ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของ เสาวรัตน์ จุฬรัตน์ (2535 : 122-125)

3.ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	<u>สถานที่เรียน</u> ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
00	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน</u> โรงเรียนมีอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ (วิเชียร เกตุสิงห์.2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง ลักษณะทางกายภาพดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูของอรทิพา ส่องสิริ (2537 : 150-155)

3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนต่อนักเรียนของครู</u> ครูรับฟังเหตุผลของนักเรียน					
00	<u>การปฏิบัติตนต่อครูของนักเรียน</u> ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (วิเชียร เกตุสิงห์.2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ของอรทิพาส่องสิริ (2537 : 150-155)
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ จริงที่สุด, จริง, จริงบ้าง, จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียนเพื่อนช่วยอธิบายให้ฟัง					
00	ข้าพเจ้าเข้ากับเพื่อนไม่ได้					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (วิเชียร เกตุสิงห์.2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนเพื่อนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความมีระเบียบวินัย ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 โดยลักษณะของแบบสอบถามความมีระเบียบวินัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง ตอนที่ 8 แบบสอบถามความมีระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามถึงคุณลักษณะ และความรู้สึกนึกคิดทั่วไป
เกี่ยวกับตัวนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาว่าคำถามตรงกับความเป็นจริงที่ท่านรู้สึกนึกคิด หรือที่
กระทำอยู่แล้วโปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับ
ข้อเท็จจริงของนักเรียนเพียงข้อเดียว ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	โดยส่วนมากข้าพเจ้าแต่งตัวไม่เรียบร้อย					
00	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ชอบคุยกันในเวลาเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายควมมีระเบียบวินัย (วิเชียร เกตุสิงห์.2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีความมีระเบียบวินัยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีความมีระเบียบวินัยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีความมีระเบียบวินัยน้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเทพศิรินทร์ จำนวน 100 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test คัดเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มาใช้ในการวิจัย ได้ผลดังนี้

2.1 ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 34 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.174 – 8.148

2.2 ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 26 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.079 – 7.748

2.3 ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว จำนวน 25 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.234 – 10.861

2.4 ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ จำนวน 15 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.449 - 8.250

2.5 ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 19 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.037 - 12.871

2.6 ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 12 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.396 - 8.337

2.7 ตอนที่ 8 แบบสอบถามความมีระเบียบวินัย จำนวน 34 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.126 - 7.959

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200) ได้ผลดังนี้

3.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8727

3.2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8627

3.3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8730

3.4 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8400

3.5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8712

3.6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8261

3.7 แบบสอบถามความมีระเบียบวินัย มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .7703

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปขออนุญาตอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดสระเกษเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 265 ฉบับ ได้คืน 215 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.13 ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2547 ถึง วันที่ 30 กรกฎาคม 2547

3. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของนักเรียน ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับแล้วผู้วิจัยนำมาตรวจให้คะแนนและนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อแสดงข้อมูลด้านส่วนตัวในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
 - 3.2 วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F - Distribution
df	แทน	Degree of freedom
SS	แทน	sum of squares
MS	แทน	Mean Squares
R^2	แทน	กำลังสองค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
\hat{Y}	แทน	ค่าพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยโดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยโดยใช้คะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
X_1	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
X_2	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
X_3	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
X_4	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
X_5	แทน	บิดามารดาอยู่ร่วมกัน

X ₆	แทน	บิดามารดาหย่าร้างกัน
X ₇	แทน	บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม
X ₈	แทน	บุคลิกภาพ
X ₉	แทน	นิสัยทางการเรียน
X ₁₀	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
X ₁₁	แทน	ลักษณะทางกายภาพ
X ₁₂	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X ₁₃	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
Y	แทน	ความมีระเบียบวินัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อแสดงข้อมูลด้านส่วนตัวในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอการศึกษาค้นคว้า ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1. วิเคราะห์จำนวนร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และสภาพครอบครัว

ตอนที่ 2: วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพนิสัยทางการเรียน ด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้านส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4.วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่สามารถพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์จำนวนร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา และสภาพครอบครัว ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา และสภาพครอบครัว

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	99	46.0
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	67	31.2
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	49	22.8
		215	100.0
2. สภาพครอบครัว	บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	169	78.6
	บิดามารดาหย่าร้างกัน	31	14.4
	บิดามารดาถึงแก่กรรม	15	7.0
รวม		215	100.0

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา พบว่า ชั้นปีที่มีนักเรียนมากที่สุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 31.2 และชั้นปีที่มีนักเรียนน้อยที่สุดคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 22.8 และจำแนกตามสภาพครอบครัว พบว่า นักเรียนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.6 รองลงมา คือ นักเรียนที่บิดามารดาหย่าร้างกัน คิดเป็นร้อยละ 14.4 และนักเรียนที่บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตัวแปร	นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 N = 215		
	\bar{x}	S	การแปลผล
1. บุคลิกภาพ	3.2770	.3571	แสดงตัว
2. นิสัยทางการเรียน	3.4161	.4624	ดีพอใช้
3. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	13960.23	12887.381	ต่ำ
4. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว	3.6015	.5275	ดีพอใช้
5. ลักษณะทางกายภาพ	3.4043	.5524	ดีพอใช้
6. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.6448	.5742	ดีพอใช้
7. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.4558	.6314	ดีพอใช้
8. ความมีระเบียบวินัย	3.7824	.4831	มาก

จากตาราง 2 พบว่า บุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.2770 แสดงว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว นิสัยทางการเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.4161 แสดงว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีนิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับดีพอใช้ ฐานะทางเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ย 13960.23 แสดงว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 3.6015 แสดงว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับดีพอใช้ ลักษณะทางกายภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.4043 แสดงว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับดีพอใช้ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีค่าเฉลี่ย 3.6448 แสดงว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู อยู่ในระดับดีพอใช้ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าเฉลี่ย 3.4558 แสดงว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน อยู่ในระดับดีพอใช้ ความมีระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ย 3.7824 แสดงว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความมีระเบียบวินัยมาก

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้านส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนกับความมีระเบียบวินัย ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้านส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนกับความมีระเบียบวินัย

ตาราง 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	Y
X ₁	1.000	-1.000**	-.502**	.209**	-.041	.126	-.106	-.077	-.144*	-.037	-.010	-.119	-.240**	-.129
X ₂		1.000	-.366**	-.240**	-.090	.010	.131	.238**	.263**	.045	.138*	.116	.293**	.186**
X ₃			1.000	.016	.148*	-.160*	-.018	-.172*	-.120	-.006	-.141*	.013	-.038	-.052
X ₄				1.000	.66*	-.161*	-.045	-.085	-.056	-.056	-.161*	-.198**	-.160*	-.080
X ₅					1.000	-.787**	-.525**	-.033	.056	.122	-.048	.017	.013	.098
X ₆						1.000	-.112	-.047	-.047	-.097	-.062	.118	-.043	-.158*
X ₇							1.000	.119	-.024	-.063	.163*	.135*	.039	.060
X ₈								1.000	.497**	.472**	.493**	.460**	.506**	.378**
X ₉									1.000	.483**	.341**	.265**	.466**	.432**
X ₁₀										1.000	.501**	.603**	.450**	.466**
X ₁₁											1.000	.649**	.526**	.389**
X ₁₂												1.000	.540**	.557**
X ₁₃													1.000	.445**
Y														1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยมีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .186 บุคลิกภาพ (X_8) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .378 นิสัยทางการเรียน (X_9) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .432 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_{10}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .466 และลักษณะทางกายภาพ (X_{11}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .389 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .557 และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{13}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .445

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบ กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาหย่าร้างกัน (X_6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .158

ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มี 5 ตัวแปร ได้แก่ มัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .129 มัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .052 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .080 สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาอยู่ร่วมกัน (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .098 และสภาพครอบครัวด้านบิดามารดาถึงแก่กรรม (X_7) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .060

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรที่ส่งผลต่อนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	19.867	9.933	69.989**
Residual	212	30.088	.142	
Total	214	49.955		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปร 2 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยส่งผลเรียงลำดับตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ดังแสดงรายละเอียดใน ตาราง 5

ตาราง 5 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₂	.398	.046	.476	.557	.310	95.918**
X ₁₂ , X ₉	.316	.057	.306	.631	.398	69.989**

$$R = .631$$

$$R^2 = .398$$

$$SE = .3767$$

$$a = 1.253$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X₁₂) และนิสัยทางการเรียน (X₉) ตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 39.8 จึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ มาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 1.253 + .398 X_{12} + .316 X_9$$

สมการพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .476 X_{12} + .306 X_9$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
2. มีตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชายล้วนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร จำนวน 265 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 85 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 71 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 109 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายล้วนที่กำลังเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร จำนวน 265 คน

โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 85 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 71 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 109 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และสภาพครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 34 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8727

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 26 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8627

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8730

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8400

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 19 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8712

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8261

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความมีระเบียบวินัย จำนวน 34 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7703

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปขออนุญาตอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดสระเกศเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 265 ฉบับ ได้คืน จำนวน 215 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.13 ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2547 ถึง วันที่ 30 กรกฎาคม 2547

3. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของนักเรียน ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วผู้วิจัยนำมาตรวจให้คะแนนและนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อแสดงข้อมูลด้านส่วนตัวในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_2) บุคลิกภาพ (X_8) นิสัยทางการเรียน (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพ (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13})

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาหย่าร้างกัน (X_6)

3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร มี 5 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_1) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_3) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_4) สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาอยู่ร่วมกัน (X_5) และสภาพครอบครัวด้านบิดามารดาถึงแก่กรรม (X_7)

4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด มี 2 ตัวแปร ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และนิสัยทางการเรียน (X_9) และตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 39.8

5. สมการที่สามารถพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 1.253 + .398 X_{12} + .316 X_9$$

5.2 สมการพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .476 X_{12} + .306 X_9$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่วิเคราะห์มาเบื้องต้นพบว่า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_2) บุคลิกภาพ (X_8) นิสัยทางการเรียน (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพ (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนเรียนอยู่ในช่วงกลางระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือเป็นทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องในขณะเดียวกัน จึงเข้าใจกฎระเบียบต่างๆ ที่โรงเรียนวางไว้แล้วเป็นอย่างดี เพราะใช้ชีวิตในการเรียนระดับนี้มา 1 ปีการศึกษาแล้ว จึงมีวินัยที่ดีเกิดขึ้นในตัวเอง สามารถควบคุมตนเองไม่ให้ทำตามความพอใจโดยไม่มีขอบเขต เป็นแบบอย่างที่ดีให้น้อง ปรับตัวได้กับกฎระเบียบต่างๆ การเรียนรู้สิทธิ ความเป็นส่วนตัวทั้งของตนเองและผู้อื่นและมีความมีวินัยต่อการเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 75) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธและความซื่อสัตย์ของเด็กไทย พบว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพยอม ธีธรรส (2540 : 106) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2 บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีลักษณะสนใจโลกภายนอกและความเป็นจริงทางสังคมแล้วปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ด้วยการปรับตัวให้เข้ากับกฎระเบียบของโรงเรียนได้ โดยไม่รู้สึกอึดอัดใจ มีนิสัยที่อาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ตามความเหมาะสม ซึ่งบุคลิกภาพดังกล่าวมาเป็นคุณสมบัติที่ง่ายต่อการสร้างความมีระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นกับตนเองสร้างวินัยด้วยการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน สามารถควบคุมตนเองได้ดี มีความรับผิดชอบในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สดอร์ม (Storm.1967 : 215-217) ที่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบุคคล 2 ประเภท พบว่า พวกแสดงตัวนั้น ถ้าจะให้ทำงานร่วมกับคนอื่นแล้วจะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยชักจูงให้คนอื่นเห็นถึงค่านิยมอันนี้ด้วย ส่วนพวกที่ชอบเก็บตัว สิ่งแวดล้อมจะไม่มีอิทธิพล ต่อเขาเท่าใดนักเพราะยึดตนเองเป็นหลัก ขาดความเชื่อมั่นที่จะสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ชอบต่อต้านสังคมที่ตนอาศัยอยู่ไม่ชอบอยู่ใต้กฎระเบียบของสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไบรน์ (Byrne.1966 : 153) ที่ทำการศึกษานักศึกษาที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว แสดงตัว มาฝึกภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสภาพการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและทำงานเป็นรายบุคคล พบว่า นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว ทำงานได้ผลดี ในกิจกรรมที่ทำงานกันเป็นกลุ่ม ส่วนนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวทำงานได้ผลดีในกิจกรรมประเภทที่ต้องทำเป็นรายบุคคล

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.3 นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี มีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี มีพฤติกรรมตั้งใจเรียน มีความสนใจในการเรียน มีการวางแผนในการเรียน ทบทวนบทเรียน มีความขยันเอาใจใส่ มีการแบ่งเวลาในการเรียน มีความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ชักถามข้อสงสัยต่อครู และมีความพยายามตั้งใจเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ มีความมุ่งมั่นในการศึกษาหาความรู้ ซึ่งนิสัยทางการเรียนที่กล่าวมานี้เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างยิ่ง คือมีวินัยในตนเองควบคุมพฤติกรรมตนเองโดยตนเป็นผู้แนะนำตนเองให้ประพฤติไปตามแนวทางที่เลือกกว่าดี กำกับตนเองควบคุมตนเองได้ดี มีความรับผิดชอบในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แฟรงเคิล (Frankel.1957 : 174) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน ที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนต่ำ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของคอยโว (Koivo.1983 : 2524-A) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัย ทักษะคิดในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทักษะคิดในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

ชเนตี สวัสดิฤกษ์ (2527 : 68-76) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคม และนิสัยทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,100 คน พบว่า แรงจูงใจเชิงบูรณาการ และแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคมและนิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

1.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิกในครอบครัว มีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ด้านระเบียบวินัยเป็นครั้งแรกในชีวิตของนักเรียน มักจะมาจากในครอบครัวของตนเอง พ่อแม่มีการวางแผนทางปฏิบัติให้นักเรียน เพื่อให้มีพฤติกรรมมาตรฐานตามความคาดหวัง เพื่อส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้การควบคุมตัวเอง และช่วยให้เกิดสำนึกแห่งความรับผิดชอบเมื่อเติบโตใหญ่ องค์ประกอบสำคัญที่สุดในการสร้างวินัยคือ การทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีของพ่อแม่ เพราะฉะนั้นนักเรียน จะเรียนรู้จากรูปแบบของพฤติกรรมพ่อแม่มากกว่า ซึ่งต้องอาศัยการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวเป็นตัวสนับสนุน เพราะนักเรียนรู้สึกดีกับพ่อแม่ผู้ปกครองก็ย่อมอยากจะทำตามอย่าง สอดคล้องกับ วิวรรธน์ อามระดิษ (2522 : 26) ที่วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพฯ ในเรื่องความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัด การออมทรัพย์ และการเคารพผู้อาวุโส พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมเรื่องความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

1.5 ลักษณะทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนดี นักเรียนมีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะการที่โรงเรียนจัดลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนให้มีความเรียบร้อยสะอาดสวยงามเป็นระเบียบ ซึ่งจะมาสัมพันธ์กับเรื่องระเบียบวินัย คือจะส่งผลถึงจิตสำนึกของนักเรียนให้รู้สึกว่าจะต้องให้ความเคารพต่อสถานที่ไม่ทำสิ่งๆ ก่อให้เกิดความเสียหายกับโรงเรียน เป็นลักษณะการใช้อำนาจภายนอกมาบังคับก่อกำเนิดให้นักเรียนเกิดความมีระเบียบวินัยมากขึ้น สอดคล้องกับลอเรนซ์ (Lowrence. 1976 : 418) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนบรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มีผลต่อสภาพจิต อารมณ์ความรู้สึกที่จะทำให้ผู้เรียนสนใจในการเรียน ความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ลักษณะทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

1.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับครูดี มีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างหรือดำรงความมีระเบียบวินัยของนักเรียน การที่ครูสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนจะช่วยส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ทำให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ครูสามารถเข้าใจปัญหาและสภาพแวดล้อมของนักเรียนดีขึ้น มีผลให้เกิดความเห็นใจ ความห่วงใยและความผูกพันอันแน่นแฟ้น นักเรียนสามารถซึมซับพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยจากครู ขณะเดียวกันครูก็สามารถชักจูงปลูกฝังพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยให้กับนักเรียนได้ โดยอาศัยความเข้าใจต่อกันและกัน สอดคล้องกับนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสอนบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้ไม่ใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะชกัถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหาย และควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียน จะทำให้นักเรียนเชื่อฟังและยอมรับกฎระเบียบที่วางไว้พร้อมปฏิบัติตาม ในทางตรงกันข้ามครูที่ขาดความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนก็จะส่งผลให้นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยี (Yee.1971 : 41-42) ที่ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร โดยแยกเด็กเป็นสองพวกคือพวกที่ถือครูเป็นศูนย์กลางและพวกที่ถือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า พฤติกรรมที่ครูแสดงความเกลียดชังต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เจื้อยซาต่อการแก้ปัญหา เป็นปฏิปักษ์ต่อผู้อื่น ก้าวร้าวและปรับตัวไม่ได้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

1.7 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดี มีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 นี้ เป็นช่วงเข้าสู่วัยรุ่น สิ่งหนึ่งที่จะพบในเด็กวัยนี้คือเชื่อเพื่อนมากกว่าคนอื่น ฉะนั้นการที่นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน และสัมพันธภาพดังกล่าวเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ ก็จะสามารถชักชวนกันทำในสิ่งสร้างสรรค์ ไม่ก่อความเดือดร้อน อยู่ในกฎระเบียบของโรงเรียน มีวินัยในตนเองควบคุมพฤติกรรมตนเองได้ ย่อมส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยสอดคล้องกับชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ที่สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับสัมพันธภาพอันดีกับเพื่อนไว้ ดังนี้ แสดงกิริยายิ้มแย้ม แจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดผู้อื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักระงับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสม ไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลและจดจำข้อมูลเล็กๆ น้อยๆ ของเพื่อนไว้เพื่อนแสดงความยินดีในวาระสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดวิด (David.1971 : 5789-A) ที่ศึกษาผลของความแตกต่าง

ของความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน การปรับตัวและการปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยเฟรชแมน พบว่า นักศึกษามีความพร้อมในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นมาก มีแนวโน้มที่จะมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนสูงกว่านักเรียน ที่มีความพร้อมใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นน้อย สำหรับกลุ่มที่มีบรรยากาศก้าวร้าว มีความซับซ้อนใจและมีการขัดแย้ง สมาชิกจะมีพฤติกรรมไม่พึงปรารถนาทำให้การเรียนการสอนไม่ค่อยได้ผลและมีการปรับตัวไม่ดี

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาหย่าร้างกัน (X_6) สามารถอภิปรายได้ดังนี้

สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาหย่าร้างกัน มีความสัมพันธ์ทางลบกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่บิดามารดาหย่าร้างกัน มีความมีระเบียบวินัยน้อย ทั้งนี้เพราะ ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียน แต่เมื่อนักเรียนอยู่ในสภาพครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกัน ก็ทำให้บุคคลที่นักเรียนอยู่ด้วยอาจเป็นพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่ง ทำให้นักเรียนขาดการอบรมสั่งสอนด้านความมีระเบียบวินัย เนื่องจากพ่อหรือแม่ไม่มีเวลา ไม่สามารถชดเชยบทบาทแทนกันและกันได้อย่างสมบูรณ์ เพราะครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างจะทำให้ไม่มีใครคอยทัดทานกัน ผู้ที่นักเรียนอยู่ด้วยอาจเข้มงวด หรือละเลยไม่เอาใจใส่ต่อพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน จนอาจก่อให้เกิดความไม่มั่นใจ และสับสนในตัวนักเรียนได้ ถ้าหากพฤติกรรมที่บ้านซึ่งไม่เคยมีใครห้าม แต่กลับกลายเป็นสิ่งที่คนนอกบ้านเขาไม่ยอมรับกัน ในทางตรงข้ามความเคร่งครัดจนเกินไปอาจนำไปสู่การปฏิบัติต่อต้านในเวลาต่อมา มีพฤติกรรมในทางตรงข้ามคือขาดความมีระเบียบวินัย ควบคุมพฤติกรรมตนเองไม่ได้ สอดคล้องกับมาโนช สุขฤกษ์ (2528: 65) ที่ให้ความเห็นว่า เด็กที่เติบโตมาจากครอบครัวที่ขาดความสมบูรณ์ ซึ่งเป็นผลมาจากการตาย การหย่าร้าง พ่อแม่แยกกันอยู่และสถานะอื่นๆ ที่ทำให้สูญเสียพ่อแม่จะทำให้เด็กขาดความรักและความอบอุ่นที่ควรจะได้รับ เป็นคนมีปมด้อยในตนเอง เมื่อโตขึ้นอาจประสบปัญหาในการปรับตัว และการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นและการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมและโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับฝน แสงสิงแก้ว (2526 : 9) ที่ได้ให้ความเห็นว่า เด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง จะขาดความรักความผูกพันต่อสังคมและผู้อื่น ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม เด็กเกเร ไม่อยู่ในระเบียบวินัยและส่งผลกระทบด้านจิตใจต่อเด็กด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมัล ฮอลล์แลนด์ (Mul Holland.1990 : 439-B) ที่ศึกษาสภาพจิตใจของเด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง โดยศึกษากับกลุ่มเด็กวัยรุ่นจากโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 96 โรงเรียน พบว่า สถานการณ์หย่าร้างของพ่อแม่เป็นวิกฤติการณ์ที่เลวร้ายที่กระทบกระเทือนจิตใจและส่งผลกระทบต่อชีวิตของเด็กและสอดคล้องกับงานวิจัยของแพนสกาย (Pansky.1990 : 3143-B) ที่ศึกษาบทบาททางเพศและการปรับตัวของเด็กที่มาจากครอบครัวหย่า

ร้าง โดยทำการศึกษากับเด็กเกรด 2 และเกรด 3 จำนวน 139 คน โดยเป็นเด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง 56 คน และมาจากครอบครัวสมบูรณ์ 83 คน พบว่า การหย่าร้างก่อให้เกิดความกดดันแก่เด็ก ๆ เป็นอย่างมาก ซึ่งเด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้างจะมีลักษณะดังนี้ คือ มีความวิตกกังวล ความกดดัน ความกลุ้มใจ ความก้าวร้าว และมีปัญหาทางด้านการศึกษาเรียนมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่สมบูรณ์

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าลักษณะทางกายภาพด้านบิดามารดาหย่าร้างกัน ความสัมพันธ์ทางลบกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มี 5 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_1) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_3) สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_4) สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาอยู่ร่วมกัน (X_5) และสภาพครอบครัวด้านบิดามารดาถึงแก่กรรม (X_7) สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

3.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บางคนมีความมีระเบียบวินัยมากทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนเพิ่งเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงระดับการเรียนจากประถมศึกษาเป็นมัธยมศึกษาจึงมีความประหลาดเป็นระเบียบเรียบร้อยรับผิดชอบในหน้าที่ของตนสามารถควบคุมตนเองไม่ให้ทำตามความพอใจโดยไม่มีขอบเขต แสดงออกภายในขอบเขตที่เหมาะสม เรียนรู้สิทธิ และความเป็นส่วนตัวทั้งของตนเองและผู้อื่น เพราะสร้างวินัยด้วยการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน ฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง แม้จะเป็นระดับชั้นแรกในระดับช่วงชั้นที่ 3 ก็พร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ทางโรงเรียนวางไว้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บางคนมีความมีระเบียบวินัยน้อย ทั้งนี้เพราะแม้ว่านักเรียนเพิ่งจะเรียนชั้นมัธยมศึกษา แต่เดิมเป็นคนชอบฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เพราะไม่ฝึกความมีระเบียบวินัย เด็กแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกคือเป็นตัวของตัวเองผ่านการอบรมเลี้ยงดูและฝึกฝนด้านการระเบียบวินัยที่ไม่เหมาะสม แม้จะเป็นระดับชั้นแรกในช่วงชั้นที่ 3 จึงไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ทางโรงเรียนวางไว้ได้ เมื่อรู้สึกขัดแย้งกับความเคยชินของตนเอง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บางคนมีความมีระเบียบวินัยมากทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนเริ่มมีวุฒิภาวะเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นเพราะเป็นชั้นสูงสุดของระดับช่วงชั้นที่ 3 จึงมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนสามารถควบคุมตนเอง ให้ความสำคัญกับกฎกติกาต่างๆที่สังคมคาดหวัง ไม่ทำตามความพอใจโดยไม่มีขอบเขต แสดงออกภายในขอบเขตที่เหมาะสม มีความประพฤติที่จะเรียนรู้สิทธิทั้งของตนเองและผู้อื่น เพราะสร้างวินัยด้วยการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน ฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถือว่าอยู่ระดับชั้นสุดท้ายในช่วงชั้นที่

3 ด้วยความเคยชินที่ผ่านมาจึงพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ทางโรงเรียนวางไว้ โดยไม่รู้ลึกซึ้งอัดอั้นใจ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บางคนมีความมีระเบียบวินัยน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนชอบฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ทำตามความต้องการของตนเองแม้จะเป็นสิ่งไม่ถูกต้อง เพราะไม่ได้ฝึกความมีระเบียบวินัยมาตั้งแต่ต้น เมื่ออยู่ระดับชั้นสุดท้ายในช่วงชั้นที่ 3 ก็เห็นช่องทางที่จะเล็งไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบบางอย่างที่ทางโรงเรียนวางไว้ เมื่อคิดว่าครูจะจับไม่ได้ไล่ไม่ทัน หรือรู้สึกด้านต่อพฤติกรรมที่ผิดโดยไม่รู้สึกละอาย เด็กแต่ละคนเป็นตัวของตัวเองผ่านการอบรมเลี้ยงดูและฝึกฝนด้านกฎระเบียบวินัยที่ไม่เหมาะสมจึงมีพฤติกรรมต่อความมีระเบียบวินัยที่ไม่เหมาะสมไปตามพื้นฐานของตนเอง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

3.3 สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 แสดงว่าสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนสูง นักเรียนมีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนได้รับการสนับสนุนในด้านการศึกษาเล่าเรียนจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี สามารถซื้ออุปกรณ์การเรียน สื่อทางการเรียนมาให้ได้อย่างไม่ขาดตกบกพร่อง ทำให้นักเรียนรู้สึกที่ครอบครัวเอาใจใส่ต่อตนเอง จึงแสดงพฤติกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองพอใจ โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย

สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนสูง นักเรียนมีความมีระเบียบวินัยน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง แต่หัวหน้าครอบครัวมีภารกิจต้องทำงานมากและมีเงินมากพอที่จะจ้างผู้อื่นมาเลี้ยงดูเด็กแทนตน ทำให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นไปตามอารมณ์และลักษณะนิสัยของผู้เลี้ยงมากกว่าจะคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับเด็ก นอกจากนี้บิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจำนวนไม่น้อยที่เลี้ยงลูกแบบตามใจทุกอย่าง และปกป้องลูกมากเกินไปทำให้เด็กขาดความเข้าใจในสิ่งที่ควรและไม่ควรเอาแต่ใจตนเอง ทำให้นักเรียนไม่ได้ผ่านการฝึกพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย จึงมีระเบียบวินัยในตนเองน้อย ทำตามความพอใจของตนเอง ไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น

สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนต่ำ นักเรียนมีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนแม้จะไม่ได้ได้รับการสนับสนุนทางการเงินในด้านการศึกษาเล่าเรียนจากผู้ปกครองมากเท่าที่ควร เพราะฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่สามารถเอื้ออำนวยให้นักเรียนใช้จ่ายได้อย่างเต็มที่ แต่นักเรียนได้รับการอบรมจากครอบครัวดี นักเรียนจึงไม่เอาฐานะของครอบครัวมาเป็นปมด้อย หรือดูถูกตนเอง กลับมีความมีระเบียบวินัย ไม่ให้ทำตามความพอใจ โดยไม่มีขอบเขต รับผิดชอบตนเองและสังคม เคารพสิทธิผู้อื่นของผู้อื่น

สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนต่ำ นักเรียนมีความมีระเบียบวินัยน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีไม่สามารถให้การสนับสนุนทางการเงินในด้านต่างๆ แก่นักเรียนได้ ด้วยความไม่พร้อมทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิด

ความไม่พร้อมด้านอื่นๆ เช่นไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดู ต้องอยู่ในสภาพสังคมที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ในทางสร้างสรรค์ เช่นอยู่ในชุมชนแออัด เป็นต้น สภาพดังกล่าวจะส่งผลต่อพฤติกรรมต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียน เพราะไม่ได้รับการปลูกฝังมาจึงทำตามความพอใจของตนเอง ไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น แสดงพฤติกรรมออกมาในทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิไลวรรณ แดงขาว (2545 : 72) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

3.4 สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาอยู่ร่วมกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 แสดงว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนที่มีสภาพครอบครัวด้านบิดามารดาอยู่ร่วมกันมีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนที่อยู่กับบิดามารดา ได้รับการเอาใจใส่จากบิดามารดา บิดามารดาช่วยกันดูแลอบรมสั่งสอนนักเรียนในทางที่เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับในด้านความมีระเบียบวินัย ทำให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองได้และสามารถแสดงพฤติกรรมออกมาในทางที่เหมาะสมเรียนรู้ถึงการเคารพสิทธิผู้อื่น

นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนที่มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน นักเรียนมีความมีระเบียบวินัยน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนที่อยู่กับบิดามารดาก็จริง แต่บางครั้งบิดามารดาอาจไม่ให้ความสนใจหรือเอาใจใส่ต่อนักเรียนเท่าที่ควร ครอบครัวมีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกันของบิดามารดา หรือพ่อแม่มีวแต่ทำงานไม่มีเวลาดูแลอบรมสั่งสอนนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม อาจจะช่วยบิดามารดาที่มีการศึกษาน้อยไม่เข้าใจพฤติกรรมของเด็ก โดยเฉพาะวัยนี้เป็นช่วงวัยรุ่นเด็กจะไม่ชอบให้ใครมาบังคับ แต่บิดามารดาอาจใช้อารมณ์ในการสั่งสอน ทำให้นักเรียนทำตามความพอใจโดยไม่มีขอบเขตไม่รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมและแสดงพฤติกรรมออกมาในทางที่ไม่เหมาะสมสอดคล้องกับงานวิจัยของสมทรง สุวรรณเลิศ (2514 : 7-9) ที่ศึกษาเด็กที่มีปัญหาการเรียนของเด็กที่เรียนไม่ดีหรือเรียนต่ำกว่าความสามารถในเกณฑ์เฉลี่ย หรือเด็กฉลาดมากแต่เรียนไม่ดีเท่าที่ควร พบว่าเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์มีสาเหตุมาจาก ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกไม่ดี พ่อแม่ไม่ลงรอยกันทำให้เด็กพลอยวิตกกังวล ขาดความสุข หรือบางทีพ่อแม่ไม่เข้าใจและไม่สนใจเด็กเลยทำให้เด็กรู้สึกว่าการเรียนไม่มีประโยชน์และขาดกำลังใจในการเรียนและเมื่อพ่อแม่เข้าใจกันและกันเอาใจใส่ต่อเด็กก็จะทำให้เด็กเกิดความเป็นมิตร ความประพฤติรวมทั้งการเรียนดีขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของมอร์โร และวิลสัน (Morrow and Wilson. 1961 : 501-510) ที่ศึกษาเด็กที่เรียนในระดับมัธยมศึกษาที่มีระดับสติปัญญาสูงสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งประสบความสำเร็จทางการเรียน ส่วนหนึ่งไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียน ทั้งหมดจำนวน 96 คน โดยให้เด็กตอบแบบสอบถามรายงานความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งแบ่งเป็น 16 ด้าน พบว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จทางการเรียนนั้นพ่อแม่เอาใจใส่อย่างดี ยอมรับเด็กให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ มีความไว้วางใจเด็กในการกระทำสิ่งต่างๆ ยอมให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมทั้งให้กำลังใจเด็ก แต่ไม่เร่งรัดเกี่ยวกับ

ความสำเร็จทางการเรียนมากเกินไป ส่วนเด็กที่ไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียนจะมีคะแนนด้านต่าง ๆ ค่อนข้างต่ำ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาอยู่ร่วมกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

3.5 สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาถึงแก่กรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 แสดงว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนที่มีสภาพครอบครัวด้านบิดามารดาถึงแก่กรรมมีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนที่ยึดหรือมารดาถึงแก่กรรม แต่คนที่เหลืออยู่สามารถให้ความรักความอบอุ่นกับนักเรียนได้อย่างไม่บกพร่อง ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกขาดความอบอุ่น ดำรงตนอยู่อย่างเหมาะสมไม่ให้พ่อหรือแม่ลำบากใจ บางคนก็อยู่ในครอบครัวขยายที่มีปู่ ย่า ตา ยายคอยให้การอบรมเลี้ยงดู ทำให้นักเรียนได้ผ่านการฝึกหัดอบรมในทางที่เหมาะสมจนสามารถแสดงพฤติกรรมออกมาในทางที่เหมาะสม มีความมีระเบียบวินัย ควบคุมตนเองได้ มีความรับผิดชอบ

นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนที่ยึดมารดาถึงแก่กรรม นักเรียนมีความมีระเบียบวินัยน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนที่ยึดหรือมารดาถึงแก่กรรม หรือถึงแก่กรรมทั้งสองคน เป็นเหตุให้ไม่มีใครหรือไม่มีเวลาในการให้การอบรมเลี้ยงดู ขาดความรักความเอาใจใส่ จนนักเรียนรู้สึกขาดความอบอุ่น พ่อหรือแม่ที่มีชีวิตอยู่กลับไปมีสามีหรือภรรยาใหม่ ให้ความสนใจแต่ลูกที่เกิดกับสามีภรรยาใหม่ ละเลยนักเรียนซึ่งเป็นลูกเลี้ยง พ่อหรือแม่ที่มีชีวิตไม่สามารถชดเชยบทบาทของอีกฝ่ายได้ เนื่องจากต้องทำงาน เข้าสังคม จนไม่มีเวลาอบรมบุตร เลี้ยงลูกแบบตามใจทุกอย่าง และปกป้องลูกมากเกินไปทำให้เด็กขาดความเข้าใจในสิ่งที่ควรและไม่ควรเอาแต่ใจตนเอง ทำให้นักเรียนไม่ได้ผ่านการอบรมความมีระเบียบวินัย ทั้งยังผลักรากการอบรมบ่มนิสัยของบุตรไปให้สถาบันการศึกษา และเนื่องจากปัจจุบันลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว ไม่ค่อยได้อยู่ร่วมกับปู่ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา ทำให้ไม่มีใครคอยทดแทนบทบาท เมื่อพ่อแม่ไม่อยู่ สาเหตุที่กล่าวมาเป็นเหตุให้นักเรียนบางคนทำตามความพอใจโดยไม่มีขอบเขต ไม่รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม แสดงพฤติกรรมออกมาในทางที่ไม่เหมาะสม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า สภาพครอบครัวด้านบิดามารดาถึงแก่กรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด มี 2 ตัวแปร ได้แก่ สัมพันธภาพของนักเรียนกับครู (X_{12}) และนิสัยทางการเรียน (X_9) สามารถอภิปรายได้ดังนี้

4.1 สัมพันธภาพของนักเรียนกับครูส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นอันดับแรก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับครูดี ทำให้มีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างหรือดำรงความมีระเบียบวินัยของนักเรียน การที่ครูกับนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันจะช่วยส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการ

เรียนรู้อัตโนมัติ ทำให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ครูให้ความสนใจรับฟังความคิดเห็น ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ให้คำปรึกษา และให้คำแนะนำทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว ให้กำลังใจ ซึ่งนักเรียนจะเกิดความอบอุ่นทางใจ ไม่ย่อท้อต่อการเรียน ครูสามารถเข้าใจปัญหาและสภาพแวดล้อมของนักเรียนดีขึ้น สามารถทำได้ด้วยจัดเตรียมการสอนและกิจกรรมที่สอดคล้องกับนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้ส่งผลต่อการเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นภายในตัวนักเรียน โดยไม่ต้องอาศัยการควบคุมบังคับ ด้วยความห่วงใยความผูกพันอันแน่นแฟ้น นักเรียนสามารถซึมซับพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยจากครู ครูสอนให้เขาเลือกแสดงพฤติกรรมอย่างเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น เพื่อให้เด็กสามารถใช้ชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ในโลกของความเป็นจริงได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ ประดิษฐ์ อุปรนัย (2523 : 123 - 137) ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่ดีมีองค์ประกอบที่ช่วยสร้างเสริมหลายประการ คือ บุคลิกภาพที่ดีบางประการของครูมีผลต่อความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนในชั้นเรียน ได้แก่ สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด การมีอารมณ์ขัน การใช้บทบาทในฐานะผู้นำของครู พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ กล่าวคือถ้าครูมีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนและเป็นคนมองโลกในแง่ดี ย่อมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนได้มากกว่าครู ที่มีทัศนคติต่อเรื่องดังกล่าวตรงกันข้าม และการที่ครูใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียนจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจังเหมาะสมกับสภาพการณ์ไม่จำเป็นต้องใช้การเสริมแรงเฉพาะพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิมเท่านั้น โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือพฤติกรรมมีปัญหาประพฤติผิดระเบียบกฎเกณฑ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ประดิษฐ์ อุปรนัย (2523 : 123 - 137) ยังได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนว่า เกิดขึ้นโดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียนจะมีความน่าสนใจ น่าสนุก อยากรู้อยากเห็นและกระตือรือร้น เพราะนักเรียนมีโอกาสเคลื่อนไหว มีโอกาสได้ใช้ความคิดตนเองและมีโอกาสที่จะแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ นักเรียนเองก็มองครูเป็นมิตร เกิดความเป็นกันเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของบุธ (Buth.1942 : 645-656) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายามทำความรู้จักเด็ก ให้ความเห็นอกเห็นใจเด็ก รู้จักส่งเสริมการเรียนตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เด็กจะเรียนได้ดี มีการปรับตัวได้สูงและอยู่ในกฎระเบียบที่ทางโรงเรียนได้วางไว้ ต่างกับครูที่มุ่งสอนโดยวิธีที่กดดันให้เด็กยอมรับความต้องการของตน ผลที่สุดเด็กจะไม่พอใจในตัวครู เรียนไม่ดีและไม่อยู่ในกฎระเบียบเท่าที่ควร ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสัมพันธภาพของนักเรียนกับครูเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

4.2 นิสัยทางการเรียน ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นอันดับสองซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี ทำให้นักเรียนมีความมีระเบียบวินัยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี มีพฤติกรรมแสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ การใช้เวลาเรียน การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม รู้จักแบ่งเวลา ไม่เสียเวลากับเรื่องที่ไม่เป็นสาระจนเกินควร วิธีการเรียน การรู้จักใช้วิธีการเรียน

อย่างถูกต้อง มีการวางแผน เตรียมงานก่อนลงมือทำ ทำงานด้วยความมีระเบียบ ทั้งหมดนี้ แสดงถึงความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน ควบคุมพฤติกรรมตนเองโดยตนเป็นผู้แนะนำ ตนเองให้ประพฤติไปตามแนวทางที่ดี กำกับตนเองควบคุมตนเองได้ดี มีความรับผิดชอบในการ เรียน สอดคล้องกับ จาโคโบวิทส์ (Jakobovits.1971 : 105) ที่กล่าวว่า นิสัยทางการเรียนเป็น องค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีการเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบในตัวผู้เรียน นอกจากนี้ ผ่องพรรณ เกิด พิทักษ์ (2530 : 1) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วยความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผน การเรียน และการจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิด ริเริ่ม ชยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความ ภูมิใจในผลการเรียนของตน พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความ พึงพอใจในการเรียน ในทางปฏิบัติ เป็นวิธีการในการเรียนที่กระทำซ้ำ ๆ จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติด ตัวบุคคลนั้นไป จะเห็นได้ว่า นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมที่สืบเนื่องมาจากทักษะในการเรียน และเทคนิคในการเรียนในการสร้างกิจกรรมเชิงสื่อสารเสริมบทเรียน เพื่อการฝึกฝนการใช้ภาษา สำหรับนักเรียน อาจถือได้ว่าเป็นเทคนิคในการเรียนอย่างหนึ่ง ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมทางด้านการ เรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำ ดังนั้น นิสัยในการเรียนจึงหมายถึงพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่ปฏิบัติ เป็นประจำ โดยที่พฤติกรรมนี้ส่วนหนึ่งมาจากเทคนิคในการเรียน รวมถึงการทำงานและการใช้เวลา อย่างเหมาะสมของนักเรียนด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีระพร จันทโนทก (2538 : 79-80) ที่ ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาบริหารธุรกิจ กรุงเทพมหานคร พบว่า นิสัยทางการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาบริหารธุรกิจชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นิสัยทางการเรียน เป็นตัวแปรพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ ปรึกษา และผู้ปกครองในการวางแผนนโยบายเพื่อพัฒนาให้เกิดความมีระเบียบวินัยของนักเรียน โดย พิจารณาจากตัวแปรที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียน 2 ตัวแปร ที่ส่งผลมากที่สุดไปยังตัว แปรที่ส่งน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูและนิสัยทางการเรียน ซึ่งจะส่งผลให้ นักเรียนมีความมีระเบียบวินัย ให้ความเคารพต่อตนเองและคนอื่น สามารถควบคุมตนเองได้และ สามารถแสดงพฤติกรรมออกมาในทางที่เหมาะสม สามารถแสดงความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม เรียนรู้ที่จะให้ความนับถือตนเองเรียนรู้ถึงการเคารพสิทธิผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเอง

2. ตัวแปรด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มากที่สุด ดังนั้นผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีความมีระเบียบวินัย เพื่อให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมออกมาในทางที่เหมาะสม ควบคุมตนเองได้ต่อไป โดย จัดอบรมครูอาจารย์ผู้สอนก่อนเพื่อให้รับรู้วิธีที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน จัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องด้านอื่น ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในระดับอื่น ๆ เช่น นักเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 และนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และระดับอุดมศึกษา เป็นต้น
3. ควรนำตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มากที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ไปทำการศึกษาวิจัยเชิงทดลองเป็นอันดับแรกเพื่อพัฒนาด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ เป็นต้น
4. ควรนำตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นอันดับสองซึ่งเป็นอันดับสุดท้ายคือ นิสัยทางการเรียน ไปทำการศึกษาวิจัยเชิงทดลองเป็นอันดับสุดท้ายเพื่อพัฒนาด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น เทคนิคแม่แบบ สถานการณ์จำลอง การใช้กรณีตัวอย่าง การฝึกพฤติกรรมการกล้าแสดงออกที่เหมาะสม และการปรับพฤติกรรม เป็นต้น
5. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในกรุงเทพมหานครกับต่างจังหวัด



บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,(2528) สำนักงาน. ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 18 .
 กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิช .
- เกื้อกุล ทาสี. (2514) การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประกิดและบุคลิกภาพของบุคคลจาก
 ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ต่างระดับกัน. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
 (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2523,มิถุนายน). ครอบครัวสัมพันธ์. กรุงเทพฯ:คุรุปริทัศน์.
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ.
 วิทยานิพนธ์ กศ.ม .(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จิตรา วสุวานิช. (2524). ครอบครัวกับการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก. ใน การพัฒนาพฤติกรรม
 เด็ก เอกสารการสอนชุดวิชาหน่วยที่ 6 – 10. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิตรียา ไชยศรีพรหม. (2533). ลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของนักเรียนมัธยมศึกษา
 ดอนตัน (ม.1 – ม. 6) ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม .
 (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
 วิโรฒประสานมิตร.
- จินตนา ยูนิพันธ์. (2527). การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ:
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภรณ์ สุทธิสานนท์. (2529). การรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน
 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จุฑามาศ ใจนักรบ. (2523) การสร้างเกณฑ์ประเมินคุณภาพนักเรียนเตรียมทหาร.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วัดผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- ฉลอง ภิมย์รัตน์. (2521). ภูเกิด : วิทยาลัยครูภูเกิด.
- ฉวี กาหยี. (2511). การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพและความสามารถในการปรับตัวใน
 โรงเรียนของนักเรียนที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชเนติ สวัสดิฤกษ์. (2527). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจภูมิหลังทางสังคมนิสัยทางการเรียน
 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3. วิทยานิพนธ์
 ค.ม.(มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชม ภูมิภาค . (2525) . บทความวิฤกษ์กระจายเสียงของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย
ชุดการศึกษาเพื่อคุณธรรม . เจริญวิทย์การพิมพ์ . กรุงเทพฯ .
- ชมนุช บุญสิทธิ์.(2541).ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยราชวินิต กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิก. (2520). จริยธรรมของเยาวชนไทย รายงาน
การวิจัย ฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ.ประสานมิตร.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2508). คู่มือวิชาการศึกษา 3. จิตวิทยาการศึกษา วิทยาลัยครู
นครสวรรค์
- ทิพวรรณ จันทร์พิบูลย์ (2510). ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ในโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.
- ธงชัย ชิวปรีชา. (2513). การศึกษาแบบการคิดของนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตร
การศึกษา ปีที่ 1 - 2. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.
- ธีรวิมล ประทุมพรรัตน์ . (2526) .การบริหารกิจการนักเรียน . ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- นพพร พานิชสุข (2525).บทความวิฤกษ์กระจายเสียงของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย
ชุดการศึกษาเพื่อคุณธรรม . เจริญวิทย์การพิมพ์ . กรุงเทพฯ .
- นริสา พัฒนรัฐ .(2540) .ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหิตลวิทย์ยานุสรณ์ จังหวัดนครปฐม.ปรินญาณินพนธ์
กศ.ม .(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ. (2520). จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
รามคำแหง.
- นิภา นิธยาน. (2530). การปรับตัวและบุคลิกภาพ : จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต.
กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บัวทอง สว่างไสวภาค. (2524). สุขภาพจิต. ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บงกช สุขจิระ. (2538). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัว สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- บุษกร เพชรวิวรรธน์.(2519).ทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อครูในโรงเรียนภาคกลาง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเทิน มหาพันธ์.(2521) การศึกษาการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประกายทิพย์ พิชัย .(2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมือง ทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร.ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม .(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ประดิษฐ์ อุปรนัย.(2523). การเรียนการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน เอกสารการสอนชุดระบบ การสอน. กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- ประพัฒน์ จำปาไทย. (2524). ความพึงพอใจของนิสิตต่อกระบวนการเรียนการสอน ระดับ บัณฑิตศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยฉัตร เนนเลิศ. (2524). การศึกษาปัญหาสังคมและผู้พยายามกระทำอัตวินิบาตกรรม ศึกษาเฉพาะกรณี. วิทยานิพนธ์ สส.ม.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.
- เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง. (2526). การเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่นในสถาน สงเคราะห์กับเด็กวัยรุ่นในโรงเรียน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์. (2523). หลักการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: บัณฑิตการพิมพ์.
- ฝน แสงสิงแก้ว .(2526).ความผูกพันรักใคร่ในครอบครัว.กรุงเทพฯ : วารสารการแนะแนว.
- พนัส หันนาคินทร์.(2524).แบบทดสอบพฤติกรรมเรื่องตัวเรา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช. ----- (2524) . หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ , วัฒนาพานิช,
- พยอม ธีธรรส. (2540) . ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน มิตร.
- พรจิรา วงศ์ชนะภัย.(2545). ตัวแปรที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตเสรีไทย กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ. ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ประสานมิตร.
- พรพิมล เจียมนาครินทร์. (2539). พัฒนาการวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ แกรมมี

- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2539) วิทยะเรื่องใหญ่กว่าที่คิด. กรุงเทพฯ: คุรุสภา
- พรรณณี ชูชัย เจนจิต. (2532). ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม. จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพฯ: สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- พรรณณี คลังระหัด. (2540). บุคลิกภาพของนักศึกษาสาธาณวิตร รุ่นที่ 48 ของสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรมตำรวจ กรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัย ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พวงสร้อย วรกุล. (2522). การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พินิจ สิงห์โต. (2523). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านจิต 6 ตามแนวพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิพัฒน์ แป้นอาทิตย์. (2545) .ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนที่เป็นพระภิกษุสามเณรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิไลวรรณ แดงขาว. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2524). การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภิญโญ สาธร. (2523) . การบริหารการศึกษา . ศ.ส. การพิมพ์ , กรุงเทพฯ.
- ภูซงค์ เลาสศิริวงศ์. (2535). การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มณูญ แป้นเจริญ. (2522). การเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การแนะแนวจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- เมตตา จินดารักษ์.(2525). ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เมธี โภธิพัฒน์.(2523). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ยุวดี เทียมประสิทธิ์. (2536). การพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ:
- รัตนา ศิริพานิช. (2530). ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาไทย ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรพรรณ ศรีอุบล. (2535). ผลการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้สไลด์เทปเป็นเทคนิคแม่แบบที่มีต่อเจตคติเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาแนะแนว). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรินทร์ แก้วลา. (2531). สภาพแวดล้อมสังคมในกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครู นครราชสีมา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วันชัย ช่องดารากุล. (2538). สถานภาพและความคาดหวังในการดำเนินงานของฝ่ายบริการการศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้. รายงานการวิจัยสงขลา : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้.
- วันเพ็ญ อายุการ.(2512). การศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัว กับการยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กนักเรียน วิทยุรุ่นในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดธนบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.(2530). งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิระวรรณ อามระดิษ. (2522) , ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิทยานิพนธ์ ค.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , ถ่ายเอกสาร
- วรัยพร แสงนภาพวร.(2523).ความมีระเบียบวินัยของคนในชาติ .สำนักพิมพ์รุ่งเรืองการพิมพ์ . กรุงเทพฯ
- วิชัย วงษ์ใหญ่.(2528). ศิลปะการพัฒนาลักษณะบุคคล. กรุงเทพฯ: Main Entry. ปีที่ 11 ฉบับที่ 109 (ก.พ. – มี.ค.2535) สถาบันพัฒนาหลักสูตร.

- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). ค่าเฉลี่ยการแปลความหมาย : เรื่องง่ายๆที่บางครั้งก็พลาดได้. ข่าวสาร การวิจัยศึกษา. 18 (3) : 8-11 ; กุมภาพันธ์ – มีนาคม.
- วิเชียร พงษ์ประเสริฐ.(2526).ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2525 ของ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว กรุงเทพฯ , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , ถ่ายเอกสาร.
- วิลาศ ทองขาว.(2527). บรรยาการการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของนักเรียนครูและผู้บริหาร เขตการศึกษา4.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร วรุตบางกู. (2524). การวางแผนและการพัฒนาสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ชนิษฐาการพิมพ์และโฆษณา.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน.(2539). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพรู้เขา - รู้เรา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ศรีระพร จันทโนทก. (2538) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศรีธรรม ธนภูมิ. (2535). พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ.ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.กรุงเทพฯ.
- ศุภวดี บุญวงศ์. (2539). รายงานการวิจัยเรื่องการแก้ปัญหาการปรับตัวของนิสิตในหอพัก ด้วยการให้คำปรึกษารายกลุ่ม. คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.
- สมควร อภัยพันธ์. (2507) ,จิตวิทยาการศึกษา , แพรววิทยา , กรุงเทพฯ .
- สมทรง สุวรรณเลิศ และคณะ .(2512). การทดสอบ The Maudsley Personality Inventory ในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัย.วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 1 : มกราคม – กุมภาพันธ์ กรุงเทพฯ :
- สมบัติ วิจารณ์สาริกุล.(2525). สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามทัศนคติของนักศึกษา อาจารย์และผู้บริหาร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมศักดิ์ ชินพันธ์.(2522).ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในชั้นเรียนกับความรับผิดชอบและมโนภาพแห่งตน. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- เสาวรัตน์ จุฬรัตน์. (2535). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัมพันธ์ ทองสมักร.(2527). *นโยบายรัฐต่อการเสริมสร้างวินัยนักเรียน*. วารสารสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ :
- สิริชัย ประทีปฉาย. (2533). *การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัย รำไพพรรณ.
- สีธม ไชยศรี.(2510). *ลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนมัธยมต้น โรงเรียนไตมิตรวิทยา ปี การศึกษา 2510*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุโขทัยธรรมาราช.(2525). *มหาวิทยาลัย.เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช , กรุงเทพฯ .*
- สุใจ ตั้งทรงสวัสดิ์. (2532). *การใช้เพื่อนผู้ให้การช่วยเหลือในกลุ่มเพื่อการเพิ่มความรูสึกเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา สุภาพ . (2531) , *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา จันท์เอม. (2521) , *แพรววิทยา* , กรุงเทพฯ .
- สุธิดา หงษาชาติ. (2539). *ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบัน บุคลิกภาพและพฤติกรรมรับข่าวสารกับความรู้และการตอบสนองต่อภาวะวิกฤตทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาพยาบาล*. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัจ ติลปอนันต์ และคณะ. (2518). *รายงานการวิจัยปัญหาการศึกษาของจังหวัดและเขต. ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจการศึกษา กองวางแผน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*.
- สุวิทย์ ไพทยวัฒน์.(2541). *พฤติกรรมมนุษย์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- โสภา ชูพิชัยกุล. (2529). *ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ.ส..
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2537). *หลักกิจกรรมนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: กองกิจการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อำนาจ เจริญศิลป์,รศ. (2545). *วิทยาศาสตร์กับศาสนา*. กรุงเทพฯ: รุ่งแสง.
- อารี พันธุ์มณี.(2544). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ 1999.
- อารีย์ เศรษฐชัย. (2520). *ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรูสึก รับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสหภาพชาติไทย*.ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- อาภา เสถียรสวัสดิ์ . (2524) , จิตวิทยาพัฒนาการสำหรับครู . คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , ม.ม.ป. , กรุงเทพฯ .
- อุทัย เพชรช่วย. (2527). การทดลองสอนคณิตศาสตร์ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยให้กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและปานกลางเป็นผู้สอนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. (ประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อุไร สิงห์โต. (2521). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปรินูญานินพนธ์ ค.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2529). เทคนิควิธีการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับวัดและประเมินผลการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล.(2533). ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา. ปรินูญานินพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- อำไพวรรณ พุ่มศรีสวัสดิ์ . (2541). การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต : แนวปฏิบัติตามพยาธิสภาพ, ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ.
- Ahmad, Roza Riahinejad and Albert B. Hood. (1984,November). *The Development of Interpersonal Relationship in College*. Journal of College Student Personel. 25 (6) : 498 –502
- Anderson, S.A. and W.M. Fleming. (1970). *Lates Adolescents Identity Formation: Individuation from the Family of Origin*. Adolescence. Vol. xxi No. 84 : 785-796 ; Winter.
- Banister, Robert Leo. (1972). *A Comparative Study of n Extroversion – Introversion Praits to two instructional Method*, Dissertation Abstracts International. 31: 4327-A, February.
- Breckrnridge,M.E. (1955). *Child Development*. London: W.B.Saunders Co. Inc.
- Broadbent,D.E. (1969). Two Personality Related to Academic Achievement, The British Journal of Education Psychology. 29 : 214 – 218, November.
- Child Dennis. (1964). *The Relationship Between Introversion Extroversion, Neuroticism and Performance in School Examination*,"The British Journal of Education Psychology, 34 : 187 - 195, June.
- Crow, L.D. and Crow.(1956), *A. Reading in Child and Adollesscent Psychology*. New York : Longman, Green & Co.


- David, Arthur Decoster. (1971,May). *Some Effects of Different Classroom Conditions upon Interpersonal Relationship Personal Adjustment and Achievement for College Freshmen*. Dissertation Abstracts International. 31: 5789 A.
- Eysenck, Han J. (1969). *Personality in Primary school children (part II)*, The British Journal of Education Psychology.
- Feldman, K.A. and Theodore M. Newcomb. (1976). *The Impact of College on Student*. Sanfransisco : Joss Ye-Brass.
- Flaherty, Rita M. and Reutzell, Eilren. (1965, May -June). *Personality Traits of High and Low Achievement in College*. The Journal of Educational Research. 58: 123 -125.
- Freud, Sigmund. (1969). *An Outline of psychoanalysis*. New York : W.W. Norton & Company, Inc.
- Goulner, Alvin W. and Helenn P. Goulner. (1963). *Modern Society*. New York : Harcourt Brace and Worlds, Inc.
- Hall, Calvin S and Lindzey Garner. (1975). *Theories of Personality*. New York : John Wikly and Sons, Inc.
- Hilliard, Thomas and Rober M. Roth. (1969, May). *Maternal Attitude and the Achievement Syndrome*. The Personality and Guidance Journal. 47: 424 – 428.
- Hurd, Donal Fugene. (1971, May). *The Relaytionship of Effective Variables to College Achievement*. Dissertation Abstracts International. 11: 3795 -A.
- Hurlock, E.B. (1964). *Development Psychology*. New York: McGraw – Hill Book Company.
- Jakovits. (1971). *An imterdisciplinary reader in Philosophy. Linguistics and Psychology*. New York : Cambridge University Press.
- Jones, Harold E. (1970). *Personality Development in Children*. Austin: University of Texas. Kaplan, Louis. *Mental Heath and Human Relations in Education*. New York : Harper and Brothers Puplishers.
- Kando, T.M. (1971). *Social interaction*. : St. Leurs : C.V. Mosley Company.
- Kenner and Others. (1957). *The Mental Environment*. Child Psychiatry. 3 ed.. Menasha : Geoge Banta.
- Kelman, H.C. (1969). *The Role of Group in Introduction of Therapuetical Change*. International Journal of Group Psychotherapy Effectiveness. New York : McGraw – Hill Book.
- Kline, Paul. (1966). *Extroversion, Neuroticism And Academics Performance Among Chanian University Students*, The British Journal of Education Psychology. 36 : 92 – 93, February.

- Layman, Barbara Jean. (1975, May). *Perception of college Environment at Akalahoma State University by Incoming Freshman Students*. Dissertation Abstracts International. 36 (11) : 721 0-A.
- Lewin, Lippitt R. and others. (1968, July). Patterns of Aggregative Behavior in Experimentally Great, Journal of Social. 10: 271 – 279.
- Liu, His-Chiu. (1975, March). *Computer – Assisted Instruction in Teaching College Physics*. . Dissertation Abstracts International. 42 : 1411-A1412-A.
- Lynn R. and I.E. Gordon. (1961). The Relation of *Neuroticism And Extroversion to intelligence Educational Attainment*, The British Journal of Education Psychology. 31 : 194 – 203, June.
- Maddox, H. (1963). *How to study*. The English Book Society. London.
- McDavid, John W. (1963). *Social Psychology: Individuals Group, Society*. New York: Harper & Row.
- Mims, Fern H. (1970). *Student Evaluate Faculty*. Nursing Outlook. 18 : 53 – 55.
- Mul Holland, Debra Japzon. (1990). *Resilient and Vulnerable Children If Divorce*, *Dissertariln Abstract International*. 51(1):439-B ; July.
- Munro, A. (1966). Parental Deprivation in Depressive Patient. *British Psichiary*. 433-457 : 1112.
- Naumann, James L. (1983) . *Relationships of Swcondary School Dilscipline to School Climate* , Dissertation Abstracts International . 44 : 354 – A August .
- Peck, R.F, and R.J. Havignurt. (1963) *Child Development and Personality*. New York : John Willey & Sone Inc.
- Pansky, Jonathan Hugh. (1990) : *Gender Roles and Adjustment in Children of Divorce*. Dissertation Abstracts International. 51(6) : 3143-B ; December.
- Ringness, Thomas A. (1968). *Mental Health in The School*. New York : Randin House.
- Romine, stephen. (1974, December). *Student and Faculty Perception of an Effective University Instructional Climates*. The Journal of Educational Research. 68: 139 -143.
- Sheviakov, G.V. and R. Fritz. (1955) *Discipline for Today ' s Children and Youth*. Association for Superrision and Curriculum Development Washington DC.
- Symond, p.m. (1973). *psychology of Parent – Child Relationship*. New York : Appleton Centery Crofts. Inc.
- Thompson, Gorge G. (1962). *Child Psychology : Growth Trends in Psychological Adjustment*. Boston : Honghtom Mifflin Company.

- Tiedmen, S.D. (1942, May). *A study of Pupil – Teacher Relationship*. *The Journal of Educational Research*. 35 : 657 –664.
- Voorn, Randall Jay. (1990, December). *Environment Fit : The Relationship Between Small Liberal Arts Colleges and Their Environment (College Environment)*, *Dissertation Abstracts International*. 52: 125.
- Yee , Albert H. (1971). *Social Interaction in Educational Settings*. New Jersey : *Englewood Cliffs Prentice Hall, Inc.*
- Zunich, Micheal. (1975, May-June). *Development Responsibility Perception of Lower and Middle Class Children*. *The Journal of Educational Research*. 56 (9) : 135.







ภาคผนวก ก
หนังสือรับรอง การขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
และแบบสอบถาม



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศบ 0519.12/ บัณฑิตวิทยาลัย วันที่ ๒๖ พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นพี่เลี้ยงวิชาญ

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เรียน พระมหาสุวิทย์ ยี่พระยาภรณ์ ปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำพิธี อนุญาตวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวเนื่องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสระเกษ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย” โดยมี รองศาสตราจารย์ เจริญ ตรีทอง และ อาจารย์พาสณา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเดือนแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรามริศมา แสงสัมพันธ์ และ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ เป็นผู้เชิญวิชาญตรวจแบบสอบถามตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับการมีระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสระเกษ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชิญวิชาญ ตรวจแบบสอบถามให้ พระมหาสุวิทย์ ยี่พระยาภรณ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกียรติสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



ที่ ศธ 0519.12/ ร.๑ ๓๖ /

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอลา... เพื่อพัฒนาองค์กรงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย พระมหาเสวี ยีพระยาง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสระเกษ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. นันทิมา อาจารย์ขวสนา จตุวัฒน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ ขอสืบเสาะหาข้อมูลเพื่อพัฒนาองค์กรงานวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนวัดสระเกษป้อมปราบศัตรูพ่ายที่มีความมีระเบียบวินัยแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสระเกษ ป้อมปราบศัตรูพ่าย ในระหว่างเดือนมิถุนายน - ธันวาคม 2547

จึงขอเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ ให้โปรดพิจารณาให้ พระมหาเสวี ยีพระยาง ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญาโท ซึ่งจะประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงบประมาณ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๒-๖๕๔-๖๖๖๖ ต่อ ๕๖๑๘, ๕๗๓๑

หมายเหตุ : ส่งแบบสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6212183 มีต่อ 06-6535870



ที่ ศธ 0519.12/ ๙๖ ๖.๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอลงความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดสระเกษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย พระมหาเสรี ยีพระยาง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุญาตให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสระเกษ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย” โดยมี รองศาสตราจารย์ เหวตปี ภิรทภักดิ์ อาจารย์พาสานา จุฬารัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ ได้ติดต่อกับท่านเพื่อขอลงความอนุเคราะห์เพื่อขอข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสระเกษ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย ในระหว่างเดือนมิถุนายน - ธันวาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ พระมหาเสรี ยีพระยาง ได้เก็บข้อมูลในการทำปฏิญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเศรษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6212183 มือถือ 06-6535870

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด 8 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และสภาพครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความมีระเบียบวินัย

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของท่านไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนี้ ท่านไม่ต้องลงชื่อของท่านไว้ คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

จึงขอความกรุณาให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขออนุโมทนาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

พระมหาเสรี ยีพระบาง

พระนิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงหรือเติมข้อความให้ครบถ้วน

1. ชั้นปีที่ศึกษา

- () มัธยมศึกษาปีที่ 1
 () มัธยมศึกษาปีที่ 2
 () มัธยมศึกษาปีที่ 3

2. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวมกัน.....บาท / เดือน

3. สภาพครอบครัว

- () บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
 () บิดามารดาหย่าร้างกัน
 () บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามถึงคุณลักษณะ และความรู้สึกนึกคิดทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาว่าคำตอบตรงกับความเป็นจริงที่ท่านรู้สึกนึกคิด หรือที่กระทำอยู่แล้วโปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนเพียงข้อเดียว ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	ข้าพเจ้าชอบพูดต่อหน้าคนมาก ๆ					
2.	ข้าพเจ้าดีใจมากที่ได้รับเลือกเป็นหัวหน้ากลุ่ม					
3.	ข้าพเจ้าไม่กลัวที่จะต้องพูดคุยกับคนที่ไม่รู้จักมาก่อน					
4.	ข้าพเจ้ากล้าที่จะตอบคำถามครู แม้ว่าอาจตอบผิดก็ตาม					
5.	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาการผจญภัยที่น่าตื่นเต้น					
6.	เมื่อครูต้องการอาสาสมัครทำกิจกรรม ข้าพเจ้าจะเสนอตัวทันที					
7.	ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผย ไม่อ้อมค้อม					
8.	ข้าพเจ้าชอบเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม					
9.	เมื่อพบเพื่อนใหม่ ข้าพเจ้าจะเป็นฝ่ายเข้าไปทักทายก่อน					
10.	ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ไม่ว่าจะอยู่กลุ่มใดข้าพเจ้าก็ไม่กังวล					
11.	ข้าพเจ้าเป็นคนเข้าสังคมได้ง่าย					
12.	ตามปกติข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความมั่นใจอยู่เสมอ					
13.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ					
14.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองคบเพื่อนได้เร็วกว่าคนอื่น					
15.	ข้าพเจ้ามักเปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ แสดงความคิดเห็น					
16.	ข้าพเจ้าชอบทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถ					
17.	ข้าพเจ้าไม่หวั่นวิตกต่อการกระทำที่ตนได้ปฏิบัติผ่านมา					
18.	ข้าพเจ้ามองว่าความคิดของแต่ละคนมีประโยชน์ทั้งนั้น					
19.	หากความคิดของข้าพเจ้าต่างจากพวก จะรู้สึกดีใจ					

20.	ถ้ารู้ว่าข้างหน้าจะเผชิญกับสถานการณ์ระดับชั้นกี่ไม่ หวั่น					
21.	ข้าพเจ้าไม่กล้าถามครู เมื่อมีปัญหาสงสัย					
22.	ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดต่อหน้าคนมาก ๆ					
23.	ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานเป็น กลุ่ม					
24.	ข้าพเจ้าชอบเก็บความรู้สึกของตนเองเอาไว้					
25.	เมื่อมีการแสดงความคิดเห็น ข้าพเจ้าเลือกการ เขียนมากกว่าการพูด					
26.	ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่า เมื่อออกไปพูดหน้าชั้น					
27.	ข้าพเจ้ามักไม่เชื่อใครง่าย ๆ นอกจากคนที่สนิท สนมกันมากที่สุด					
28.	ข้าพเจ้าวิตกกังวลในการพูดคุยกับเพื่อนใหม่					
29.	ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือ มากกว่าเข้าสังคม					
30.	เมื่ออยู่ในกลุ่มคนมาก ๆ ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจที่ จะหาเรื่องมาคุยกับคนพวกนั้น					
31.	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำตามคนอื่นในกลุ่ม					
32.	ข้าพเจ้าไม่ชอบรับฟังความเห็นของคนอื่น					
33.	ข้าพเจ้าไม่ชอบอยู่ในกลุ่มคนมาก ๆ					
34.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ชอบคิดไตร่ตรองก่อนลงมือทำ สิ่งต่างๆ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความ
เกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทาง
ขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการทำการบ้านหลังเลิกเรียน					
2.	เมื่อเลิกเรียนข้าพเจ้าใช้เวลาคุยกับเพื่อนมากเกินไป					
3.	เมื่อมีเวลารว่างข้าพเจ้าใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน					
4.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการทำการบ้าน					
5.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในแต่ละวันสำหรับอ่านหนังสือเรียน					
6.	ข้าพเจ้าไม่รู้จักแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือสอบ					
7.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการทบทวนบทเรียน					
8.	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนหลังจากเลิกเรียนสม่ำเสมอ					
9.	ข้าพเจ้าเข้าเรียนสม่ำเสมอ					
10.	ข้าพเจ้าขาดเรียนบางวิชา					
11.	ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา					
12.	ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยตนเอง					
13.	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายทุกครั้ง					
14.	ข้าพเจ้าไม่เคยส่งการบ้าน					
15.	เวลาเข้าเรียนข้าพเจ้าตั้งใจฟังครูสอน					
16.	ข้าพเจ้ามักเหม่อลอยขณะครูสอนเสมอ					
17.	ขณะฟังครูสอนข้าพเจ้าจดโน้ตสำคัญของเรื่องที่เรียน					

18.	ขณะที่ครูสอนข้าพเจ้าคิดเรื่องอื่น นอกเหนือจากเรื่องที่ครูสอน					
19.	ข้าพเจ้าใจลอยขณะฟังครูสอน					
20.	ข้าพเจ้าคุยกับเพื่อนขณะเรียนหนังสือ					
21.	เวลาเรียนข้าพเจ้าตั้งใจฟังครูสอน					
22.	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือพร้อมกับดูโทรทัศน์					
23.	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือเรียน					
24.	ข้าพเจ้าเตรียมตัวให้พร้อมก่อนสอบ					
25.	ข้าพเจ้าสรุปเนื้อหาที่เรียนเพื่อใช้ในการสอบ					
26.	ข้าพเจ้าเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้า เรียน					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ข้าพเจ้าทำความเคารพผู้ปกครองทั้งก่อนไป และกลับจากโรงเรียน					

2.	ข้าพเจ้าไม่พอใจ เมื่อผู้ปกครองบอกให้ข้าพเจ้าต้องอ่านหนังสือทุกวัน					
3.	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ข้าพเจ้าจะไม่ปรึกษาผู้ปกครอง					
4.	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ข้าพเจ้าจะคอยปรึกษาผู้ปกครอง					
5.	ข้าพเจ้าเรียนโดยไม่คำนึงถึงความต้องการในการเลือกสายการเรียน					
6.	เมื่อข้าพเจ้ากลับบ้านผิดเวลา ผู้ปกครองจะแสดงอาการหึงหวง					
7.	เมื่อใกล้สอบ ผู้ปกครองให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าในการดูหนังสือ					
8.	เมื่อข้าพเจ้าทำคะแนนได้ไม่ดี ผู้ปกครองให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้า					
9.	หลังเลิกเรียนข้าพเจ้ากลับถึงบ้านผู้ปกครองถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า					
10.	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองตักเตือนเรื่องการเรียน					
11.	ข้าพเจ้าตั้งใจเล่าเรียนให้สำเร็จตามความคาดหวังของผู้ปกครอง					
12.	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาการเรียน ข้าพเจ้าไม่ชอบปรึกษาผู้ปกครอง					
13.	ข้าพเจ้าทำตามคำสั่งสอนของผู้ปกครอง					
14.	ข้าพเจ้าไม่เคยทำให้ผู้ปกครองเสียใจในความประพฤติของข้าพเจ้า					
15.	ข้าพเจ้ารู้สึกมีกำลังใจในการเรียนเมื่อผู้ปกครองสอบถามเกี่ยวกับการเรียน					
16.	เมื่อข้าพเจ้าสอบตกผู้ปกครองจะลงโทษข้าพเจ้า					
17.	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u> ผู้ปกครองคอยเตือนให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสือ					

18.	ผู้ปกครองให้ข้าพเจ้าเลือกเรียนวิชาที่ข้าพเจ้าถนัด					
19.	ผู้ปกครองให้ข้าพเจ้าเรียนพิเศษหลังเลิกเรียน					
20.	ผู้ปกครองไม่สนใจว่าข้าพเจ้าจะทำการบ้านหรือไม่ทำการบ้าน					
21.	ผู้ปกครองชมข้าพเจ้าเมื่อทำคะแนนได้ดี					
22.	ผู้ปกครองช่วยแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเมื่อข้าพเจ้าแก้ไขปัญหาเองไม่ได้					
23.	เมื่อเวลาว่างผู้ปกครองจะพูดคุยเกี่ยวกับข้าพเจ้า					
24.	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการอ่านหนังสือให้ข้าพเจ้า					
25.	ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้ไปกวัดวิชากับเพื่อน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	สถานที่เรียน ห้องเรียนคับแคบ					

2.	อากาศในห้องเรียนถ่ายเทดี					
3.	แสงสว่างภายในห้องเรียนมีน้อย					
4.	สภาพห้องเรียนมีกลิ่นต่างๆ เช่น กลิ่นเหม็น จากโรงอาหาร กองขยะ ห้องน้ำนักเรียน					
5.	สภาพห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
6.	สภาพโต๊ะเก้าอี้มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
7.	สภาพห้องเรียนมีความสะอาด สวยงาม					
8.	สภาพห้องเรียนมีอากาศเย็นสบาย					
9.	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียน</u> อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครูใช้มีสภาพดีในการใช้งาน					
10.	ห้องเรียนมีสื่ออุปกรณ์การเรียนมีความทันสมัย					
11.	อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครูใช้มีสภาพที่ดีในการใช้งาน					
12.	สื่อการสอนของครูทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น					
13.	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จูงใจให้เกิดการเรียนรู้					
14.	นักเรียนไม่ได้รับความสะดวกในการอุปกรณ์ที่จะใช้ในการเรียนการสอนต่างๆ					
15.	ในการฝึกภาคปฏิบัติอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน					
	ครูรับฟังเหตุผลของนักเรียน					
2.	ครูสนใจนักเรียนทุกคนในห้อง					
3.	เมื่อนักเรียนเจ็บป่วยครูดูแลอย่างใกล้ชิด					
4.	ครูแสดงความรักต่อนักเรียนเท่าเทียมกัน					
5.	ครูให้คำแนะนำในการเรียนเสมอ					
6.	เมื่อนักเรียนขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษจากครู ครูก็ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษแก่นักเรียน					
7.	เมื่อนักเรียนขอคำปรึกษาจากครู เกี่ยวกับบทเรียนต่าง ๆ ครูยินดีให้คำแนะนำแก่นักเรียน					
8.	ครูสร้างบรรยากาศในห้องเรียนได้อบอุ่น					
9.	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในระหว่างการเรียนการสอน					
10.	ครูมักจะใช้การลงโทษนักเรียนโดยไม่คำนึงถึงเหตุผล					

11.	ครูมีอาการเฉยเมย เมื่อนักเรียนเดินผ่าน					
12.	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u> ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู					
13.	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียนต่าง ๆ ข้าพเจ้ามักขอคำแนะนำจากครู					
14.	ข้าพเจ้าส่งงานตามกำหนดเสมอ					
15.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณไม่เป็นกันเองกับนักเรียน					
16.	เมื่อข้าพเจ้ามีข้อสงสัยแต่ไม่กล้าถามครู					
17.	ข้าพเจ้าส่งการบ้านที่คุณสั่งทุกครั้ง					
18.	ข้าพเจ้าท้อใจในการเรียน เพราะครูสนใจแต่นักเรียนที่เรียนเก่ง					
19.	ข้าพเจ้าได้รับความอบอุ่นใจจากครูในโรงเรียน					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียนเพื่อนช่วยอธิบายให้ฟัง					
2.	ข้าพเจ้าเข้ากับเพื่อนไม่ได้					

3.	เพื่อนให้ข้าพเจ้ายืมหนังสือเรียน					
4.	ข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน					
5.	ข้าพเจ้ามักมีเรื่องทะเลาะกับเพื่อน					
6.	เพื่อนในห้องคอยเตือนให้ข้าพเจ้าดูหนังสือก่อนสอบ					
7.	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนในห้องได้					
8.	ข้าพเจ้ากับเพื่อนทำกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยความสามัคคี					
9.	ข้าพเจ้ากับเพื่อนไม่เคยทะเลาะกัน					
10.	เมื่อข้าพเจ้าทำการบ้านไม่ได้ เพื่อนช่วยอธิบายให้					
11.	เพื่อนของข้าพเจ้าเห็นแก่ตัว ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน					
12.	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามถึงคุณลักษณะ และความรู้สึกนึกคิดทั่วไป เกี่ยวกับตัวนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาว่าคำถามตรงกับความเป็นจริงที่ท่านรู้สึกนึกคิดหรือที่กระทำอยู่แล้วโปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนเพียงข้อเดียว ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำที่นักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	ข้าพเจ้ามาโรงเรียนสาย					
2.	ข้าพเจ้าไม่ส่งการบ้าน					
3.	ข้าพเจ้าแต่งตัวไม่เรียบร้อย					
4.	ข้าพเจ้าพูดคุยกันในขณะเรียน					
5.	ข้าพเจ้าแกล้งเพื่อนในขณะเรียน					
6.	ข้าพเจ้าแอบเอาหนังสือการ์ตูนหรือหนังสือ อื่นๆที่ไม่ใช่แบบเรียนมาอ่านในขณะเรียน					
7.	ข้าพเจ้ามาก่อนเวลาเข้าเรียน					
8.	ข้าพเจ้าส่งการบ้านทุกครั้ง					
9.	ข้าพเจ้าแต่งตัวเรียบร้อย					
10.	ข้าพเจ้าไม่พูดคุยกันในขณะเรียน					
11.	ข้าพเจ้าไม่แกล้งเพื่อนในขณะเรียน					
12.	ข้าพเจ้าไม่ก่อการทะเลาะวิวาทในห้องเรียน					
13.	ข้าพเจ้าลอกการบ้านเพื่อน					
14.	ข้าพเจ้าขาดเรียนเกินเวลาที่โรงเรียนกำหนด					
15.	ข้าพเจ้าก่อการทะเลาะวิวาทในห้องเรียน					
16.	ข้าพเจ้าไม่แสดงความเคารพครู					
17.	ข้าพเจ้าเลิกเรียนตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด					
18.	ข้าพเจ้าพูดจาหยาบคายในห้องเรียน					
19.	ข้าพเจ้าแอบเล่นเกมมือถือในขณะเรียน					
20.	ข้าพเจ้าแอบหลับในขณะเรียน					
21.	ข้าพเจ้าแอบเลิกเรียนก่อนเวลาที่โรงเรียน กำหนด					
22.	ข้าพเจ้าพูดจาสุภาพในห้องเรียน					
23.	ข้าพเจ้าไม่แอบเล่นเกมมือถือในขณะเรียน					
24.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนทุกครั้งในขณะเรียน					
25.	ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งของครู					

26.	ข้าพเจ้ายังทำความสะอาดในห้องเรียน					
27.	ข้าพเจ้าสูบบุหรี่หรือยาเสพติด					
28.	ข้าพเจ้าเล่นการพนันในห้องเรียน					
29.	ข้าพเจ้าทิ้งสิ่งของทำความสกปรกในห้องเรียน					
30.	ข้าพเจ้าไม่ค่อยเชื่อฟังคำสั่งของครู					
31.	ข้าพเจ้าส่งเสียงดังในห้องเรียน					
32.	ข้าพเจ้าช่วยกันรักษาสິงของในห้องเรียน					
33.	ข้าพเจ้าไม่สูบบุหรี่หรือยาเสพติด					
34.	ข้าพเจ้าไม่เล่นการพนันในห้องเรียน					





ภาคผนวก ข
คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ (t)
และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(t) ของบุคคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.781	18	4.547
2	4.648	19	3.094
3	2.174	20	2.466
4	2.952	21	4.941
5	5.765	22	2.427
6	2.734	23	7.740
7	3.737	24	4.073
8	4.904	25	2.220
9	4.931	26	4.084
10	5.605	27	4.804
11	8.148	28	2.775
12	3.911	29	3.286
13	6.614	30	3.190
14	3.816	31	2.244
15	3.231	32	4.626
16	5.511	33	3.467
17	3.797	34	5.190

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8727

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(t) ของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	7.339	14	2.412
2	3.592	15	4.221
3	2.780	16	4.620
4	5.942	17	3.319
5	4.557	18	2.326
6	4.854	19	7.748
7	4.630	20	5.959
8	5.925	21	5.322
9	4.370	22	7.211
10	2.079	23	4.112
11	4.195	24	5.709
12	7.211	25	4.956
13	3.606	26	4.807

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8627

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.477	14	7.293
2	6.490	15	5.123
3	10.376	16	4.474
4	5.746	17	5.095
5	3.094	18	4.204
6	2.234	19	3.431
7	6.549	20	2.550
8	8.587	21	7.748
9	6.111	22	10.371
10	5.538	23	6.035
11	4.608	24	7.562
12	8.463	25	10.861
13	6.861		

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8730

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.490	9	5.267
2	5.237	10	8.250
3	4.039	11	6.206
4	7.200	12	4.780
5	7.071	13	7.040
6	5.302	14	3.311
7	7.237	15	2.449
8	7.198		

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8400

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(t) ของแบบสอบถามระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.587	11	4.427
2	10.304	12	2.754
3	6.347	13	9.25
4	9.600	14	3.776
5	12.871	15	4.374
6	11.759	16	2.037
7	5.807	17	4.131
8	8.527	18	5.180
9	4.575	19	4.213
10	7.407		

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8712

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(t) ของแบบสอบถามระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.008	7	5.270
2	4.897	8	7.774
3	2.396	9	7.117
4	6.481	10	4.684
5	4.684	11	5.286
6	8.337	12	6.586

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8261

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(t) ของแบบสอบถามความมีระเบียบวินัย

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.905	18	4.303
2	4.958	19	3.986
3	4.872	20	3.573
4	4.431	21	2.570
5	7.959	22	3.358
6	5.613	23	3.623
7	4.553	24	4.228
8	4.131	25	4.311
9	4.669	26	2.687
10	2.413	27	3.302
11	3.975	28	2.923
12	2.126	29	2.184
13	3.118	30	6.510
14	4.066	31	7.734
15	5.316	32	4.982
16	3.467	33	2.240
17	2.280	34	4.302

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7703



ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	พระมหาเสรี ยีพระบาง
วันเดือนปีเกิด	19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517
สถานที่เกิด	72/1 บ้านจัว ตำบลสมัย อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง 52170
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร แขวงบ้านบาตร เขตป้อม ปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100 โทร. 0 – 2621-2183
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	ประถมศึกษา จากโรงเรียนชุมชนบ้านจัว อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2538	เปรียญธรรม 6 ประโยค
พ.ศ. 2545	ปริญญาตรี พุทธศาสตรบัณฑิต วิชาเอกพุทธจิตวิทยา จาก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร